

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

สุลีมาศ แปลงศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

สิงหาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

สุลีมาศ แผลงศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

สิงหาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

FACTORS AFFECTING PEOPLE'S DECISION TO VOTE FOR THE COUNCIL
MEMBERS AND ADMINISTRATORS OF NAKHON PHANOM
LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS

BY
SULEEMART PLANGSREE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

August 2022

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ สุลีมาศ แปลงศรี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธิ การสมดี) และผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล) แต่งตั้งเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 3 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำการพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ นายอำเภอทุกอำเภอ ในเขตจังหวัดนครพนม ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม ทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

สุลีมาศ แปลงศรี

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัด นครพนม
ผู้วิจัย	สุลีมาศ แปลงศรี
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์โธสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ค่า IOC ระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.739–.929 ค่าความเชื่อมั่น .991 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$)

2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X_1) ระดับการศึกษา (X_3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_5) และ อำเภอที่อาศัยอยู่ (X_6) โดยโมเดลดังกล่าวสามารถพยากรณ์ความผันแปรของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร้อยละ 26.40 (Cox & Snell $R^2 = .264$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น อายุ และอาชีพ

3. ตัวแปรย่อยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม คือ ด้านการเลือกตั้ง ($\beta = .616$) ด้านการชุมนุมทางการเมือง ($\beta = .169$) และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\beta = -.234$) โดยตัวแปรทั้ง 3 สามารถรวมกันพยากรณ์การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ร้อยละ 48.10 ($R^{2Adj} = .481$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการรณรงค์หาเสียง

คำสำคัญ : การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง, ผู้บริหารท้องถิ่น, สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

TITLE	Factors Affecting People's Decision to Vote for the Council Members and Administrators of Nakhon Phanom Local Government Organizations
AUTHOR	Suleemart Plangsree
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Sanyasorn Swasthaisong Asst. Prof. Dr. Lamai Romyen
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2022

ABSTRACT

The purposes of this research included the followings: 1) To study the level of political participation and people's decision to vote for the council members and administrators of Nakhon Phanom Local Government Organizations, 2) To investigate the influences of personal factors on people's decision to vote for the council members and administrators of Nakhon Phanom Local Government Organizations, 3) To explore the influences of political participation on people's decision to vote for the council members and administrators of Nakhon Phanom Local Government Organizations. Obtained through stratified random sampling technique, the samples consisted of 400 Nakhon Phanom people who were entitled to vote. The questionnaire with 0.80–1.00 IOC, 0.739–.929 discrimination, and .991 reliability was used as the tool for data collection and statistics employed for data analysis were composed of frequency, percentage, mean, standard deviation, Logistic Regression Analysis, and Multiple Regression Analysis.

The study revealed these results:

1. The overall political participation of Nakhon Phanom people was at a moderate level ($\bar{X} = 2.74$). However, Nakhon Phanom people's voting decision for the

Local Government Organizations' council members and administrators, as a whole, was at a high level ($\bar{X} = 3.11$).

2. The personal factors which affected the people's voting decision for Nakhon Phanom Local Government Organizations' council members and administrators consisted of 4 variables: genders (X_1), education (X_3), income (X_5) and district of residence (X_6). Except for ages and careers, the model or all variables could be used to significantly predict the variations of voting decisions for the Local Government Organizations' council members and administrators 26.40% (Cox & Snell $R^2 = .264$) at .01 statistical level.

3. The sub-variables which affected the people's voting decision for Nakhon Phanom Local Government Organizations' council members and administrators incorporated election ($\beta = .616$), political rally ($\beta = .169$), and participation in political groups or political parties' activities ($\beta = -.234$). Altogether, these three variables could be used to significantly foretell the voting decision for Nakhon Phanom Local Government Organizations' council members and administrators 48.10% ($R^{2Adj} = .481$) at .01 statistical level except for the voting campaign.

Keywords: Voting decisions, local administrators, members of Local Government Organizations.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	31
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	66
บริบทจังหวัดนครพนม	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	75
งานวิจัยในประเทศ	75
งานวิจัยต่างประเทศ	90
3 วิธีดำเนินการวิจัย	98
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	98
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	100
วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล	104
การวิเคราะห์ข้อมูล	105
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	113

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	117
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	117
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	119
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	143
สรุปผลการวิจัย	143
อภิปรายผลการวิจัย	144
ข้อเสนอแนะการวิจัย	152
บรรณานุกรม	155
ภาคผนวก	168
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	169
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	188
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	190
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	201
ประวัติย่อของผู้วิจัย	208

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน	64
2 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชนในจังหวัดนครพนม	93
3 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม	96
4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	100
5 ตารางอธิบายตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก	111
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	120
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน	123
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการเลือกตั้ง รายข้อ	124
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการรณรงค์หาเสียง รายข้อ	125
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมือง รายข้อ	126
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการชุมนุมทางการเมือง รายข้อ	127
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน	128

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร รายชื่อ	129
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านนโยบายของผู้สมัคร รายชื่อ	130
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว รายชื่อ	131
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง รายชื่อ	132
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านวิธีการรณรงค์หาเสียง รายชื่อ	133
18 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกของปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในจังหวัดนครพนม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชนในจังหวัดนครพนม	134
19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดนครพนม	137
20 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	139

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	140

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
-------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยกล่าวได้ว่าประชาชนมีอำนาจในการปกครองประเทศ แต่คงเป็นไปได้ที่ประชาชนทุกคนจะเข้าไปปกครองประเทศด้วยตนเองทุกคนได้ จึงต้องมอบอำนาจอธิปไตยที่มีให้กับผู้แทนซึ่งเข้าไปทำหน้าที่แทน หรืออาจเรียกว่าประชาธิปไตยตัวแทนซึ่งกระทำการผ่านการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ทั้งนี้ถือว่าการเลือกตั้งเป็นกระบวนการกลั่นกรองคัดเลือกผู้แทนเข้ามาบริหารบ้านเมือง หากประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจสิทธิหน้าที่ในการเลือกตั้งก็จะได้ผู้แทนที่ดีมีคุณภาพ เพราะถือว่าการผ่านการกลั่นกรองจากประชาชนส่วนใหญ่ ผู้แทนก็พร้อมที่จะรักษารับผิดชอบการบริหารบ้านเมือง รวมทั้งกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสำนึกในเจตนารมณ์การเป็นตัวแทนที่แท้จริง ชาติบ้านเมืองก็จะเจริญก้าวหน้า (ชยสร สมบุญมาก, 2559, หน้า 1)

การเลือกตั้ง (Elections) เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการทางการเมือง (Political Process) ไม่ว่าสังคมนั้นจะปกครองด้วยระบอบใด เพราะการเลือกตั้งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างความชอบธรรมในการขึ้นมาปกครองประเทศของผู้ว่า ในสังคมที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งยังเป็นแนวทางสำคัญในการเลือกสรรผู้ปกครอง เลือกสรรแนวนโยบายที่ใช้ให้การเรียนรู้ทางการเมือง และการสร้างบูรณาการของชาติ ด้วยคุณประโยชน์ดังกล่าว จึงทำให้การเลือกตั้งมีความสำคัญในกระบวนการทางการเมือง ทั้งนี้เป็นไปตามสถานการณ์ความแตกต่างกันของนโยบายทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในระบบการเมืองด้วย การเลือกตั้งเป็นการให้สิทธิขั้นมูลฐานแก่ประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นถือหลักการว่า ในฐานะที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระในการปกครองประเทศที่เรียกว่า “อำนาจอธิปไตย” นั้น ก็ชอบด้วยกฎหมายที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองอย่างกว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเหมาะสมกับสภาพของประเทศโดยทั่วไป ฉะนั้น การให้ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้ง จึงเป็นการเปิดโอกาสในวิธีทางหนึ่งเพื่อสนองตอบต่อปรัชญาของการปกครองระบอบประชาธิปไตยดังกล่าว (ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง และวิเชียร ตันศิริมงคล, 2556, หน้า 1)

สำหรับประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระดับชาติ และการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเรียนรู้และมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเป็นการพัฒนาทางการเมืองอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งการเลือกตั้งในประเทศไทยมีสองระดับ คือ การเลือกตั้งระดับชาติ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ในส่วนของการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา และการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั้งนี้ยังรวมไปถึงการเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นนั้นเป็นการเลือกตั้งในระดับพื้นฐาน โดยมีหลักการ คือเปิดโอกาสให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองตนเอง (Self Government) ตามระบอบการปกครองประชาธิปไตย และเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมการเลือกตั้งในระดับชาติได้เป็นอย่างดี (สากุล พรหมสกลิต, 2560, หน้า 5)

การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาสังคมของประเทศโดยส่วนรวม โดยเน้นคุณค่าของประชาชนในการควบคุมกิจการของท้องถิ่นหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น และถือเป็นหลักการที่รัฐกระจายอำนาจปกครองเกี่ยวกับกิจการบริหารสาธารณะให้แก่ชุมชนท้องถิ่นและชุมชนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารจัดการกิจการบริการสาธารณะด้วยตนเอง รวมทั้งกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรในท้องถิ่นโดยมีพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน การปกครองท้องถิ่นของไทยมีพัฒนาการตามลำดับขั้นโดยเริ่มตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมี 5 รูปแบบ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฐานิตา เณลิ้มช่วง, 2558)

การเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา ถือเป็นด่านแรกของการเลือกตั้งท้องถิ่นผ่านพ้นไปแล้ว ในปี พ.ศ. 2564 จะเป็นปีแห่งการเลือกตั้งท้องถิ่น ที่ประชาชนทั้งประเทศต้องเข้าสู่บรรยากาศของการเลือกตั้งตลอดทั้งปี โดยมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี ในวันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2564 ที่ผ่านมา นอกเหนือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด 76 แห่ง เทศบาลอีก 2,472 แห่ง โดยแยกเป็น เทศบาลนคร 30 แห่ง เทศบาลเมือง 195 แห่ง และเทศบาลตำบล 2,247 แห่ง ที่มีการเลือกตั้งไปแล้ว ยังเหลือการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลอีก 5,300 แห่ง และรูปแบบพิเศษอีก 2 แห่ง คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ที่จะจัดให้มีการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2564 การเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้ แม้จะเป็นการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น แต่ก็มี ความหมายมากกว่าเรื่องการกระจายอำนาจ ถือเป็นการวัดกระแสความนิยมที่มีต่อรัฐบาล กลางและขนาดกลางการเมืองในระดับชาติมิใช่น้อย องค์กรเหล่านี้มีลักษณะพื้นฐานที่ แตกต่างกัน ทั้งในด้านจำนวนของประชากร ลักษณะของประชากร ทั้งในด้านรายได้ การศึกษา และการประกอบอาชีพ ดังนั้นหากนำผลการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในอนาคต มาวิเคราะห์ในรายละเอียด ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดเกมการเมืองในระดับชาติ ของพรรคการเมืองต่าง ๆ ได้

สำหรับจังหวัดนครพนม มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 555,617 คน โดยในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 347,814 คน คิดเป็นร้อยละ 62.60 มีบัตรเสีย 14,084 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.05 แสดงให้เห็นว่าประชาชนในจังหวัดนครพนม มีความสนใจในการเมืองระดับ ท้องถิ่นของตนเองค่อนข้างสูง แต่โดยข้อเท็จจริงแล้ว การไปออกเสียงเลือกตั้งของ ประชาชนก็มีปัจจัยเกี่ยวข้องอีกมากมาย เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จังหวัดนครพนม, 2564)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นรูปแบบหนึ่ง ตามหลักการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็น

“การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในสังคมไทยเข้ามามีบทบาทในการ “ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมสร้าง และร่วมตัดสินใจ” ดังที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 ว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (1) ได้บัญญัติเรื่องการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย รัฐจักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียง ประชามติโดยอิสระ ปราศจากการครอบงำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการที่สำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชนเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าว คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย (สมบัติ อารังธวงค์, 2545, หน้า 371-372) ทั้งนี้เป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำพิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนั้นสังคมที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมใดมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ ซึ่งนักวิชาการทางรัฐศาสตร์บางกลุ่มจึงถือว่าการพัฒนาทางการเมือง คือ การทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสำเร็จของการพัฒนาทางการเมือง จึงขึ้นอยู่กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสำคัญ โดยที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองระดับชาติ และการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น แบ่งเป็นหลายรูปแบบ ได้แก่ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกระดับการช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ตลอดจน การแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบ ติดตาม การทำงานของรัฐบาลและผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพูดคุย เขียน พิมพ์โฆษณา การชุมนุม ประท้วง คัดค้าน

เรียกร้องหรือสนับสนุนนโยบายของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จึงเป็นบทบาทสำคัญทางการเมือง จำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในกระบวนการปกครองของรัฐบาล ซึ่งจะเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านการเลือกตัวแทน ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และด้านการตรวจสอบการทำงาน และประชาชนจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะเป็นส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด เช่น การแสดงความคิดเห็น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมประท้วง การเรียกร้องในการเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือองค์กรทางการเมือง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น (สากุล พรหมสฤติ, 2561, หน้า 5)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยของไทยที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังถือว่าอยู่ในระดับที่น้อย เพราะประชาชนส่วนใหญ่หลังจากที่ไปลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาแล้ว ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอื่น ๆ น้อย เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การควบคุม และติดตามผลการบริหารงาน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการที่ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการเลือกตั้งนั้น เพราะผู้บริหารท้องถิ่นนั้นไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนมีทัศนคติทางการเมืองแบบเดิม โดยมองว่ากิจกรรมทางการเมืองเป็นเรื่องของผู้นำไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง จึงไม่เข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมเท่าที่ควร การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตยเพราะหลักสำคัญของประชาธิปไตย คือ เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นรัฐบาลผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จำเป็นต้องทำทุกวิธีทางที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมไทยให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามแต่ละสังคมย่อมมีการกระทำทางการเมืองแตกต่างกันออกไปตามบริบทของสังคมนั้น ๆ เช่นว่าในสังคมหนึ่งถือว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการกระทำที่เกิดจากความสมัครใจไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ก็ตาม หรืออาจเกิดขึ้นเพียงบางครั้งคราว

หรือต่อเนื่อง อาจถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นได้ทั้งการต่อต้านและการสนับสนุน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล การต่อต้าน และการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียภาษี การเกณฑ์ทหาร เป็นต้น (ฐานิตา เกลิมช่วง, 2558)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อทดสอบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมหรือไม่ ส่งผลต่อกันอย่างไร ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ที่มีต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ตลอดจนนำไปสู่แนวทางในการพัฒนา การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการบริหารกิจการท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเมืองการปกครองของประเทศ ไปสู่ทิศทางที่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ต่อไป

คำถามของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม หรือไม่
3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ความสำคัญของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ได้ทราบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม
2. ได้ทราบถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

3. ได้ทราบถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

4. ผลจากการวิจัยทำให้ได้แนวทางในการวางแผนการรณรงค์เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักและเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป็นแนวทางส่งเสริมและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองในระดับท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นให้กับประชาชนโดยทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครพนม จำนวน 555,617 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนครพนม, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครพนม จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน (Yamane, 1973, p. 127 อ้างถึงใน สมเกียรติ เกียรติเจริญ, 2552) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 อายุ

2.1.1.3 ระดับการศึกษา

2.1.1.4 อาชีพ

2.1.1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2.1.1.6 ตำบลที่อาศัยอยู่

2.1.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

2.1.2.1 การเลือกตั้ง

2.1.2.2 การรณรงค์หาเสียง

2.1.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง

2.1.2.4 การชุมนุมทางการเมือง

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

2.2.1 คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

2.2.2 นโยบายของผู้สมัคร

2.3.3 ความสัมพันธ์ส่วนตัว

2.3.4 ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง

2.3.5 วิธีการรณรงค์หาเสียง

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ จังหวัดนครพนม

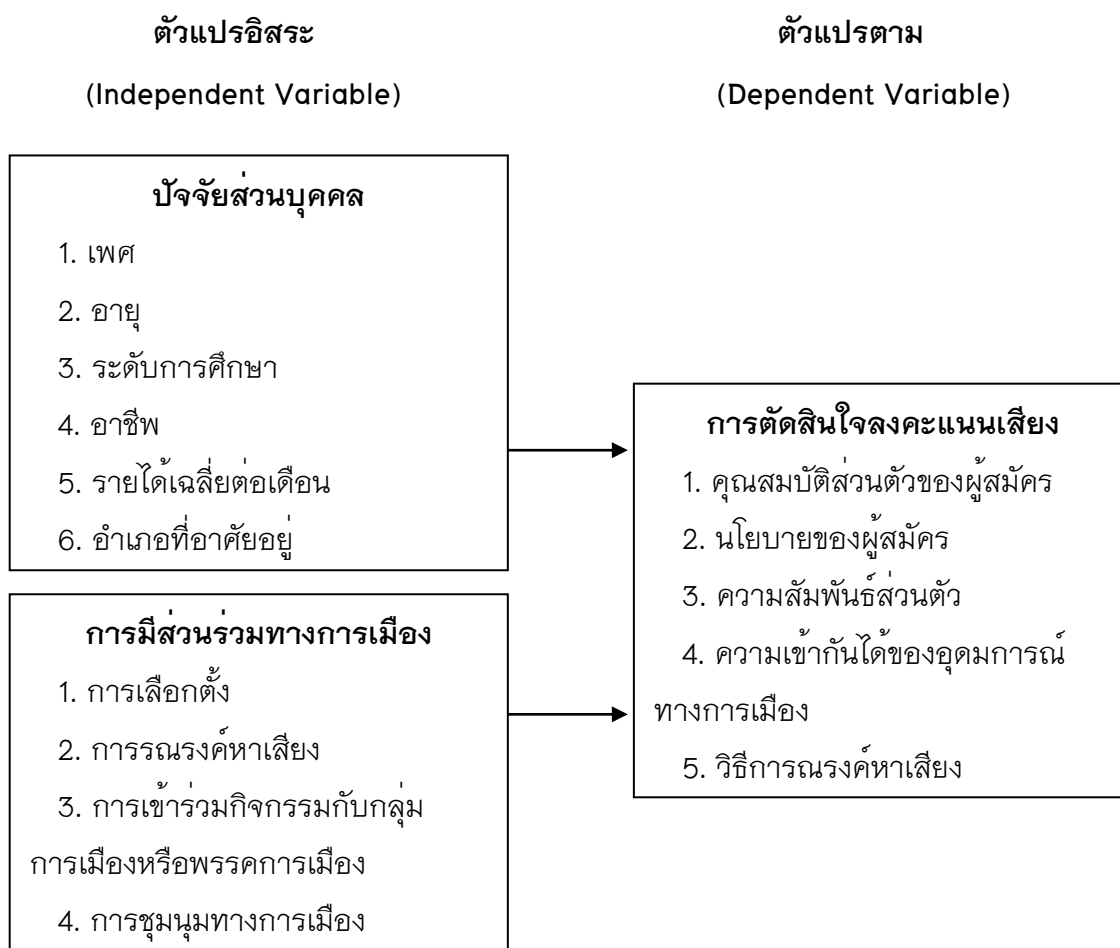
4. ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2565

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ กรอบแนวคิดการวิจัยของ พิชิต รัชตพิบูลภพ (2556) แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561), รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ Milbrath and Goel (1977) มาประยุกต์

บูรณาการ และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อตอบคำถามของการวิจัย และกำหนดเป็นความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของ ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

1.1 เพศ หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

1.2 อายุ หมายถึง ระดับอายุของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31-40 ปี 3) อายุ 41-50 ปี 4) อายุ 51-60 ปี และ 5) มากกว่า 60 ปี

1.3 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 อาชีพ หมายถึง อาชีพหลักในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) เกษตรกร 2) ค้าขาย 3) เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว 4) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ 5) รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน และ 6) อาชีพอื่น ๆ

1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) รายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท 2) รายได้ 10,001-20,000 บาท 3) รายได้ 20,001-30,000 บาท และ 4) รายได้ตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป

1.6 อำเภอที่อาศัยอยู่ หมายถึง อำเภอในจังหวัดนครพนมที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ แบ่งออกเป็น 12 อำเภอ ได้แก่ 1) อำเภอเมืองนครพนม 2) อำเภอปลาปาก 3) อำเภอท่าอุเทน 4) อำเภอบ้านแพง 5) อำเภอธาตุพนม 6) อำเภอเรณูนคร 7) อำเภอนาแก 8) อำเภอศรีสงคราม 9) อำเภอนาหว้า 10) อำเภอโพนสวรรค์ 11) อำเภอนาทม 12) อำเภอวังยาง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในจังหวัดนครพนมเข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำโครงการ และด้านการตรวจสอบ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย

2.1 การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนในจังหวัดนครพนมใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในกระบวนการเลือกตั้งหรือการที่ประชาชนในจังหวัดนครพนมแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนในกระบวนการเลือกตั้ง

2.2 การรณรงค์หาเสียง หมายถึง การที่ประชาชนในจังหวัดนครพนมได้เข้าร่วมกิจกรรมในการหาเสียงในเรื่อง การเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง การช่วยผู้สมัครแจกใบปลิวให้ความรู้เรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งและการได้เข้าร่วมกิจกรรม การรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในจังหวัดนครพนมเข้าร่วมด้วยการเป็นสมาชิก การเข้าร่วมทำ

กิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทำงานหรือพรรคการเมืองเพื่อการแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบของกิจกรรมประเภทต่าง ๆ

2.4 การชุมนุมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในจังหวัดนครพนมมารวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรมอันหลากหลายที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นการสนับสนุน ส่งเสริม เห็นด้วยหรือคัดค้าน ไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ

3. การตัดสินใจลงคะแนนเสียง หมายถึง การไปใช้สิทธิของตนในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมโดยการตัดสินใจดังกล่าว มี 4 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร หมายถึง ลักษณะประจำตัวซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีก่อนที่จะได้มาซึ่งสิทธิหรือตำแหน่ง

3.2 นโยบายของผู้สมัคร หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

3.3 ความสัมพันธ์ส่วนตัว หมายถึง ความคุ้นเคยความสนิทสนม การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ระหว่างผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้ลงรับสมัครเลือกตั้ง

3.4 ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง หมายถึง ความเข้ากันได้ระหว่างผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้ลงรับสมัครเลือกตั้ง เกี่ยวกับความคิดทางการเมืองชนิดหนึ่งแต่เป็นความคิดทางการเมืองที่มีระบบระเบียบชัดเจนพอสมควร และเรียกร้องให้ผู้เชื่อถือศรัทธาได้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านระบบคิดนั้น ๆ

3.5 วิธีการรณรงค์หาเสียง หมายถึง วิธีที่ผู้สมัครใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การติดแผ่นป้าย การประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ การออกเสียงตามบ้าน เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
5. บริบทจังหวัดนครพนม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision making) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Huse (1985) อธิบายว่า การตัดสินใจก็คือ การเลือกเอาทางเลือกของวิธีการกระทำทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ ความมุ่งหมายของการตัดสินใจ คือ กำหนดวัตถุประสงค์และการทำให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ ส่วนทางเลือกนั้น หมายถึงโอกาสในการเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง ถ้าไม่มีทางเลือกการตัดสินใจก็เกิดขึ้นไม่ได้ ฉะนั้น การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการของทางเลือก การตัดสินใจจำนวนไม่น้อยที่ให้โอกาสอย่างกว้างขวางในการเลือกแต่การตัดสินใจบางอย่างอาจมีข้อจำกัดมาจากหลายด้าน ดังนั้น การตัดสินใจจึงมีหลายประการภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

Morell (1987) ชี้ให้เห็นว่า

1. การตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของจิตสำนึกและเหตุผลหรือดุลยพินิจ โดยอาศัยสัญญาตาณณที่ไม่สามารถอธิบายได้ ที่อยู่บนพื้นฐานของดุลยพินิจบางอย่าง

2. การตัดสินใจอยู่บนความรอบคอบ โดยอาศัยประสบการณ์ในการประเมินทางเลือก และเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

3. การตัดสินใจจะต้องมีความมุ่งหมายที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้เกี่ยวกับกระบวนการเลือกแนวทางในการตัดสินใจ

ฉัตรพร เสมอใจ (2550, หน้า 46) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ (2550, หน้า 387) ได้กล่าวไว้ว่าคำจำกัดความของการตัดสินใจ ก็คือ การเลือกกระหว่างทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหลาย ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ณัฐพันธุ์ เขจรนนท์ (2551, หน้า 138) ให้ความหมายว่า การตัดสินใจหมายถึง กระบวนการของการใช้ความคิดและการกระทำในการรับรู้ ศึกษา และวิเคราะห์ปัญหา (Problem) หรือโอกาส (Opportunity) กำหนดและประเมินทางเลือก รวมถึงเลือกทางเลือกที่เหมาะสม เพื่อจัดการกับปัญหาหรือโอกาสที่เกิดขึ้น

สมคิด บางโม (2558, หน้า 166) ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทางเป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในทางปฏิบัติการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนและมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจฉัยมากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติโดยวิธีใดจึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดและบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรนั้น การตัดสินใจนี้บางท่านเรียกว่า การตัดสินใจสั่งการ

จากการที่มีผู้ให้ความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจหมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารตัดสินใจใช้ในการแก้ไขปัญหาขององค์กร หรือการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากโครงสร้างองค์กร พฤติกรรมของบุคคลและกลุ่มบุคคล

กระบวนการตัดสินใจ

การตัดสินใจจะให้เปิดประโยชน์สูงสุดและไม่ผิดพลาดควรจะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (สมคิด บางโม, 2558, หน้า 166)

1. การหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ กระบวนการรวบรวมข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหามานำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ ยิ่งได้ข้อมูลมากเท่าไรยิ่งดี เพราะจะทำให้การตัดสินใจถูกต้อง ไม่ผิดพลาด

2. คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

3. การพิจารณาแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปใช้ รวมทั้งการคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหา รวมทั้งการวิเคราะห์และประเมินค่าสำหรับแนวทางปฏิบัตินั้น ๆ ควรพิจารณาหาทางเลือกไว้หลาย ๆ ทาง

4. เลือกทางปฏิบัติทางใดทางหนึ่งจากแนวทางปฏิบัติที่อาจจะเป็นไปได้หลาย ๆ ทาง โดยเลือกแนวทางที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

5. ตัดสินใจสั่งการให้ปฏิบัติ

6. วัดผลการปฏิบัติโดยนำไปเปรียบเทียบกับการคาดคะเนที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น
 ฅนฐรพณั ฅจรณัณทณ (2551, หนา 142) กลาววว่า กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ

1. ตระหนักถึงปัญหา (Problem Awareness) ผู้บริหารจะรับรู้ถึงปัญหาหรือโอกาสขององค์การ โดยปัญหานั้นอาจจะเกิดขึ้นโดยตรงหรือต้องพิจารณาจากสภาพแวดล้อมซึ่งผู้บริหารสามารถพิจารณาว่าการดำเนินงานขององค์การอาจจะเกิดปัญหาจากเหตุการณ์ต่อไปนี้

1.1 เมื่อเกิดความเบี่ยงเบนจากอดีต

1.2 เมื่อเกิดความเบี่ยงเบนจากแผน

1.3 เมื่อมีผู้มาร้องเรียนหรือแจ้งปัญหา

1.4 เมื่อคู่แข่งมีผลการดำเนินงานดีกว่าเรา

2. นิยามปัญหา (Problem Definition) กำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบขอบเขต สามารถรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น มิเช่นนั้นภาพของปัญหาก็อาจจะฟุ้งกระจาย ทำให้ไม่ทราบสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงได้ การนิยามปัญหามีขั้นตอนสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ปัญหา (Analyze Problems)

2.2 ตัดสินใจแก้ปัญหา (Agree on Problems to Be Solve)

3. ตัดสินใจ (Decision Making) เป็นขั้นตอนสำคัญในการเลือกผลลัพธ์ที่เหมาะสม ซึ่งกำหนดความถูกต้องและความสำเร็จในการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ โดยผู้ตัดสินใจจะทำตาม 4 ขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินใจ (Set Decision Criteria)

3.2 พัฒนาทางเลือก (Develop Action Alternatives)

3.3 ประเมินผลประโยชน์และความเสี่ยงของทางเลือก (Evaluate Benefits and Risks of Alternatives)

3.4 ออกแบบแผน (Decide on a Plan)

4. ปฏิบัติตามแผน (Action Plan Implementation) นำทางเลือกที่เลือกไว้ไปวางแผนและดำเนินการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดสรรบุคลากรและทรัพยากรอย่างเหมาะสม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 มอบหมายงานและความรับผิดชอบ (Assign Tasks and Responsibilities)

4.2 สร้างตารางการปฏิบัติงาน (Establish and Implementation Schedule)

4.3 ส่งเสริมและกระตุ้นการดำเนินงาน (Support and Stimulate the Operations)

5. ประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยผู้บริหารจะทำการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อทำการปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนการและสถานการณ์ในขณะนั้น ตลอดจนทำการปรับปรุงให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการประมวลผลจะประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 กำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการวัดความสำเร็จ (Establish and Standard for Measuring Success)

5.2 ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Monitoring Results)

5.3 แก้ไขผลการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง (Take Corrective Action)

สมาน อัครภูมิ (2551, หน้า 224) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจไว้ดังนี้

1. การตระหนักถึงความต้องการจำเป็นในการตัดสินใจ หรือกำหนดวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจ

2. การระบุปัญหาที่ต้องตัดสินใจ
3. การกำหนดเกณฑ์ที่ต้องตัดสินใจ
4. การพัฒนาและกำหนดทางเลือก
5. การประเมินทางเลือก
6. การเลือกทางเลือก
7. การใช้ทางเลือกและการประเมินผล

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ทฤษฎีการตัดสินใจเป็นการนำแนวความคิดที่มีเหตุผลที่ผู้บริหารใช้ในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามวิธีการตัดสินใจ และทฤษฎีการตัดสินใจตามบุคคลที่ตัดสินใจ (มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช, 2548, หน้า 263-264) ดังนี้

1. ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามวิธีการตัดสินใจ สามารถจำแนกทฤษฎีการตัดสินใจ ตามวิธีการตัดสินใจออกเป็น 3 วิธี ดังนี้
 - 1.1 ทฤษฎีการตัดสินใจโดยการคาดการณ์ มีการใช้เทคนิคการคาดการณ์ และการพยากรณ์ เข้ามาประกอบการตัดสินใจ เช่น การพยากรณ์โดยใช้แนวโน้ม เป็นต้น
 - 1.2 ทฤษฎีการตัดสินใจโดยการพรรณนา เป็นการใช้กระบวนการวิจัย เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ ดังนั้นผู้วิจัยจะต้องมีการพิสูจน์และเห็นจริงจึงจะดำเนินการตัดสินใจได้ บางครั้งเรียก การตัดสินใจแบบนี้ว่า การตัดสินใจทางวิทยาศาสตร์
 - 1.3 ทฤษฎีการตัดสินใจโดยกำหนดความ เป็นทฤษฎีที่คำนึงถึงว่า แนวทางการตัดสินใจควรจะเป็นหรือน่าจะเป็นอย่างไรจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการตัดสินใจได้
2. ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามบุคคลที่ตัดสินใจ สามารถจำแนกทฤษฎีการตัดสินใจ โดยการจำแนกตามบุคคลที่ตัดสินใจได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 การตัดสินใจโดยคนเดียว เป็นการตัดสินใจโดยคน ๆ เดียวจะทำให้เกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ มักจะใช้ธุรกิจขนาดย่อมที่มีผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการ และเป็นผู้ที่ใกล้ชิดปัญหาและทราบข้อมูลได้ดีกว่า
 - 2.2 การตัดสินใจโดยกลุ่ม เป็นการตัดสินใจที่ยืดที่มงาน และ คณะกรรมการเป็นผู้ร่วม ตัดสินใจเป็นการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เมื่อใดก็ตามที่ต้องการความร่วมมือผู้บริหาร จึงควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้น

การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จึงจำเป็นสำหรับองค์การในอนาคต

ประเภทของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ในขณะที่การตัดสินใจจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับหน้าที่การบริหารหรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเพื่อการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจ

ผู้บริหารที่ทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ นั้น อาจต้องทำการตัดสินใจในลักษณะที่แตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและเหตุการณ์ในอนาคต สำหรับการแบ่งประเภทของการตัดสินใจจึงขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามผู้ตัดสินใจสามารถคาดคะเนสถานการณ์ทั้งหมดที่จะเป็นไปได้ในอนาคตนั้น เป็นเพียงการระบุความเป็นไปได้ของสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งผู้ตัดสินใจยังไม่ทราบถึงความแน่นอนของสถานการณ์จะเกิดขึ้นและสถานการณ์ทั้งหมดนั้นก็ยังมีเพียงสถานการณ์เดียวเท่านั้นที่จะเกิดขึ้นนอกนั้นอาจเป็นเพียงสถานการณ์ที่มีโอกาสเป็นไปได้แต่ไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็ได้ จากความหมายข้างต้นผู้บริหารแต่ละคนอาจให้ความหมายและความสำคัญของการตัดสินใจที่แตกต่างกันออกไปในรายละเอียดของแต่ละสถานการณ์ในส่วนที่พิจารณาเหมือนกัน ได้แก่

1. กระบวนการการตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจที่ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาถึงข้อมูลที่เกิดขึ้นจากนั้นผู้บริหารจึงทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุด สำหรับกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนการแสวงหาข้อมูล การออกแบบการตัดสินใจ รวมทั้งการตัดสินใจเลือกทางเลือกเพื่อให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด ดังนั้นในการวิเคราะห์และพิจารณาจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศและผ่านกระบวนการตัดสินใจนั่นเอง

2. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก การตัดสินใจเป็นความพยายามในการสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสความคิดสร้างสรรค์หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องมีการฝึกฝนในการสร้างทางเลือกที่หลากหลายและมีความสร้างสรรค์อีกด้วยการตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นการตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า

เป็นการตัดสินใจที่แตกต่างออกไปจากสถานการณ์ปกติ ที่ไม่ได้มีการกำหนดโครงสร้างการตัดสินใจไว้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องค้นหาแนวทางการตัดสินใจ

3. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์การ ผู้บริหารในแต่ละระดับจะมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริหารระดับสูงจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารระดับกลางจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารระดับปฏิบัติจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการดำเนินงานให้สำเร็จตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์การเป็นการตัดสินใจในงานประจำ โดยทั่วไปจะเป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นต้น เพื่อให้ทุกคนทราบและถือปฏิบัติ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าในองค์การ

4. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากร การตัดสินใจจะมีผลกระทบต่อบุคคล กลุ่ม และทั้งองค์การ ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจและมีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับบุคคล กลุ่ม และองค์การที่ดี จึงจะทำให้การตัดสินใจประสบความสำเร็จได้ สำหรับการตัดสินใจที่มีลักษณะสร้างสรรค์ที่เป็นการตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บังคับบัญชาเป็นสำคัญและเป็นการตัดสินใจโดยคน ๆ เดียว ส่วนการตัดสินใจโดยกลุ่มเป็นการตัดสินใจที่มีความสลับซับซ้อนที่ไม่สามารถตัดสินใจโดยคน ๆ เดียวได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายก็จำเป็นที่จะต้องมีการตัดสินใจโดยกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาารวมกัน

องค์ประกอบของการตัดสินใจ

การตัดสินใจมีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณามี 4 ประการคือ

1. ผู้ทำการตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะการตัดสินใจจะดีหรือไม่ขึ้นกับบุคคลผู้ตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องมีข้อมูล มีเหตุผล มีค่านิยมที่ถูกต้องสอดคล้องต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การ แต่ในบางครั้งถ้าผู้ทำการตัดสินใจขาดข้อมูลที่ถูกต้องขาดเหตุผลและมีค่านิยมที่สอดคล้องแล้วจะทำให้ผลของการตัดสินใจไม่ดีพอได้ ผู้ทำการตัดสินใจบางเรื่องต้องมุ่งสู่การตัดสินใจเป็นกลุ่มบางเรื่องบางกรณีก็ตัดสินใจโดยคน ๆ เดียว ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ถูกต้อง

2. ประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่สองที่ต้องให้ความสำคัญ ปัญหาที่ต้องตัดสินใจนั้นจำแนกได้หลายประการ เช่น จำแนกตามโรค

โครงสร้างและระบบงานบกพร่อง โรคพฤติกรรมบกพร่อง และโรคเทคโนโลยีและ
วิทยาการบกพร่อง เมื่อกำหนดปัญหาได้ชัดว่าเป็นปัญหาเรื่องอะไรก็สามารถหา
แนวทางแก้ไขปัญหาก็ได้ถูกต้อง

3. ทางเลือกต่าง ๆ ที่บรรลุเป้าหมายได้ เป็นองค์ประกอบที่สามที่ต้องคำนึงถึง
ผู้บริหารต้องพยายามที่จะค้นหาทางเลือกที่ดีกว่าอยู่เสมอและสร้างทางเลือกให้มากกว่า
2 ทางเลือก ในปัจจุบันการบริหารองค์การมุ่งสู่การสร้างทางเลือกสู่การผลิตสินค้าและ
บริการที่ถูกลง มีคุณภาพสูงกว่า มีความรวดเร็ว มีการบริการที่ประทับใจมากกว่า
นอกจากนี้ควรสร้างทางเลือกเพื่อมุ่งสู่การเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์
ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการอีกด้วย

4. สภาพการณ์ที่ทำการตัดสินใจ ในการตัดสินใจจำเป็นต้องคำนึงถึง
สภาพการณ์ที่ทำการตัดสินใจเป็นแบบใด ซึ่งมี 3 ประการ ได้แก่ สภาพการณ์ที่แน่นอน
เป็นสภาพการณ์ที่ผู้ทำการตัดสินใจทราบทางเลือกต่าง ๆ และทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้น
ของแต่ละทางเลือกอย่างดีด้วย การตัดสินใจดังกล่าวย่อมมีโอกาสถูกต้องมากที่สุด เช่น
ตัดสินใจนำเงินฝากธนาคารย่อมคำนวณดอกเบี้ยได้ชัดเจนในระยะสั้นและระยะยาว
สภาพการณ์ที่เสี่ยงเป็นสภาพการณ์ที่ผู้บริหารตัดสินใจทราบทางเลือกต่าง ๆ และทราบ
โอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นผู้บริหารจะตัดสินใจเมื่อโอกาสที่จะได้รับผลประโยชน์
มากกว่าเสียประโยชน์ การตัดสินใจในสภาพการณ์เสี่ยงผู้ทำการตัดสินใจต้องเรียนรู้ทำ
ความเข้าใจ เรื่องทฤษฎีความน่าจะเป็นและแผนการตัดสินใจ และสภาพการณ์ที่ไม่แน่นอน
เป็นสภาพการณ์ที่ผู้ทำการตัดสินใจอาจทราบทางเลือกต่าง ๆ แต่ไม่ทราบผลที่อาจจะ
เกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกโดยไม่สามารถคาดคะเนความน่าจะเป็นของแต่ละทางเลือก
ภายใต้สภาพการณ์ดังกล่าวผู้ทำการตัดสินใจจึงไม่ควรตัดสินใจใด ๆ ลงไปจนกว่าจะมี
ข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือมากกว่าที่มีอยู่

หลักในการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างภาวะผู้นำของหัวหน้าองค์การ
นักบริหารทุกวงการจะต้องเผชิญกับปัญหาการตัดสินใจทั้งสิ้น การตัดสินใจจึงต้องให้
ตรงจุดของปัญหาและใช้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด การตัดสินใจที่ดีควรยึดหลัก
ดังต่อไปนี้ (สมคิด บางโม, 2558, หน้า 167-168)

1. การตัดสินใจให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากที่สุด

2. การตัดสินใจควรให้มีลักษณะเป็นไปในทางกระจายอำนาจบริหารให้ส่วนงานต่าง ๆ

3. การตัดสินใจต้องให้สามารถปฏิบัติได้ และเป็นไปตามนโยบาย จุดมุ่งหมาย และระเบียบแบบแผนขององค์การ

4. ควรวางแผนการดำเนินการไว้ล่วงหน้า เพราะการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย หากมีแผนงานที่รัดกุมแล้วจะช่วยให้การปฏิบัติงานหลังจากการตัดสินใจดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการตัดสินใจจำแนกได้ 2 ด้านที่สำคัญ คือ ประการแรก ปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ประการที่สอง การวินิจฉัยผิดพลาด

1. ปัญหาข้อขัดข้องในการตัดสินใจ มีสาเหตุมาจากหลายประการ ดังนี้

- ขาดข้อมูลหรือข้อมูลเชื่อถือไม่ได้
- ขาดความรู้ในเรื่องที่จะต้องตัดสินใจและไม่มีเวลาเพียงพอในการ

วินิจฉัย

- ความยากลำบากในการคาดหมายเหตุการณ์ในอนาคต โดยเฉพาะการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการใหญ่ ๆ ที่มีระยะเวลายาวนาน

- พฤติกรรมการบริหารของบุคลากรในหน่วยงาน เช่น ความเฉื่อยชา ขาดความละเอียดรอบคอบ การหวงอำนาจ เป็นต้น

2. ปัญหาการตัดสินใจผิดพลาด อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ ดังนี้

- ในกรณีที่มีการประชุมเพื่อพิจารณาตัดสินใจ ที่ประชุมหันเหความสนใจจากหลักการไปโจมตีตัวบุคคลผู้เสนอข้อเท็จจริง การตัดสินใจอาจผิดพลาดได้

- ต้องการเรียกร้องความสนใจจากผู้เกี่ยวข้องโดยไม่คำนึงถึงหลักการ มักมีอยู่เสมอในกลุ่มนักการเมือง

- ความพยายามเร่งเร้าให้เกิดความกลัว ทำให้ขาดเหตุผลในการวินิจฉัย

- อังการมีผู้ใหญ่ขึ้นบังหน้า

- ใช้ถ้อยคำกำกวม ทำให้เข้าใจไขว่เขว

- ทึกทักเหมาเอาโดยสรุปว่าเป็นเช่นนั้น เช่นนี้ เพราะเหตุนั้น เหตุนี้ โดยขาดข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอ

ขณะเดียวกันทัศนคติก็จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการแสดงออกของบุคคล รวมทั้งการตัดสินใจของบุคคล ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติของบุคคล จะมีลักษณะ 4 ประการ ดังนี้ (ฉัตยาพร เสมอใจ, 2550, หน้า 103)

1. ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทางการตลาดคือ ความคิดที่มีต่อผลิตภัณฑ์หนึ่ง ๆ ตราผลิตภัณฑ์หนึ่ง ๆ หรือแม้กระทั่งรูปแบบของการโฆษณา การที่ผู้บริโภคมีทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์ยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง เราไม่สามารถนำเอาทัศนคติต่อยี่ห้อนั้นไปวัดว่าผู้บริโภคจะมีทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์ยี่ห้ออื่น ถึงแม้ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกัน
2. ทัศนคติเป็นเรื่องของสิ่งที่จะสมอยู่ในความคิดของบุคคล ทัศนคติเป็นผลลัพธ์ของการรับรู้และประมวลสิ่งที่ได้รับข้อมูลมาและแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรม อันเป็นผลลัพธ์ของทัศนคติ
3. ทัศนคติจะค่อนข้างคงที่และไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ เนื่องจากเป็นการหล่อหลอมความรู้สึกขึ้นทีละนิดและมั่นคง เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะเปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต้องอาศัยเวลาและอาศัยเทคนิคการย้อนกลับการเกิดทัศนคติในการเปลี่ยนแปลง
4. ทัศนคติเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์หนึ่ง ๆ ดังนั้นการรับรู้ข้อมูลเพิ่มเติมหรือการปรับตัวของสถานการณ์อาจจะทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไป ซึ่งนำมาเป็นแนวทางในการปรับทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์หรือองค์การ เช่น บางคนอาจมีทัศนคติต่อรถยนต์ญี่ปุ่นว่าเป็นรถยนต์ที่มีมาตรฐานด้อยกว่ารถยนต์ยุโรป จึงนิยมใช้รถยนต์ยุโรป ต่อมาเมื่อมีการรับรู้ข้อมูลถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ รวมถึงราคา การบริการ และค่าใช้จ่ายประกอบอื่น ๆ จึงเปลี่ยนทัศนคติและยอมรับที่จะใช้รถยนต์ญี่ปุ่น เป็นต้น

ทัศนคติต่อวัตถุประสงค์เป้าหมายต่าง ๆ สามารถสร้างได้ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของ สถานที่ หรือสถานการณ์ เมื่อทัศนคติถูกสร้างขึ้นแล้วมีแนวโน้มที่จะมั่นคงหรือจะเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีอิทธิพล

การเกิดทัศนคติส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอมบุคคลให้นึกคิด และรู้สึกไปตามสภาพแวดล้อมดังกล่าว ดังจะสังเกตได้ว่าบุคคลที่มาจากพื้นเพเดียวกัน มักจะมีทัศนคติที่ใกล้เคียงกันแต่ก็ไม่ได้เป็นการยืนยันได้เสมอไปว่า การได้รับข้อมูลรูปแบบ

เดียวกันจะก่อให้เกิดบุคคลที่มีทัศนคติที่เหมือนกันทั้งหมดซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทัศนคติของบุคคลสามารถแบ่งออกเป็น 6 ประการ ดังนี้
(ฉัตยาพร เสมอใจ, 2550, หน้า 108-109)

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ เป็นลักษณะเฉพาะบุคคล มีทัศนคติพื้นฐานที่ทำให้เป็นคนเข้าใจง่าย มีทัศนคติที่ดี จะทำให้ยอมรับได้ง่าย ในทางตรงกันข้ามหากมีพื้นฐานที่ต่อต้าน มีทัศนคติในทางลบ ก็จะไม่ยอมรับได้ยาก

2. ประสบการณ์ในอดีต เป็นการให้ข้อมูลและทดลองใช้เพื่อให้เกิดประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ต้องทำการกระตุ้นต่อหลังจากที่เกิดทัศนคติให้ตัดสินใจซื้อ ทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์ใด ๆ อาจเกิดจากประสบการณ์ตรงจากการเคยใช้หรือทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ ประสบการณ์ของผู้บริโภคแต่ละรายที่มีต่อสินค้าหรือบริการ

3. อิทธิพลจากครอบครัวและเพื่อน ค่านิยมพื้นฐานของทัศนคติมักจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว เพื่อน หรือผู้ที่มีอิทธิพลต่อความคิด โดยบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวจะให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้บริโภค ทำให้สามารถสร้างทัศนคติได้ ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการสร้างทัศนคติได้

4. เครื่องมือทางการตลาด ไม่ว่าจะเป็นเป็นการตลาดทางตรง การใช้จดหมายตรง โทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ตในการให้ข้อมูลเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์หรือองค์การ เพื่อเข้าถึงและจูงใจผู้บริโภคเฉพาะกลุ่มจนก่อให้เกิดทัศนคติได้ จากพื้นฐานทางความคิดและค่านิยมที่แตกต่างกัน เครื่องมือและรูปแบบในการสร้างทัศนคติสำหรับกลุ่มผู้บริโภคที่แตกต่างกันจึงต้องเลือกให้เหมาะสม

5. การเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ สื่อมีความหลากหลายและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น การเลือกใช้สื่อที่เข้าถึงได้มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือจะสร้างทัศนคติที่มั่นคงได้ ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล รวมถึงขนาดของข้อมูลที่มากเพียงพอในการตัดสินใจจะส่งผลต่อการเปิดรับของผู้บริโภค ตลอดจนการประมวลผลและสร้างเป็นทัศนคติขึ้นมาได้

6. อิทธิพลทางสังคม กระแสสังคมส่งผลถึงความรู้สึกนึกคิดในการเกิดความรักหรือไม่ชอบใด ๆ ได้ หากบุคคลถูกปลูกฝังจากวัฒนธรรมเดียวกันและอยู่ในสังคมเดียวกันมักจะมีทัศนคติที่คล้ายคลึงกันแต่ถ้าหากบุคคลใดมีทัศนคติที่ต่อต้านกระแสสังคมก็จะเป็นทัศนคติที่เข้มแข็งและยากต่อการเปลี่ยนแปลงไปเลยซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะบุคคลดังกล่าวข้างต้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งหรือการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและมีผลต่อประสิทธิภาพต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น

1. ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ ภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ เป็นต้น ซึ่ง Milbrath และ Goel (1977, pp. 121-125 อ้างถึงใน วิฑูรย์ ญานุช, 2548) ได้ทำการวิจัยและสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า คนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมสูง มักจะเป็นผู้สนใจและอยากเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากคนที่ที่มีสถานภาพต่ำ คนที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองมากมีความเข้าใจในทางการเมืองสูง ย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก และเพศชายก็มีแนวโน้มที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง

2. สิ่งแวดล้อมทางการเมือง (Political Environment) ซึ่งพิจารณาจาก

2.1 สถาบันทางการเมืองที่มีความชอบธรรม ถือว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปกครองคือ จะต้องมีการจัดระเบียบปฏิบัติ การกระทำ การตัดสินใจ นโยบาย เจ้าหน้าที่ และผู้นำของรัฐบาลให้ได้รับการยอมรับจากประชาชน ซึ่งสถาบันทางการเมืองนี้จะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ นับว่าเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง

2.2 การพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วยความมั่นคง และการพัฒนาอุตสาหกรรมการเปลี่ยนจากชนบทเป็นเมืองและการเปลี่ยนแปลงในระดับการศึกษาของประชาชน

2.3 สภาพการเลือกตั้ง ได้แก่ การกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางการเมือง เช่น การกำหนดคุณสมบัติของผู้เลือกตั้ง อายุ การศึกษา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นการจำกัดการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และยังรวมถึงการบริหารงานเลือกตั้ง ที่จะดึงดูดใจให้กับประชาชนมาเลือกตั้งหรือไม่ เช่น การกำหนดหน่วยเลือกตั้งว่าอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนหรือไม่ การประชาสัมพันธ์ที่ชี้ให้ประชาชน เห็นคุณค่าของการเลือกตั้ง การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

3. อิทธิพลของวัฒนธรรม ประชาชนจะได้รับการถ่ายทอดแบบแผนทางวัฒนธรรมมาเป็นเวลานานเกี่ยวกับการปฏิบัติ คุณค่าความเชื่อได้หล่อหลอมบุคคลในชาติให้มีพฤติกรรมที่แสดงออกทางการเมือง เช่น การปรับตัวของชาติให้มีความสอดคล้องกับระบบการเมืองหรือไม่

4. อิทธิพลของกลุ่ม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของคนในสังคม เนื่องจากจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกันภายในกลุ่มซึ่งได้มีการถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติที่คล้ายคลึงกันให้แก่สมาชิกภายในกลุ่ม

5. อิทธิพลของสื่อมวลชน มีบทบาทในการกำหนดข่าวสารความเคลื่อนไหว และค่านิยมต่าง ๆ ทางการเมือง ช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การปรับวิถีชีวิตค่านิยม เพื่อการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย ถือเป็นตัวจักรสำคัญในการให้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ค่านิยม ข้อเท็จจริงทัศนคติ แบบแผนในการดำรงชีวิตแก่ประชาชน

ดังนั้น สิ่งแวดล้อมทางการเมือง จึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของประชาชน ในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และเป็นตัวกำหนดแบบแผน และพฤติกรรมทางการเมือง ของประชาชนสังคมจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองที่กล่าวข้างต้น แล้วนี้สามารถ

นอกจากนี้ ค่านิยมของคนในสังคม ก็มีความสำคัญต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันด้วย ซึ่งอาจมีผลมาจากบทบาทของสื่อมวลชนที่จะกระตุ้นประชาชน ให้เกิดความรู้อิกรวมด้วย

6. อุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideology) มีนักวิชาการให้ความหมาย เอาไว้แตกต่างกันดังต่อไปนี้

สมเกียรติ วันทะนะ (2544, หน้า ก-ข) กล่าวว่า อุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideology) จัดเป็นความคิดทางการเมืองชนิดหนึ่ง แต่เป็นความคิดทางการเมืองที่มีระบบระเบียบชัดเจน ซึ่งเรียกร้องให้ผู้เชื่อถือศรัทธาได้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านระบบคิดนั้น ๆ กล่าวได้ว่า อุดมการณ์ทางการเมืองเป็นระบบคิดที่มุ่งหวังผลในทางปฏิบัติคำว่าอุดมการณ์ทางการเมืองถูกใช้เป็นครั้งแรกโดยนักคิดชาวฝรั่งเศสชื่อ Antoine de Tracy (1754 –1836) (พ.ศ. 2297–2397) ในช่วงปี 1796–1798 (พ.ศ. 2339–2341) ซึ่งอุดมการณ์ตามความหมายของ De Tracy เกิดจากคำ 2 คำของภาษากรีก หรือคำว่า “Edeos” และคำว่า “Logos” มารวมกันเพื่อให้หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยความคิดของมนุษย์ โดยศาสตร์ดังกล่าวเป็นสาขาหนึ่งของวิชาสัตววิทยา (Zoology) ที่ De Tracy เชื่อว่าเป็นวิชาที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้ในเชิงประจักษ์ และเพื่อให้เข้าใจความหมายอุดมการณ์ทางการเมืองง่ายขึ้น สมเกียรติ วันทะนะ ได้ให้ความหมายของคำว่า อุดมการณ์ทางการเมือง โดยอ้างอิงความคิดของ เซลิเกอร์และเฮย์วูด (Seliger and HeyWood) ซึ่งได้ให้ความหมายเอาไว้ว่า อุดมการณ์ทางการเมือง คือ ระบบคิดที่อธิบายถึง

การดำรงอยู่ของสังคมการเมืองปัจจุบัน สังคมการเมืองที่พึงปรารถนาและวิธีการในการปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งสังคมการเมืองอันพึงปรารถนา

ชยอนันต์ สมุทวณิช (2543, หน้า 13-14) กล่าวถึงอุดมการณ์ทางการเมืองว่า หมายถึง ลัทธิทางการเมืองที่อธิบายถึงความเป็นมาของระบบสังคมมนุษย์ในอดีต สภาพความเป็นอยู่ปัจจุบันและแนวโน้มของอนาคต วางแนวทางการประพฤติปฏิบัติสำหรับสมาชิกในปัจจุบันและสำหรับการบรรลุถึงความมุ่งหวังของอนาคต พร้อมทั้งให้ความหมายแก่ชีวิต แก่ความประพฤติและความสัมพันธ์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งแวดล้อมและระบบสังคมทั้งมวล

นอกจากนี้ ชยอนันต์ สมุทวณิช ยังได้อธิบายถึงอุดมการณ์ทางการเมืองว่า อาจแบ่งเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ อุดมการณ์ที่เคร่งครัดยึดมั่นในอุดมการณ์นั้นว่าเป็นปรมัตถธรรมมีใครตั้งข้อสงสัยไม่ได้ เช่น อุดมการณ์คอมมิวนิสต์ อีกประเภทหนึ่งคือ อุดมการณ์ที่มีขอบเขตกว้างขวางไม่ยึดมั่นในหลักเกณฑ์ใดโดยเฉพาะว่าเป็นปรมัตถธรรม แต่สามารถตั้งข้อสงสัยท้าทายอุดมการณ์นั้นได้ เช่น อุดมการณ์เสรีนิยม นอกจากนี้ ชยอนันต์ยังได้จัดแบ่งประเภทของอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นประเภทย่อย ๆ ออกไปดังต่อไปนี้

1. ระบบปรมานายาสีทธิราชย์ เช่น สมบูรณานายาสีทธิราชย์ (Monarchy) และเทวธิปไตย(Theocracy) เป็นต้น
2. รัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism) เช่น ระบบรัฐสภานิยม (Parliamentarianism)
- 3.ปัจเจกชนนิยม (Individualism) เช่น เสรีนิยม (Liberalism) และทุนนิยม (Capitalism)
4. สังคมนิยม (Socialism) เช่น ทุนนิยมโดยรัฐ (State Capitalism) และรัฐสวัสดิการ(Welfare State)
5. ชาตินิยม (Nationalism) เช่น จักรวรรดินิยม (Imperialism) ชาตินิยม (Racism) และสากลนิยม (Universalism)
6. ลัทธิชนชั้นนำ (Elitism) ซึ่งเชื่อในความสามารถเฉพาะหรือภูมิปัญญาของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น อภิชนาธิปไตย (Aristocracy) และลัทธินิยมการจัดการ (Managerialism) เป็นต้น

แม้ว่าจะมีการแยกอุดมการณ์ทางการเมืองไว้หลายลักษณะดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่อุดมการณ์ทางการเมืองที่ได้รับความสนใจจากนักรัฐศาสตร์อย่างกว้างขวางก็มีเพียง อุดมการณ์คอมมิวนิสต์ อุดมการณ์ฟาสซิสต์ อุดมการณ์สังคมนิยม และอุดมการณ์ประชาธิปไตย เท่านั้น (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2543 , หน้า 22-25)

สนธิ เตชานันท์ (2543, หน้า 142-143) กล่าวถึงอุดมการณ์ทางการเมืองว่า หมายถึง ความคิดที่มีลักษณะชัดเจน (Articulate) ประติดประต่อกัน (Coherent) และเป็นระบบ (Systematic) อุดมการณ์ทางการเมืองเป็นระบบความคิดที่สัมพันธ์กับการกระทำ ในแง่ที่อุดมการณ์คือ ความคิดชุดหนึ่งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหรือการปกป้อง โครงสร้างทางการเมืองที่ดำรงอยู่รวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ทุก ๆ อุดมการณ์ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะของการกระจายอำนาจทางการเมือง และมีลักษณะเป็น ข้อถกเถียงเชิงบรรทัดฐานที่สนับสนุนโครงการปฏิรูป หรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นอุดมการณ์จึงมิใช่เป็นเพียงปรัชญาการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง จะเรียกร้องให้มีการกระทำซึ่งมิใช่เป็นเพียงการสังเกตการณ์หรือการวิเคราะห์เท่านั้น อุดมการณ์ทางการเมืองมักจะเชื่อมโยงคนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดในสังคมเป็นพิเศษ ซึ่งผู้ยึดมั่น ในอุดมการณ์ดังกล่าวชอบอ้างว่าอุดมการณ์ของตนมีความสอดคล้องและตรงกับ ผลประโยชน์ของประชาชนอยู่ในระบบการเมืองนั้น ๆ มากกว่าอุดมการณ์อื่น ๆ

จากความหมายของอุดมการณ์ทางการเมืองที่ได้ให้ไว้ โดยนักรัฐศาสตร์ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น กล่าวได้ว่าอุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideologies) คือ ความคิดทางการเมืองชนิดหนึ่งแต่เป็นความคิดทางการเมืองที่มีระบบระเบียบชัดเจน พอสมควร และเรียกร้องให้ผู้เชื่อถือศรัทธาได้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการ สนับสนุนหรือต่อต้านระบบคตินั้น ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่งอุดมการณ์ทางการเมือง เป็นระบบ คิดที่อธิบายถึงการดำรงอยู่ของสังคมการเมืองปัจจุบัน สังคมการเมืองที่พึงปรารถนา และ วิธีการในการปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งสังคมการเมืองอันพึงปรารถนานั้น

4. ความรู้ทางการเมือง จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ทางการเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา นักรัฐศาสตร์ในยุคพฤติกรรมศาสตร์ กล่าวว่า ประเทศกำลังพัฒนาแต่ละประเทศมักจะมีลักษณะเป็น 2 ประเภท ในเวลาเดียวกันคือ เป็นชุมชนของประชาชนธรรมดา ซึ่งไม่ค่อยรู้ ไม่ค่อยเข้าใจความเป็นไปของบ้านเมือง และเป็นชุมชนของปัญญาชน ซึ่งมีความรู้ ความเข้าใจ ความเป็นไปของบ้านเมืองเป็นอย่างดี ซึ่งทั้งสองสภาพนี้ก่อให้เกิดปัญหาสำคัญของประเทศเพราะฉะนั้น การกำหนดแนวทาง

หรือวิธีการที่จะฝึกสองกลุ่มนี้ให้รวมเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างราบรื่นจึงต้องปลูกฝังให้มีความรู้ทางการเมืองที่ดี เพราะ ความรู้ทางการเมืองเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ทำให้ชีวิตดีขึ้น แต่จะต้องเป็นความรู้ที่ถูกต้องและหมายรวมถึงการอบรมปลูกฝังความเป็นราษฎรที่ดีต้องมอบเจตจำนงของตนเองให้อยู่ภายใต้เจตจำนงของประชาคม สติปัญญาและการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้เข้าใจในข้อนี้ได้ในอนาคตการกระทำเช่นนี้จะให้คุณประโยชน์แก่บุคคลและประเทศชาติ โครงการศึกษาที่ถูกต้องจะสอนให้รักประเทศชาติ แต่ประชาชนไม่อาจรักประเทศชาติของตนได้ เว้นเสียแต่ว่าจะมีความมั่นคงสำหรับคนทั้งหมด และรัฐจะต้องรับผิดชอบในการศึกษาของประชาชน เพราะไม่มีอะไรทำได้ถ้าหากขาดองค์ประกอบของราษฎรที่รับผิดชอบและรู้ดีรู้ชั่ว (Jean-Jacques Rousseau, 1712–1778) ซึ่งความรู้ทางการเมืองกับพลเมืองมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันไม่สามารถแยกจากกันได้อย่างเด็ดขาด

สาระสำคัญของนิยาม คำว่า การเมือง เป็นไปในทำนองเดียวกันกล่าวคือ เป็นเรื่องของการใช้อำนาจแบบสองทางระหว่างฝ่ายที่เป็นผู้ปกครอง(Rules) และฝ่ายถูกปกครอง (Ruled) ซึ่งสร้างความสับสน เพราะความหมายของการเมืองนั้นมีความหลากหลาย เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามเจตนารมณ์และปรากฏการณ์ทางการเมือง ประชาชนทุกคนควรมีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตย นักรัฐศาสตร์ ให้นิยามคำว่า การเมือง ซึ่งสามารถพิจารณา ดังนี้

มนุษย์ตามธรรมชาติเป็นสัตว์การเมืองต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มหรือชุมชนมีเป้าหมายร่วมกัน ดังนั้นการอยู่ร่วมกันของมนุษย์จึงมิใช่มีชีวิตอยู่ไปเพียงวัน ๆ เท่านั้น หากแต่เป็นการอยู่ร่วมกันเพื่อทำให้ชุมชนหรือสังคมมีความสุข(Aristotle) เพราะฉะนั้นการเมืองจะสอดแทรกอยู่ในชีวิตประจำวัน การเมืองอยู่ทุกหนทุกแห่งแม้จะหลีกเลี่ยงการเมือง การเมืองก็ยังเข้ามาเกี่ยวข้องกับได้จากแนวคิดของประชาธิปไตย ที่ว่า รัฐบาลเป็นของประชาชน ฉะนั้นคำกล่าวที่ว่า “ถ้าท่านไม่เล่นการเมือง การเมืองจะเล่นท่าน” หรือ “ถ้าท่านไม่ยุ่งกับการเมือง การเมืองจะยุ่งกับท่าน” ดังนั้นนักเรียน นักศึกษา และประชาชนควรจะได้ใส่ใจการดำเนินงานของรัฐบาลซึ่งตนเองเป็นเจ้าของ เพื่อประโยชน์อันเป็นพื้นฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย ปัจจุบันได้มีการสนับสนุนให้ประชาชนในประเทศเอาใจใส่ในกิจการบ้านเมือง ซึ่งมีระดับและขอบเขตแห่งการเกี่ยวข้องทางการเมืองโดยเรียงจากขอบเขตน้อยที่สุดไปจนถึงมากที่สุดดังนี้ (บรรพต วีระสัย และสุขุม นวลสกุล, ม.ป.ป., หน้า 394–397)

1. รับฟังข่าวสารบ้านเมือง
2. ออกเสียงลงคะแนน
3. ชักชวนสนทนาเรื่องการเมือง
4. ชักชวนให้ผู้อื่นออกเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง
5. ช่วยโฆษณาให้พรรคหรือผู้สมัคร ด้วยการติดป้ายสนับสนุนตามรถยนต์ส่วนตัวหรือประกาศให้ผู้อื่นทราบ
6. ติดต่อแสดงความคิดเห็นต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักการเมือง
7. สนับสนุนด้านการเงินต่อพรรคการเมืองหรือผู้สมัคร
8. ติดตามการหาเสียงของพรรคการเมือง
9. ช่วยหาเสียง
10. เป็นสมาชิกที่ทำงานให้พรรคเป็นประจำ
11. เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนของพรรค
12. ช่วยหาเงินเข้าพรรค
13. สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้ง
14. เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรค หรือได้รับการเลือกตั้ง

ปัจจุบันเรื่องการเมืองภาคพลเมืองได้รับความสนใจอย่างมาก ทั้งนี้เพราะมีปรากฏการณ์ การรวมตัวกันของภาคพลเมืองในการขับเคลื่อนผลักดันนโยบายรวมไปถึงตรวจสอบการทำงานภาครัฐมากยิ่งขึ้น ประกอบกับกระแสของการเมืองภาคตัวแทนไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการที่หลากหลายได้ แม้แนวคิดเรื่องพลเมือง เรื่องสิทธิเสรีภาพ ตามระบอบประชาธิปไตย จะสอดคล้องกันแต่เสรีภาพจำเป็นต้องมีความเข้าใจให้ถูกต้องชัดเจน ทั้งนี้เพราะหากปราศจากซึ่งความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องรากฐานประชาธิปไตยว่าไม่ได้มีเพียงแค่เสรีภาพเท่านั้นแต่ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะทำให้ประชาธิปไตยมั่นคงแข็งแรง พลเมืองที่ดีย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ การเมืองภาคพลเมืองจึงมีความหมายที่แตกต่างกันตามเป้าหมาย เช่น

1. การเมืองภาคปริณิณทลสาธารณะ (Public sphere) ที่มุ่งสร้างพื้นที่เวทีกลไกส่วนกลางที่ไม่ใช่รัฐสภาที่จะแสดงความคิดเห็น สร้างประเด็นต่าง ๆ ขยายสิทธิอำนาจต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ตนเองและส่วนรวม
2. การเมืองภาคประชาสังคม (Civil Society) เน้นการมีส่วนร่วมที่เข้มข้นของบุคคลองค์กรต่าง ๆ ในสังคมที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อได้ข้อตกลงในประเด็นปัญหา

ต่าง ๆ หรือผลักดันบางประเด็นให้เป็นนโยบายของรัฐ

3.การเมืองภาคประชาชน (People's politics) หรือขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ (New Social Movement) ที่มุ่งเคลื่อนไหวสร้างจิตสำนึกในประเด็นผลประโยชน์ร่วมของมนุษยชาติ ได้แก่วัฒนธรรมโลก สภาพทุนโลก การคัดค้านโลกาภิวัตน์ ฯลฯ เพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะโดยตรงโดยไม่ผ่านทางตัวแทนของพรรคการเมือง หรือหน่วยราชการ เป็นรูปแบบการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เช่น ริเริ่มออกกฎหมาย การลงประชามติ และการถอดถอน (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2556) ไม่ว่าจะเป็นการเมืองภาคพลเมืองในรูปแบบใด องค์ประกอบสำคัญคือ พลเมืองที่กระตือรือร้น (Active citizen) มุ่งปกป้องคุ้มครองสิทธิและมุ่งประโยชน์สาธารณะ (Common good) เป็นพลังสำคัญ

พลเมือง (Citizen) คือ สมาชิกของรัฐและชุมชน มีสิทธิและความรับผิดชอบตามกำหนดในกฎหมาย เช่น การเคารพกฎหมาย การออกเสียงเลือกตั้ง การชำระภาษี และการเป็นทหารและพลเมืองต้องมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ (Public life) ที่มุ่งให้ชีวิตส่วนรวมดีขึ้น มีการแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ต่อสภาพส่วนรวมและการเมือง มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพทางการเมืองและชีวิตสาธารณะ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ตั้งแต่ การออกเสียงเลือกตั้ง การวิพากษ์วิจารณ์ การกำหนดนโยบายหรือกฎหมาย การเคลื่อนไหวทางการเมือง การยื่นหยัดทางการเมืองในประเด็นต่าง ๆ หรือการแสดงพลังผลักดันทิศทางการเมือง สร้างแรงบันดาลใจของพลเมืองกับการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ และมุ่งมั่นควบคุมความไม่แน่นอนในอนาคต เพื่อแก้ปัญหาทำให้ดีขึ้นเป็นการสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นพลังอำนาจทางการเมืองภาคพลเมือง คือ

1. อำนาจโดยความรู้ หมายถึง ความรู้และเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญ โครงสร้างรัฐ อำนาจของรัฐ องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง สิทธิเสรีภาพ ช่องทางการใช้อำนาจของตน หน้าที่ของตน ท้องถิ่น ชุมชน และสังคมโลก เป็นต้น

2. อำนาจในการปฏิบัติ หมายถึง การมีทักษะทางการเมืองที่มีใช้เพียงการเลือกตั้งแต่ รวมถึงทักษะการรวมกลุ่มการแสดงความคิดเห็นและการอภิปรายอย่างมีเหตุผล การมีส่วนร่วมการตัดสินใจไตร่ตรองและใคร่ครวญ (Deliberative) และการค้นหาและการใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงและการเคลื่อนไหวทางการเมือง เป็นต้น

3. อำนาจของความคิดและทัศนคติของพลเมือง หมายถึง การมีทัศนคติและแนวโน้มของความคิดตามวิถีประชาธิปไตยซึ่งจะแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นไปตามวิถีประชาธิปไตย เช่น การยอมรับว่าความขัดแย้งเป็นเรื่องธรรมชาติ การแสดงความคิดเห็น การเคารพสิทธิของผู้อื่น การเคารพ ความแตกต่างและความเห็นต่างของบุคคล มีความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองของตน เป็นต้น

สรุป จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง หมายถึง การไปใช้สิทธิของตนในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยการตัดสินใจดังกล่าว มี 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร หมายถึง ลักษณะประจำตัวซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีก่อนที่จะได้มาซึ่งสิทธิหรือตำแหน่ง
- 2) นโยบายของผู้สมัคร หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 3) ความสัมพันธ์ส่วนตัว หมายถึง ความคุ้นเคยความสนิทสนม การให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ระหว่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้ลงรับสมัครเลือกตั้ง
- 4) ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง หมายถึง ความเข้ากันได้ระหว่างผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้ลงรับสมัครเลือกตั้ง เกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองชนิดหนึ่งแต่เป็นความคิดเห็นทางการเมืองที่มีระบบระเบียบชัดเจนพอสมควร และเรียกร้องให้ผู้เชื่อถือศรัทธาได้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านระบบคตินั้น ๆ
- 5) วิธีการรณรงค์หาเสียง หมายถึง วิธีที่ผู้สมัครใช้ในการหาเสียง เช่น การติดแผ่นป้าย การประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ การออกเสียงตามบ้าน เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ โดยอาจส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จหรือล้มเหลวต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ได้ นอกจากนี้แล้วยังมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดและให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้มากมายดังต่อไปนี้

จักรพงษ์ สงวนชม (2549, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบกับการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน

สุเมธ พุทธนันท์เมธา (2549, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด มาร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการ เพื่อคอยให้คำแนะนำ ความคิดให้เป็นจุดเชื่อมโยง อันจะนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานและชุมชน ทั้งนี้ทุกฝ่ายต้องสื่อสารแบบเปิดระดมความคิดเพราะชุมชนย่อมมีทรัพยากรอันทรงคุณค่าแอบแฝงอยู่ ถ้าครูหรือผู้บริหารใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์แล้วสิ่งที่ตามมามากมาย เช่น การเกิด ความสามัคคี ประสิทธิภาพงานและเป็นการสร้างสรรค์ในการปกครองแบบประชาธิปไตย ให้เกิดขึ้นในชุมชน

อรทัย ก๊กผล (2552, หน้า 17-18) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์นโยบายกระบวนการบริหารและการตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริงทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด ไม่ใช้การจัดเวทีการมีส่วนร่วมเพียงครั้งเดียวตัวอย่างเช่น ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ

วิชัย ภูโยธิน (2554, หน้า 108) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง สิทธิของประชาชนที่จะเข้ามาที่ส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบกับตัวประชาชน

อรทัย ก๊กผล และฉัตรระวี กิติโยดม (2555, หน้า 15-26) รายงานไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเริ่มตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมยังหมายถึง กระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือ

การให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการหรือนโยบายรัฐและมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน โดยเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ประชาชน มีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ และมีขีดความสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการสมัครใจเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของชุมชนตั้งแต่การค้นหาปัญหา การตัดสินใจวางแผนในกิจกรรม การร่วมดำเนินการตามแผน การได้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรมจากกิจกรรมและการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจากบทเรียนร่วมกันของกิจกรรมการพัฒนานั้น ๆ

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม

การที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งนั้น บุคคลและสมาชิกจะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมดังที่นักวิชาการได้อธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

อรพินท์ สพฤกษ์ชัย (2550, หน้า 1) ได้นำเสนอแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ซึ่งหากขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไปจะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์โดยทั้ง 5 ขั้นตอนนั้น ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ สามารถให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2. การมีส่วนร่วมในการเลือกและเสนอแนวทางเพื่อตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานติดตามตรวจสอบ
5. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์และเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะ

John M Cohen and Norman T. Uphoff Cohen and Uphoff (1980, pp. 219-222) อ้างถึงใน ถวิลวดี บุรีกุล, 2551, หน้า 5-8) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

- 1.1 การเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น
- 1.2 การร่วมคิด และกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น
- 1.3 การร่วมวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม
- 1.4 การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ
 - 2.1 การร่วมมือปรับปรุงระบบการบริหารงาน เพื่อดำเนินการในกิจกรรมโครงการของท้องถิ่น
 - 2.2 การมีสนับสนุนทรัพยากรส่วนตัว เพื่อดำเนินการในกิจกรรมโครงการของท้องถิ่น
 - 2.3 การร่วมปฏิบัติงานนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย
 - 2.4 การประสานขอความร่วมมือระหว่างประชาชน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคม หรือโดยส่วนตัว
 - 3.1 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในรูปแบบวัตถุสิ่งของ
 - 3.2 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในลักษณะของส่วนรวม
 - 3.3 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในลักษณะส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป
 - 4.1 การแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการประเมินประสิทธิผลแผนงานหรือโครงการ

4.2 การควบคุม การตรวจสอบโดยประชาชน

จินตวิทย์ เกษมสุข (2554) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ดำเนินอยู่โดยทั่วไปสามารถสรุปได้เป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information)
2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation)
3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting)
 - 3.1 การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting)
 - 3.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing)
 - 3.3 การประชาพิจารณ์ (Public Hearing)
4. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)

Sherry R. Arnstein (1969) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ถือเป็นอำนาจประเภทหนึ่งของประชาชนและเป็นกระบวนการการจัดสรรอำนาจ (Redistribution of power) โดยส่งเสริมให้ประชาชนผู้ไร้ซึ่งอำนาจ (The Have-Nots) ที่มักไม่มีโอกาสถูกกีดกัน หรือถูกแยกออกจากกระบวนการทางการเมืองและเศรษฐกิจทั้งหลายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในกระบวนการดังกล่าว กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์ให้ประชาชนไร้ซึ่งอำนาจสามารถกำหนดแนวทางในการรับรู้และแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การกำหนดเป้าหมายและนโยบายสาธารณะ การจัดสรร-ใช้จ่ายรายได้ภาษีอากร การดำเนินงานกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ และการเปิดเผยและการกระจายผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามแนวคิดดังกล่าว ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งออกได้เป็นทั้งหมด 8 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. ระดับการจัดการได้ (Manipulation) กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการตรวจสอบ ฯลฯ เปรียบเสมือน “ตรายาง” ที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างหรือแสวงหาการสนับสนุน แทนที่จะเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ลำดับขั้นต่ำสุดของขั้นบันไดแห่งการมีส่วนร่วมนี้แสดงถึงการบิดเบือนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนกลายเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธกิจหรือนโยบายของผู้มีอำนาจ
2. ระดับการบำบัดรักษา (Therapy) จากการทดลองพฤติกรรมกลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ความไร้ซึ่งอำนาจ (The Powerless) เปรียบเสมือนความเจ็บป่วย

ทางจิตใจ ภายใต้สมมติฐานนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเข้มข้นจึงไม่เป็นสาเหตุของความเจ็บป่วยแต่อย่างใด

3. ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร (Informing) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบและทางเลือกนโยบายต่าง ๆ แก่ประชาชนถือเป็นครั้งแรกของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม จุดเด่นของการมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ การไหลข้อมูลทางเดียว (One Way Flow Information) และมิได้มีช่องทางสำหรับการตอบสนองความต้องการหรือการให้อำนาจแก่ประชาชนในการต่อรองแต่อย่างใด ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนได้รับมักอยู่ ณ ขั้นตอนท้ายสุดของการวางแผน แล้วประชาชนแทบไม่มีโอกาสในการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมและโครงการที่ถูกออกแบบมาและเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารดังกล่าว ได้แก่ สื่อสารมวลชน เอกสารสรุปแผนงาน/โครงการ โปสเตอร์ และการให้ข้อมูลตามการร้องขอต่าง ๆ

4. ระดับการปรึกษาหารือ (Consultation) การชักชวนให้ประชาชนออกมาแสดงความคิดเห็น เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมชุมชน การทำประชาพิจารณ์ ฯลฯ กิจกรรมดังกล่าวเป็นวิธีการพยายามดึงดูดประชาชนให้มาเข้าร่วมและปริมาณการมีส่วนร่วม ยังสามารถวัดผลออกเป็นเชิงปริมาณได้ เช่น จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมการประชุม จำนวนเอกสารที่แจกออกไป จำนวนแบบสอบถามที่ประชาชนตอบ ฯลฯ

5. ระดับการปลอบใจ (Placation) ประชาชนเริ่มที่จะมีอิทธิพล แต่ยังคงอยู่ภายใต้สภาวะของการทำให้ประชาชนตระหนักถึงความชอบธรรมของภาครัฐ (Tokenism) กล่าวคือ ประชาชนสามารถให้คำปรึกษาหรือเข้าร่วมในกระบวนการวางแผนได้อย่างไม่มีขอบเขตแต่การตัดสินใจในขั้นสุดท้ายยังเป็นดุลยพินิจของผู้มีอำนาจที่สามารถนำเอาคำปรึกษาหรือคำแนะนำของประชาชนมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจ ทั้งนี้โอกาสที่ประชาชนจะได้รับการปลอบใจขึ้นอยู่กับ

1) คุณภาพความช่วยเหลือทางเทคนิคระหว่างที่ประชาชนจัดลำดับนโยบาย (Policy Prioritization)

2) ระดับการรวมตัวกันของกลุ่มประชาชนเพื่อกดดันให้ผู้มีอำนาจรับฟังและตัดสินใจตามการจัดลำดับความสำคัญของนโยบายที่พวกเขาได้เสนอให้ไป

6. ระดับความร่วมมือ (Partnership) อำนาจถูกจัดสรรผ่านการต่อรองระหว่างประชาชนกับผู้มีอำนาจ ทั้งสองฝ่ายมีความรับผิดชอบในการวางแผนและตัดสินใจ

ร่วมกัน ภายใต้รูปแบบของคณะกรรมการนโยบายร่วม (Joint Policy Boards)
คณะกรรมการวางแผน รวมทั้งคณะกรรมการแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ

7. ระดับอำนาจการเป็นตัวแทน (Delegated Power) ประชาชนสามารถ
มีบทบาทในการตัดสินใจวางแผนและดำเนินการตามแผนงานต่าง ๆ ได้ประกันถึงการ
รับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) โดยภาครัฐซึ่งจะป้องกันมิให้เกิดการตัดสินใจ
ในนโยบายของรัฐแตกต่างไปจากความคิดเห็นร่วมกันของประชาชนและภาครัฐที่เกิดจาก
การต่อรองกับประชาชนระหว่างกัน การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมนี้แสดงให้เห็นถึง
ความสามารถที่จะตอบสนองปัญหาหรือความต้องการของประชาชนแต่เนิ่น ๆ ไม่รอให้ถึง
กระบวนการตรวจสอบหรือติดตามผลนโยบายแต่อย่างใด

8. ระดับการควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control) ประชาชนได้รับการ
ประกันว่านโยบายและการบริหารแผนงานหรือโครงการใด ๆ ก็ตามที่ตนมีส่วนร่วมนั้นจะ
เป็นไปในทิศทางที่ประชาชนต้องการอย่างแท้จริง รวมทั้งยังสามารถต่อรองข้อกำหนด
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่มีใครสามารถมาเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเหล่านั้นได้ภายหลัง

Cohen (1996) อ้างถึงใน จินตวิรี เกษมศุข, 2559, หน้า 12) กล่าวว่า
การมีส่วนร่วมในงานพัฒนา สามารถกระทำได้ 4 ลักษณะ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในเชิงการกระทำโดยที่สมาชิกในชุมชนได้อุทิศแรงกาย
ในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
2. การมีส่วนร่วมในเชิงเงินงบประมาณ โดยที่สมาชิกในชุมชนได้อุทิศเงิน
ให้การดำเนินกิจกรรมของชุมชน
3. การมีส่วนร่วมในเชิงความรับผิดชอบ โดยมีการกระจายภารกิจและ
ความรับผิดชอบให้แก่สมาชิกในชุมชน
4. การมีส่วนร่วมในเชิงการตัดสินใจ โดยให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วม
ในการวางแผนและตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างความภาคภูมิใจ
ให้กับสมาชิกชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
ประชาชน ยังได้ถูกนำเสนอผ่านหลักการ 6 Cs ประกอบไปด้วย (Singhal, 2001 อ้างถึงใน
จินตวิรี เกษมศุข, 2559, หน้า 12-13)

1. Co-operation การร่วมมือของคนในท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนก็ตามต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในท้องถิ่นนั้น เป็นสำคัญ การพัฒนาจึงจะประสบความสำเร็จ
2. Compliance การยินยอมทำงานเพื่อคนในท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายภารกิจหรือหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นต้องยินยอมที่จะทำงานเพื่อท้องถิ่นของตนอย่างเต็มที่
3. Consultation การให้คำปรึกษา หมายถึง การสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้คำปรึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งการปรึกษาหารือเป็นกระบวนการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยกระบวนการดังกล่าวนี้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) และการสื่อสารในแนวนราบ (Horizontal Communication)
4. Cooperation การให้ความร่วมมือ หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนและบุคคลภายนอกทำงานร่วมกันเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาอย่างเหมาะสม
5. Co-learning การเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนและบุคคลภายนอกมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน อันจะนำไปสู่การทำงานเป็นทีม
6. Collective Action การลงมือกระทำร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนของตนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติด้วยตนเอง

International Fund for Agricultural Development (2001) หรือเรียกว่า IFAD ซึ่งเป็นกองทุนเพื่อการพัฒนาการเกษตรระหว่างประเทศขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีพันธกิจเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนในชนบทเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 8 ระดับนั้น ซึ่งขั้นรับฟังความคิดเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับที่ 3 การมีส่วนร่วมโดยให้คำปรึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมแบบเฉยเมย (Passive participation) เป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะที่ประชาชนมีส่วนร่วมเพียงแต่ถูกบอกเล่าว่ามีอะไรเกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น ไม่รับฟังการตอบสนองจากประชาชน
2. การมีส่วนร่วมในการให้ข่าวสาร (Participation in information giving) ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตอบคำถามที่มาจากเจ้าหน้าที่หรือนักวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม

หรือแบบสำรวจหรือแนวทางอื่น ๆ ประชาชนไม่มีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้

3. การมีส่วนร่วมโดยให้คำปรึกษา (Participation by consultation)

ประชาชนมีส่วนร่วมในลักษณะที่ถูกปรึกษาโดยที่บุคคลภายนอกรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากประชาชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐอาจนำความคิดเห็นที่ได้มาจากประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนหรือตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาต่อไป การมีส่วนร่วมในลักษณะเช่นนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้อยู่ภายใต้ข้อผูกพันที่จะทำตามความเห็นของประชาชน

4. การมีส่วนร่วมด้วยสิ่งจูงใจทางวัตถุ (Participation for material incentives)

เป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมผ่านการนำทรัพยากรต่าง ๆ มาจูงใจ เช่น การให้ค่าจ้าง หรือการให้อุปกรณ์ที่นำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

5. การมีส่วนร่วมเชิงหน้าที่ (Functional participation)

ประชาชนมีส่วนร่วมโดยหน่วยงานภายนอกมาช่วยก่อตั้งกลุ่มให้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานภายนอกต้องการโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่หรือตามกฎหมายที่กำหนดไว้

6. การมีส่วนร่วมเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive participation)

เป็นระดับที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ซึ่งนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการและช่วยก่อตั้งสถาบันใหม่ ๆ ในท้องถิ่นหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันที่มีอยู่ มีการนำบุคคลที่มีความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาทำงานร่วมกัน

7. การระดมตน (Self-mobilization)

เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยที่ไม่ขึ้นกับสถาบันหรือองค์กรภายนอก ประชาชนมีการติดต่อสื่อสารกับภายนอกเพื่อนำมาซึ่งการได้มาทรัพยากรต่าง ๆ และคำแนะนำทางวิชาการที่ตนจำเป็น แต่ประชาชนยังสามารถระดมความคิดริเริ่มของตนเอง ตลอดจนควบคุมวิธีใช้ทรัพยากรและการทำงานร่วมกันได้เอง

8. การเป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลง (Catalyzing change)

เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สมาชิกในชุมชนมีส่วนผลักดันให้คนอื่น ๆ ในชุมชนริเริ่มการเปลี่ยนแปลงกันเอง โดยเน้นการพึ่งพาตนเองเป็นหลักสำคัญ

International Association of Participation (2006) หรือเรียกว่า IAP2 คือ สมาคมนานาชาติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงตัวแบบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยนำเสนอการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 5 ขั้น ซึ่งเป็น

ตามหลักการเดียวกับของ Arnstein คือ ยิ่งสูงขึ้นยิ่งสะท้อนอำนาจและอิทธิพลของประชาชนในการบริหารหรือตัดสินใจมากขึ้นด้วย จำแนกได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจให้ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทกับประชาชนสูงที่สุดเพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการตามผลการตัดสินใจนั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ที่เรารู้จักกันดี คือ การลงประชามติ หรือสภาเมือง การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้สะท้อนความยินยอมพร้อมใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการยอมรับอำนาจการตัดสินใจของประชาชนหรือชุมชน อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมในระดับนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีกระบวนการเสริมความสามารถของประชาชนให้สามารถตัดสินใจด้วยตัวเอง เช่น ข้อมูลที่ครอบคลุมเพียงพอ การเสริมทักษะให้ประชาชนวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาที่มีคุณภาพการใช้ การมีส่วนร่วมในระดับนี้สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของประชาชนในระดับสูง

2. การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ เป็นการให้บทบาทของประชาชน ในระดับสูงโดยประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ ฉะนั้นความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในการตัดสินใจค่อนข้างสูง รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน และคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน ผลการตัดสินใจที่ออกมาเป็นผลการตัดสินใจร่วมกัน เชื่อว่าจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมเพราะประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรตัดสินใจด้วยไม่ใช่เพียงให้ความคิดเห็นต่อองค์กร

3. การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนอย่างจริงจังและมีจุดมุ่งหมายชัดเจน ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือ เพียงแต่รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวรมากกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ อำนาจการตัดสินใจสุดท้ายยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเข้มข้น ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมที่ใช่มาก อาทิ การประชุมเชิงปฏิบัติการตั้งคณะทำงานภาคประชาชน เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็น เป็นลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น ประชาชนมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข้อมูล การตัดสินใจเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ เทคนิคการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมสาธารณะ ปัจจุบันนี้กฎหมายส่วนใหญ่ มักกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างน้อยในระดับการรับฟังความคิดเห็น

5. การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุดบทบาทของประชาชนน้อยมากเพียงแต่รับทราบว่าเกิดอะไรที่ไหน ปัจจุบันการที่ภาครัฐตัดสินใจในเรื่องที่กระทบประชาชน และแจ้งให้ประชาชนทราบสะท้อนความล้าสมัยในการบริหารงาน ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องตระหนักว่า ไม่ว่าจะเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นใด การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก แต่ต้องไม่ใช่การให้ข้อมูลลักษณะประชาสัมพันธ์โดยให้มองแต่ด้านดีเท่านั้น หัวใจสำคัญคือการให้ข้อเท็จจริง และตัดสินใจแสดงความคิดเห็นอย่างมีคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ องค์การประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการมีการรวมตัวกันเองเป็นกลุ่มขนาดเล็กในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัด เพื่อร่วมทำประโยชน์ต่อส่วนร่วมหรือสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการหรือองค์การเอกชน เช่น ลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มออมทรัพย์ องค์การประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ เป็นองค์การที่ประชาชนทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียน หรือตามที่กฎหมายบัญญัติบทบาทหน้าที่ไว้ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน สภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และตัวแทนบุคคลหรือตัวแทนองค์การเอกชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการประสานงานในกิจกรรมของรัฐบาล ส่วนขั้นตอน การมีส่วนร่วมในงานวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร 2) การมีส่วนร่วมในขั้นรับฟังความคิดเห็น 3) การมีส่วนร่วมในขั้นเข้ามา มีบทบาท 4) การมีส่วนร่วมในขั้นสร้างความร่วมมือ และ 5) การมีส่วนร่วมในขั้นเสริมอำนาจ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมที่กำหนดจะมากหรือน้อยขึ้นกับปัจจัยหลายประการได้มีผู้ศึกษาและเสนอแนะปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมโดยตัวบุคคลถือเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรง

2. การมีส่วนร่วมโดยองค์การจัดตั้งของประชาชนอาจถือเป็นการส่วนตัวโดยตรงได้อีกวิธีการหนึ่ง

3. การมีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทนที่มีลักษณะทั่วไปถือเป็นการมีส่วนร่วมโดยอ้อม การมีส่วนร่วมที่แท้จริงต้องเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงเท่านั้น

วรฤทธิ พลบุตร (2548, หน้า 11) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมซึ่งประกอบด้วย

1. มีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในการทำงาน
2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือวางแผน หรือโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อขจัดและแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
6. การลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
8. ร่วมควบคุมติดตามประเมินผล และบำรุงรักษาโครงการ และกิจกรรมที่ได้ทำไป ทั้งโดยเอกชนและรัฐให้ประโยชน์ได้ตลอดกาล

วรฤทธิ พลบุตร (2548, หน้า 7) ได้สรุปปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 11 ประการ ดังนี้

1. ต้องสอดคล้องและคล้ายคลึงกับความเชื่อพื้นฐานของบุคคลและกลุ่มบุคคล
2. ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่าของบุคคลและกลุ่มบุคคล
3. ต้องส่งเสริมปกป้องและรักษาเป้าหมายของบุคคลและกลุ่มบุคคล
4. ประสบการณ์ที่ผิดปกติหรือธรรมดา พฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลบางครั้งมีรากฐานมาจากประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา
5. ความคาดหวัง บุคคลและกลุ่มบุคคลจะประพฤติตามแบบที่ตนคาดหวังว่าจะต้องประพฤติในสถานการณ์เช่นนั้น ทั้งยังชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะ

ที่ตนคาดหวังจากผู้อื่นด้วยเช่นกัน

6. การมองแต่ตัวเองบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกว่าตนถูกบังคับให้ทำ

7. การบีบบังคับบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกว่าตนถูกบังคับให้ทำ

8. นิสัยและประเพณีบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเรานิสัยชอบกระทำเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ

9. โอกาสบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการปฏิบัติของสังคมโดยเฉพาะในทางที่เกี่ยวข้องกับจำนวนและชนิดของโอกาส ซึ่งโครงสร้างของสังคมเอื้ออำนวยเข้ามามีส่วนร่วมกันในการกระทำเช่นนั้นเท่าที่พวกเขาได้รับรู้มา

10. ความสามารถบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมกันในการกิจกรรมบางอย่างที่ตนเห็นว่าสามารถทำในสิ่งที่ต้องการให้เขาทำในสถานการณ์เช่นนั้น

11. การสนับสนุนบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเริ่มปฏิบัติเมื่อเขาารู้สึกว่าเขาได้รับการสนับสนุนที่ดีพอให้กระทำการเช่นนั้น

ระดับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นขั้นตอนในแต่ละช่วงที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีความเข้มข้นตั้งแต่ระดับต่ำสุดไปจนถึงระดับที่มีความเข้มข้นมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงานของท้องถิ่นและสามารถที่จะเข้ามามีตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่นได้ ซึ่งแต่ละระดับของการมีส่วนร่วมควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีอิสระในการเข้ามามีส่วนร่วม มากที่สุด สามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ดังนี้ (วิชัย ภูโยธิน และจำเนียร ณะคงศิริ, 2554, หน้า 116-118)

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับพื้นฐาน แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นที่ประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับรู้รับทราบถึงกิจกรรมหรือโครงการของท้องถิ่น ที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารในลักษณะ ที่หลากหลาย ประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ 1) สื่อบุคคล 2) สื่อมวลชน เช่น

เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การตีพิมพ์ประกาศ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย หน่วยงาน ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การแสดงความคิดเห็น

ประชาชนเป็นผู้ที่รับรู้เกี่ยวกับปัญหา และเข้าใจสภาพของท้องถิ่นของตนเอง ท้องถิ่นแต่ละแห่งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นที่สะท้อนถึงปัญหาที่แท้จริง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเปิดโอกาสช่องทางการให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในหลาย ๆ ช่องทาง เช่น ตั้งศูนย์รับฟังความคิดเห็นของประชาชน การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ และการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การลงมือปฏิบัติร่วมกัน

การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกันในพื้นที่ เป็นการพัฒนาเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางในการนำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า ข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริการงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4. การเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน

จากการที่มีการดำเนินงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การได้รับประโยชน์ร่วมกันของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการนั้นอย่าง เป็นรูปธรรม หากการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ การมีส่วนร่วมนั้นอาจ จะไม่เกิดผลในเชิงบวก ผลสำเร็จของการมีส่วนร่วมไม่ได้วัดผลเฉพาะ ในทางเศรษฐกิจเท่านั้นแต่อาจจะเกิดจากความพึงพอใจ และความสุขที่เกิดจากการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเป็นกรรมการ การเข้ามาเป็นอาสาสมัคร เป็นต้น

5. การมอบอำนาจให้ประชาชนตัดสินใจ

การให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจ เป็นขั้นตอนการมีส่วนร่วมที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจกับประชาชนให้เข้าใจถึงสิทธิในการมีส่วนร่วม

ของประชาชน และการใช้อำนาจโดยมิความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง และบุคคลที่มีอิทธิพล เช่น การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การใช้อำนาจในการถอดถอน ผู้บริหารและสมาชิกภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทำความผิด เป็นต้น

6. การควบคุมโดยประชาชน

การที่ประชาชนสามารถดูแลบริหารจัดการในท้องถิ่นได้ เป็นการแสดงถึงความสำเร็จสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สามารถจะเข้าไปดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานรัฐซึ่งประชาชนอาจจะคัดเลือกตัวแทนของตนเองเข้ามาบริการจัดการท้องถิ่น โดยการใช้กระบวนการในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองได้

ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

Milbrath (1965 อ้างถึงใน ประเวศ แสงสุข, 2553, หน้า9) ได้ให้นิยามของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็นกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละบุคคลที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดันเกิดผลทางการเมืองตามต้องการ และยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นการยอมรับสนับสนุนในเชิงพิธีการด้วย ผู้ที่ยอมรับรัฐบาลจะแสดงออกโดยการปฏิบัติตามกติกาตนเองตามคำสั่งหรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยก็จะพยายามก่ออิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขใหม่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีทั้งที่เป็นการต่อต้าน เช่น เดินขบวนประท้วงการก่อจลาจล เป็นต้นและทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือในการเสียภาษี เป็นต้น

McClosky (1968 อ้างถึงใน สุกฤตดา จินดาพรหม, 2555, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าคือ กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจ ซึ่งสมาชิกในสังคมมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองประเทศโดยตรงหรือทางอ้อม ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ รวมทั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การหาข่าว การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเข้าร่วมประชุม การบริจาคเงินและการติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลักษณะความกระตือรือร้น ของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นรวมถึงการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ ผู้ลงคะแนนเสียงตามบัญชี การเขียนและกล่าวสุนทรพจน์ การรณรงค์หาเสียง การแข่งขันเป็น

เจ้าหน้าที่ตรวจและเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ เช่น การเสียภาษี การเสียสิทธิ การเป็นทหาร และหน้าที่ด้านตุลาการ เป็นต้น

Weiner (1971 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 7) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกันจะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของ รัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม

Huntington and Dominquez (1975 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 7) การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ กิจกรรมหรือการกระทำของประชาชนที่ต้องมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล โดยการกระทำหรือความพยายามนั้นเป็นไปได้ ทั้งที่สมัครใจหรือไม่สมัครใจ รวมถึงการเลือกตั้งการร่วมในการรณรงค์หาเสียง การรวมตัวเพื่อให้ โฉมหน้าหรือกดดันรัฐบาล การประท้วง การใช้ความรุนแรง

Verba and Nie (1975 อ้างถึงใน ณัชจิรา นาคศิริ, 2557, หน้า12) ได้อธิบายว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องเป็นกิจกรรมของประชาชน เฉพาะบุคคลเป็นเรื่องของการกระทำกิจกรรมทางการเมืองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสิทธิ ที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมือง หรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเมืองกลุ่มอื่น ๆ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการพูดการชุมนุมและการพิมพ์ อย่างอิสระ และเป็นกิจกรรม ที่มุ่งหมาย เพื่อที่จะสร้างอิทธิพลต่อรัฐบาล ทั้งในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเลือกกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยการกระทำกิจกรรม

Huntington and Nelson (1982, pp. 4-7) ได้ให้นิยามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่าเป็นกิจกรรมของประชาชนแต่ละคนที่มีความมุ่งหมายเพื่อจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลโดย Huntington ได้เน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นหมายถึง เฉพาะการกระทำไม่รวมถึงทัศนคติเป็นการกระทำของผู้มีส่วนร่วมที่เป็นพลเมืองธรรมดาไม่ใช่นักการเมืองอาชีพ (Political professional) เช่น ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองกิจกรรมทางการเมืองของผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นประชาชนธรรมดาคนนั้นจะมีลักษณะเป็นช่วง ๆ ไม่ต่อเนื่อง (Intermittent) เป็นกิจกรรมที่ไม่

เต็มเวลา (Part-time) และเป็นบทบาทรองจากบทบาทอื่น ๆ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังมีความหมายเฉพาะการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลซึ่งเป็นผู้มีความชอบธรรมในการตัดสินใจแบ่งสรรคุณค่าที่มีอยู่อย่างจำกัดในสังคมไม่รวมกิจกรรมการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อกดดันหรือมีอิทธิพลต่อกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลและไม่ว่ากิจกรรมหรือการกระทำนั้นจะสำเร็จผลหรือไม่ก็ถือว่าเป็น

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจเป็นไปด้วยความสำนึกของตนเองหรือถูกชักจูงระดมพลังให้เข้าร่วมก็ได้

ธนภณ วัฒนกุล (2550, หน้า 86-103 อ้างถึงใน ญัฐฐา วิจิณัยภาค, 2556, 66-67) ได้รวบรวมความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากนักวิชาการหลายท่านโดยสรุปไว้ดังนี้

กรณีที่ 1 การกระทำใดก็ตามเพื่อก่อให้เกิดการสนับสนุน เรียกร้องหรือคัดค้านกับผู้นำของรัฐบาล ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยและเผด็จการ

กรณีที่ 2 ความพยายามที่จะสร้างผลกระทบอาจจะด้วยการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ต่อการทำงานของรัฐบาลหรือการเลือกผู้นำรัฐบาล

กรณีที่ 3 การกระทำของพลเมืองของรัฐภายใต้ขอบเขตตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีที่ 4 ในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยผ่านการเลือกตัวแทน (Representation) เข้ามาทำหน้าที่แทนตน

กรณีที่ 5 การกระทำที่แสดงถึงความรู้สึกแปลกปลอม (Alienation) อันส่งผลให้รู้สึกขาดความสนใจและไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการเมืองตามมา แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวต้องแยกแยะให้ได้ว่าการไม่กระทำที่เกิดจากความรู้สึกแปลกปลอมนั้น การกระทำใดเป็นการมีส่วนร่วมและการกระทำใดไม่เป็นการมีส่วนร่วม

กรณีที่ 6 การกระทำที่แสดงถึงการตื่นตัวทางการเมืองซึ่งอาจแสดงอยู่ได้ในหลายระดับของการตื่นตัวทางการเมือง (มากหรือน้อยแตกต่างกัน)

กรณีที่ 7 การดำเนินการทางการเมืองซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของความต่อเนื่องและเป็นครั้งคราวของการดำเนินการ นอกจากนี้ยังรวมถึงการกระทำทางการเมืองที่อยู่ในรูปของการใช้ความรุนแรง

กรณีที่ 8 การกระทำที่มีความประสงค์ให้เกิดผลกระทบต่อผู้นำทางการเมือง และมีผลกระทบต่อการปฏิบัติการของข้าราชการอีกด้วย

กรณีที่ 9 การมีส่วนร่วมได้ครอบคลุมถึงการดำเนินที่ส่งผลกระทบต่อ การเมืองในระดับชาติเพียงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ ท้องถิ่นอีกด้วย

กรณีที่ 10 การปฏิบัติหรือดำเนินการทางการเมืองนั้นแม้เป็นเรื่องเดียวกัน อาจนิยามความหมายที่แตกต่างกันไปตามแต่บริบทในเรื่องของเวลาและสถานที่

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และ ถวิลวดี บุรีกุล (2552, หน้า 70) กล่าวว่า การมีส่วน ร่วมทางการเมืองนั้นเป็นการปฏิบัติการโดยสมัครใจที่ไม่ว่าจะเป็นผลสำเร็จหรือไม่ มีการจัด องค์การหรือไม่ก็ตาม จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องและใช้วิธีที่ถูกต้องโดยได้รับการ ยอมรับตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม การกระทำนั้นมุ่งประสงค์ที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือก นโยบายสาธารณะ การบริหารงานนโยบายสาธารณะและการเลือกผู้นำทางการเมืองไม่ว่า จะเป็นระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นโดยเน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องเป็นการ กระทำโดยสมัครใจ

สมสุตา ผู้พัฒน์ และจุฬารัตน์ วัฒนะ (2556, หน้า 20) การกระทำกิจกรรม การเมือง ของประชาชนผู้มีสิทธิทางการเมือง โดยมุ่งหวังให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ของผู้มีอำนาจ เพื่อนำไปสู่ประโยชน์สุขของสาธารณชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้ แบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือ

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบทางการ เป็นการทำกิจกรรมการเมือง ตามสิทธิที่ระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือตามที่สถาบันการเมืองของรัฐกำหนด การมี ส่วนร่วมแบบนี้เช่น การเลือกตั้งการเสนอตัวลงเลือกตั้งการลงประชามติ การเดินขบวน การออกกฎหมาย การปฏิวัติ เป็นต้น

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมชาติ หรือวิถีชีวิตชุมชน เป็นการ กระทำกิจกรรม เศรษฐกิจ-สังคม-ชุมชน เพื่อมุ่งหวังให้มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ

ดังนั้นจากความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นักวิชาการได้ให้ไว้ ข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การที่ประชาชนเข้าไปมี บทบาทหรือ พฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจนโยบาย ของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ซึ่งการกระทำนั้นอาจผิดกฎหมาย หรือถูกต้อง ตามกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561, หน้า 12-13) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีการ ที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือ ระดับชาติก็ตาม เพื่ออิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการบริหาร รัฐบาล หรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองผู้นั้น หรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ประกอบด้วย 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการวางแผนพัฒนา 3) ด้านการจัดทำโครงการ และ 4) ด้านการตรวจสอบ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีลักษณะที่รวมกันสองประการ ได้แก่ (1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ (2) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนั้นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมายก็ได้

รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

Milbrath and Goel (1977 อ้างถึงใน สุภฤตา จินดาพรหม, 2555, หน้า 11)

ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง 6 รูปแบบ คือ

1. การเลือกตั้ง พบว่า เป็นรูปแบบในการเข้าร่วมทางการเมืองที่แยกจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรณรงค์ หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง จากการศึกษาของ Milbrath and Goel พบว่า การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อระบบมากกว่าการกระทำตามความต้องการของตนที่มีต่อระบบการเมือง จึงเห็นว่าผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีความสำนึกในบรรทัดฐานของสังคม และวิธีการดำรงชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน นอกจากนี้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็ไม่ต้องการสื่อ ข่าวสาร และแรงจูงใจมากเหมือนกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ

2. เป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง คือ การเข้าร่วมในพรรคการเมืองทั้งในช่วงระหว่างการเมืองและในการเลือกตั้งขอบเขตของกิจกรรม ได้แก่ การมีบทบาทในการรณรงค์ หาเสียง การบริจาคเงินช่วยเหลือพรรคหรือผู้สมัครที่ตนชอบ

การลงสมัครรับเลือกตั้งการร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของชุมชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้เป็นแบบแผนของความสัมพันธ์ขั้นต้นระหว่างปัจเจกชนกับรัฐ

3. เป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ขอบเขตการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ได้แก่ การรวมกันขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาสังคม การทำงานร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสังคม เป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นในองค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจการสาธารณะอื่น ๆ และติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคม “ผู้มีบทบาทในชุมชน” มีลักษณะคล้ายกับ “เจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง” ในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูงและมีระดับความผูกพันทางใจกับชุมชนสูงเช่นเดียวกันที่แตกต่างกัน “ผู้มีบทบาทในชุมชน” มีความเกี่ยวข้องทั้งพรรคและการรณรงค์หาเสียงน้อยกว่าผู้มีบทบาทในพรรคการเมือง

4. มีการติดต่อกับทางราชการ เช่น การติดต่อในเรื่องภาษี การทำถนน การตรวจสอบความมั่นคงด้านสังคม การมีส่วนร่วมแบบนี้จะส่งผลโดยตรงต่อบุคคลนั้น

5. เป็นผู้ประท้วง คือ การเข้าร่วมเดินขบวนตามถนน หรือก่อให้เกิดการจลาจล เพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้อง การประท้วงอย่างแข็งขันและเปิดเผยต่อสาธารณชน ถ้ารัฐบาลทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม

6. เป็นผู้สื่อข่าว คือ การเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับการเมือง การส่งจดหมายสนับสนุนผู้นำเมื่อเขาทำดี การเข้าร่วมถกเถียงปัญหาทางการเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชนที่อาศัยอยู่ การให้ความสนใจกับทางราชการ การเขียนจดหมายถึง บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ กิจกรรมแต่ละอย่างต้องแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกันภายในชุมชน รูปแบบ ของ “ผู้สื่อข่าวสาร” นี้มักเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมากและสนใจทางการเมือง จะมีการวิพากษ์วิจารณ์แต่ไม่แสดงออกโดยการประท้วง

Verba and Nie (1975 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 12-13) เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การออกเสียงเลือกตั้ง (Voting) เป็นกิจกรรมที่ประชาชนจำนวนมากในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยสามารถเข้าร่วมได้ เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย และแสดงออกถึงสิทธิอันชอบธรรมของประชาชน ในการแสดงเจตจำนงเลือกผู้นำปกครองประเทศ

2. การจัดกิจกรรมรณรงค์หาเสียง (Campaign activity) ผู้ที่มีส่วนร่วมการเมืองในขั้นนี้เป็นผู้ที่มุ่งการกระทำของพวกเขาให้มีผลกระทบอย่างมากต่อการแพ้-ชนะการเลือกตั้งและยอมส่งผลกระทบต่อนโยบาย หรือการเลือกรัฐบาลได้ การมีส่วนร่วมระดับนี้จึงต้องใช้ทั้งกำลังเงินกำลังความรู้ กำลังเครือข่าย และเวลา

3. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมือง (Particularized contacts) เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชน และหรือภาคเอกชนเข้าไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักการเมืองเพื่อผลักดันนโยบาย หรือแก้ปัญหาส่วนรวม หรือปัญหาส่วนตัวหรือเพื่อแสดง ความคิดเห็นและเรียกร้องให้ผู้แทนราษฎร หรือเจ้าหน้าที่รัฐพิจารณาข้อเรียกร้องที่เขาเสนอ

4. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Cooperative activity) เป็นการแสดงออกต่อปัญหาการเมือง และสังคม โดยจัดกิจกรรมรณรงค์ ทำกันเป็นหมู่คณะ เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

5. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ความรุนแรง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเปลี่ยนนโยบายหรือเปลี่ยนผู้นำทางการเมืองโดยใช้กิจกรรมที่ก่อความวุ่นวาย เช่น การปฏิวัติ เป็นต้น

Almond and Powell (1976 อ้างถึงใน สุกฤตา จินดาพรหม, 2555, หน้า 12) ได้จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ละเอียดชัดเจน โดยการแบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ โดยแต่ละรูปแบบมีการจำแนกออกเป็นแบบย่อย ๆ อีกดังนี้คือ

1. แบบปกติ (Conventional forms)

- 1.1 การออกเสียงเลือกตั้ง
- 1.2 การพูดจาปรึกษาเรื่องการเมือง
- 1.3 กิจกรรมการรณรงค์ หาเสียงเลือกตั้ง
- 1.4 การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ
- 1.5 การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง

2. แบบไม่ปกติ (Unconventional forms)

- 2.1 การยื่นข้อเรียกร้อง
- 2.2 การเดินขบวน
- 2.3 การเข้าประจันหน้า
- 2.4 การละเมิดกฎระเบียบของสังคม

2.5 การใช้ความรุนแรงทางการเมือง

2.6 สงครามกองโจรและการปฏิวัติ

Huntington and Nelson (1982 อ้างถึงใน อภิชาติ การ์ิกานัจน์, 2534, หน้า19)

แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 5 รูปแบบ

1. กิจกรรมการเลือกตั้ง (Electoral activity) หมายถึง กิจกรรมการออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้งและการเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง

2. การลอบบี้ (Lobby) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้นำทางการเมืองเพื่อหาทางเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์

3. กิจกรรมองค์การ (Organizational activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์การใดองค์การหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เฉพาะอย่างหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวมก็ได้

4. การติดต่อเฉพาะเรื่อง (Contacting) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ทางการเมืองเป็นการส่วนตัวโดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตัวและครอบครัว ตลอดจนหมู่คณะของตน

5. การใช้กำลังรุนแรง (Violence) เป็นกิจกรรมที่พยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง เช่น การก่อรัฐประหาร การลอบสังหารผู้นำทางการเมือง หรืออาจมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง เช่น การปฏิวัติ

พิชิต รัชตพิบูลภพ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ทหารใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในกระบวนการเลือกตั้งหรือการที่ทหารแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนในกระบวนการเลือกตั้ง

2. ด้านการรณรงค์หาเสียง หมายถึง การที่ทหารแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมให้แก่หัวหน้าคณะ นัการเมืองหรือพรรคการเมืองทั้งทางตรงหรือทางอ้อมด้วยแรงกายอุปกรณ์หรือเงินทอง

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง หมายถึง การที่ทหารเข้าร่วมด้วยการเป็นสมาชิก การเข้าร่วมทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทำงานหรือพรรคการเมืองเพื่อการแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบของ กิจกรรมประเภทต่าง ๆ

4. ด้านการชุมนุมทางการเมือง หมายถึง การที่ทหารมารวมตัวกันเพื่อ ดำเนินกิจกรรมอันหลากหลายที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นการสนับสนุน ส่งเสริม เห็นด้วยหรือ คัดค้าน ไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

แนวความคิดของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย จำแนก เป็น 4 แนวคิด ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561, หน้า 13-16)

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ประชาชน หรือพลเมืองของรัฐจะทำหน้าที่เป็น “สภา” โดยทุกคนจะมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพราะเชื่อว่า ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม แต่ภายหลังเมื่อสมาชิกของ สังคมเพิ่มจำนวนมากขึ้นและสังคมมีความซับซ้อนขึ้น การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยตรงจึงกลายเป็นเรื่องยากที่จะสามารถทำได้จริง เพราะประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้า มาใช้อำนาจของตนเองได้ในทุกกิจกรรมของประเทศ ปัจจุบันมีการใช้ประชาธิปไตยทางตรง ในเรื่องของการลงประชามติ (Referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (Initiative) การถอดถอนผู้แทนรายบุคคลหรือทั้งสภา

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน หรือ ประชาธิปไตยโดยอ้อม (Representative Democracy) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ การที่ ประชาชนได้ทำหน้าที่เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนในรัฐสภา ผ่าน ระบบที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง”

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบ มีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือ ที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นการนำการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงมาผสมผสาน กับการ มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนและเปิดโอกาสให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น โดยให้ประชาชนมีอำนาจ

ตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของประชาชน อำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของ “ผู้แทน” ซึ่งก็คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี รวมทั้ง การเปิดโอกาสให้ “สถาบันการเมือง” ต่าง ๆ อาทิ ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างเต็มที่

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยแบบถกแถลง (สานเสวนาทางออก) (Deliberative Democracy) เป็นประชาธิปไตยแบบถกแถลงที่เป็นกระบวนการ สำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน เป็นความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตย แบบตัวแทนที่เป็นรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อน และมีความแตกต่างหลากหลายได้ ทั้งนี้ หลักการประชาธิปไตยแบบถกแถลงไม่ได้เป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เพราะระบบประชาธิปไตยทั้งสองแบบสามารถอยู่คู่กันได้ซึ่งระบบประชาธิปไตยแบบถกแถลงจะช่วยแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการเมืองแบบตัวแทน โดยการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่มีความสำนึกทางการเมือง (Active citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic life) รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัด คือ การที่ภาคประชาชน หรือภาคพลเมืองเข้าร่วมกันวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนถกแถลงกัน เพื่อนำเสนอแนวคิดของตนในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมสำหรับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ กระบวนการที่ให้ประชาชนทุกคน หรือภาคพลเมือง ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และตอบสนองข้อเรียกร้องเพื่อให้ตัวแทนของตนหรือรัฐบาลนำไปปฏิบัติต่อไป

การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการพัฒนาทางการเมือง

จำนวนปัญหาที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาทางการเมือง คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เมื่อพิจารณาจากขอบเขตและความหมาย ของการพัฒนาทางการเมืองมีส่วนเกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมกันของประชาชน ความสามารถของ ระบบการเมืองที่จะดูดซับกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ ที่มีความต้องการเข้ามามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจ ของรัฐบาล การพัฒนาประชาธิปไตย ตลอดจนการเสริมสร้างระบบการเมืองสมัยใหม่ ทั้งหมดนี้มีส่วน เกี่ยวพันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งสิ้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลายนัย มีทั้ง

ความหมายที่เป็นเรื่องของพฤติกรรมทางการเมืองโดยที่ตั้งใจกดดันรัฐบาล โดยตรงเป็นเรื่องของการแสดงออกทางการเมืองโดยเสรี หรือสมัครใจเท่านั้น บางคนเห็นว่าการมีส่วนร่วมแบบถูกระดมด้วย อย่างไรก็ตามความหมายที่กล่าวกันมาข้างต้นนี้สามารถนามากล่าวอย่างกระชับว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลมีจุดประสงค์เพื่อมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล ความหมายที่มีลักษณะที่น่าสนใจหลายประการ คือ (สุจิต บุญบงการ, 2537 อ้างถึงใน สัจญา เคนาภูมิ, 2559, หน้า 23-25)

ประการแรก การมีส่วนร่วมทางการเมืองในความหมายนี้ เป็นเรื่องของกิจกรรม ไม่ใช่ทัศนคติ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในที่นี้ไม่ใช่เป็นเรื่องของความคิด ความรู้สึก หรือความเชื่อทางการเมือง เรายอมรับว่า ทัศนคติทางการเมืองมีผลต่อรูปแบบ หรือการแสดงออกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแต่ไม่ใช่เป็นกิจกรรม ดังนั้นเราจึงต้องแยกออกให้ชัดเจนเพื่อป้องกันความสับสนในการวิเคราะห์

ประการที่สอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้เราใช้สำหรับบุคคลธรรมดา ส่วนนักการเมือง หรือผู้นำทางการเมืองนั้น การเกี่ยวข้องกับการเมืองเรียกว่าเป็นงานอาชีพของเขา เป็นเรื่องของการมีบทบาททางการเมือง (Political Role) ในส่วนนี้บางทีเราก็ประสบความสำเร็จในการแยกแยะใครเป็น “บุคคลธรรมดา” ใคร “เป็นนักการเมือง” สมาชิกพรรคผู้ทำงานให้กับพรรค ข้าราชการ จะถือว่าเป็นคนธรรมดา หรือเป็นนักการเมือง จะถือว่ามีส่วนร่วมทางการเมือง หรือมีบทบาททางการเมือง อย่างไรก็ตามเราอาจถือลักษณะงานการเมืองที่บุคคลทำอยู่เป็นตัวกำหนดได้อย่างกว้าง ๆ คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นบทบาทของบุคคล ซึ่งไม่ได้ทำงานหรือมีอาชีพทางการเมือง ถ้าเขาเป็นสมาชิกพรรคแต่ไม่ได้ทำงานการเมืองเป็นหลัก บทบาททางการเมืองของเขาอาจมีเพียงไป ลงคะแนนเสียงหาเสียงให้กับผู้สมัครของพรรคของตนเป็นครั้ง ๆ ไป ดังนี้เรียกได้ว่าเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ถ้าเขาสมัครรับเลือกตั้ง และทำงานการเมืองตลอดเวลา หรือเป็นผู้นำทางการเมือง กิจกรรมทางการเมืองของเขาถือว่าเป็นเรื่องของบทบาททางการเมือง

ประการที่สาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของการแสดงออกเพื่อให้มีผล ต่อการตัดสินใจของรัฐบาล หรือผู้นำประเทศ ถ้านักศึกษาชุมชนประท้วงในมหาวิทยาลัย เพื่อไล่อธิการบดี ออกจากตำแหน่ง จะไม่ใช่เรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง จนกว่านักศึกษาจะทำการประท้วงนี้กดดัน รัฐบาล หรือผู้นำทางการเมืองให้ช่วยบีบบังคับให้อธิการบดีลาออก ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงควรเป็นเรื่องของความพยายาม

ที่จะมีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลสนับสนุนรัฐบาลเปลี่ยนแปลง ผู้นำรัฐบาล ปกป้องหรือเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำ และสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นไปได้ทั้งถูกกฎหมาย และผิดกฎหมาย สันติหรือรุนแรง ความประสงค์ที่จะผลักดันรัฐบาลนี้ ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่สร้าง หรือริเริ่มขึ้นจากตัวผู้มีส่วนร่วมเอง แต่อาจจะมาจากผู้อื่นรวมทั้งจากผู้นำทางการเมืองเองได้ด้วย

ประการสุดท้าย การมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจไม่มีผลเปลี่ยนแปลงต่อการตัดสินใจ ของผู้นำ หรือรัฐบาลแต่อย่างใด แม้ว่าผู้มีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์กดดันรัฐบาล การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับอำนาจทางการเมืองของผู้มีส่วนร่วมซึ่งมักมีอำนาจทาง การเมืองไม่มากนัก และไม่สามารถผลักดันการตัดสินใจของ รัฐบาลได้ตลอดเวลา และทุก ๆ เรื่อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือว่าเป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของระบบ การเมืองสมัยใหม่ ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนมักมีความตื่นตัว หรือสนใจในทางการเมืองสูง กว่าในระบบจารีต ประเพณี อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้มีลักษณะแตกต่าง กันออกไปตามลักษณะของ ระบบการเมืองสมัยใหม่ในระบบการเมืองประชาธิปไตย การมี ส่วนร่วมทางการเมืองมีหลายรูปแบบ แต่ทุกรูปแบบเป็นเรื่องของความสมัครใจ ปราศจาก การบังคับ รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจมีตั้งแต่รูปแบบเล็ก ๆ แคบ เช่น การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายทางการเมือง การเขียนจดหมาย แสดงความคิดเห็นถึง นักการเมือง ไปจนถึงรูปแบบที่มีน้ำหนักกว้างขวางขึ้น เช่น การไปลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง การช่วยผู้สมัครณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมประท้วง การเดินขบวน การวิ่งเต้น เพื่อให้ผู้นำทางการเมืองออกกฎหมาย หรือยอมรับนโยบายที่ตนเรียกร้อง (Lobbying) ตลอดจน การเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองกลุ่ม หรือองค์การทางการเมืองทั้งหลาย

การมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจเป็นได้ทั้งจุดหมาย (Goals) และวิธีการของการ พัฒนา ที่เป็นจุดหมายนั้นเป็นเพราะความเชื่อที่ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น ลักษณะสำคัญของสังคม ที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น เมื่อมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก็ต้อง พัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถือว่าเป็น วิธีการอย่างหนึ่งนั้นหมายถึง วิธีการของผู้นำเพื่อนำไปสู่ จุดประสงค์อีกอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อ เสริมสร้างอำนาจของผู้นำ หรือเพื่อพัฒนาประเทศ เป็นต้น หรือ ในประการที่สาม การมี ส่วนร่วมทางการเมืองเป็นผลพลอยได้ของการพัฒนา เช่น เมื่อมีการพัฒนา เศรษฐกิจ และ

สังคม มีผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง และนำไปสู่การขยายตัวการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การขยายการมีส่วนร่วมทางการเมืองมักถูกยอมรับว่าเป็นวิธีการ เพื่อนำไปสู่จุดหมาย ที่สำคัญอื่นในกระบวนการพัฒนา ทศนะเช่นนี้เองที่จะต้องมีการชั่งความเหมาะสมในด้านต้นทุน ค่าไร เปรียบเทียบกับวิธีการอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งจุดมุ่งหมายนั้น ๆ อย่างไร

ก็ตามทฤษฎีตะวันตกไม่ได้ คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ว่าในประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเรื่องที่ถูกชักจูง หรือ ปลุกปั่นโดยผู้นำมากกว่าเป็นเรื่องของความต้องการ ของประชาชนเอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จึงเป็นเครื่องมือของผู้นำทางการเมือง ในการสร้างฐานอำนาจให้กับตน และโค่นล้มผู้นำฝ่ายตรงกันข้าม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นเรื่องที่ผู้นำบางกลุ่มหยาบยื่นให้กับประชาชน เพื่อประโยชน์ทางการเมืองของกลุ่มตน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน ที่มีอายุครบ 18 ปี บริบูรณ์ เพื่อไปทำหน้าที่คัดเลือกตัวแทนของตนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศ ดังนั้น ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งสุจริต และเที่ยงธรรม ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งได้ดังนี้

1. สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
2. สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง แจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียง
3. ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียง
4. ร่วมตรวจสอบการเลือกตั้งโดยเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง
5. ร่วมเป็นเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งในระดับต่างๆ เช่น กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนน กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เป็นต้น

การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง สามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

1. กิจกรรมการมีส่วนร่วมก่อนการเลือกตั้ง
 - 1.1 ตรวจสอบบัญชีรายชื่อว่าตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่

- 1.2 ตรวจสอบพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 1.3 ร่วมรณรงค์เลือกตั้ง
- 1.4 พังการปราศรัยนโยบายของผู้สมัครและพรรคการเมือง
- 1.5 สอดส่องดูแลพฤติกรรมที่มีชอบ
- 1.6 ศึกษาประวัติผู้สมัคร
- 1.7 ให้การศึกษาแก่ประชาชน
- 1.8 การตอรองนโยบายของพรรคการเมือง
2. กิจกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างกาเลือกตั้ง
 - 2.1 สังเกตการณ์การซื้อเสียง
 - 2.2 ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
 - 2.3 ติดตามการนับคะแนน
 - 2.4 ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง
 - 2.5 แจ้งเหตุหากพบเหตุการณ์ผิดปกติ
 - 2.6 ชักชวนประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - 2.7 ไม่รับเงินซื้อเสียง
 - 2.8 ตรวจสอบดูแลกาเลือกตั้งให้เป็นไปตามกติกา
3. กิจกรรมการมีส่วนร่วมหลังกาเลือกตั้ง
 - 3.1 ติดตามผลการเลือกตั้ง
 - 3.2 ติดตามผลการใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - 3.3 ติดตามการจัดตั้งรัฐบาล
 - 3.4 ติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้นำที่เราเลือก
 - 3.5 แสดงพลังกลุ่มกดดันนักการเมือง ถ้าพบว่ามีกากระทำ

โดยมิชอบ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

1. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของกลุ่มผลประโยชน์

การรวมตัวกันของบุคคลเป็นกลุ่มบุคคลหรือองค์กรในสังคม มีเป้าหมายหลักอยู่ที่การรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนเองนั้น โดยไม่มีเป้าหมายที่จะเข้าไปเป็นรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศแต่อย่างใด สำหรับเป้าหมายของแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไป บางกลุ่มอาจเรียกร้องให้รัฐบาลทำตามสิ่งที่กลุ่มตนเองต้องการ เช่น การเรียกร้องให้แก้ไขปัญหาระยะ

ที่ดินทำกิน ราคาพืชผลการเกษตร หรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กลุ่มของตน หรืออาจเรียกร้องให้รัฐบาลจัดทำนโยบายหรือโครงการที่กลุ่มตนจะได้เป็นโยชน์ เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของพรรคการเมือง

การรวมกลุ่มของบุคคลที่มีความเชื่อทางการเมืองคล้ายคลึงกัน มีเป้าหมายหลักอยู่ที่การส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อไปทำหน้าที่ทั้งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ อย่างไรก็ตามการเข้ามารวมตัวกันในรูปแบบพรรคการเมืองยังมีเป้าหมายอื่นอีก เช่น การให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน การดูแลและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การสร้างผู้นำทางการเมือง การควบคุมและติดตามตรวจสอบทางการเมือง ฯลฯ ในส่วนของประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในพรรคการเมืองได้ เช่น การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมของพรรคการเมือง การช่วยรณรงค์หาเสียงในช่วงที่มีการเลือกตั้ง เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถือเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่สำคัญของการบริหารประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย แต่สิ่งที่ควรตระหนักคือ จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวนมากไม่ได้หมายความว่าถึงความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ หากแต่การใช้สิทธิเลือกตั้งในรูปแบบประชาธิปไตยที่แท้จริง ต้องมีลักษณะดังนี้

3.1 การใช้สิทธิโดยอิสระ คือ การใช้สิทธิเลือกตั้งจะต้องเกิดจากความสมัครใจ ไม่ได้เกิดมาจากการบังคับหรือข่มขู่หรือสัญญาว่าจะให้ผลตอบแทนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3.2 การเลือกตั้งโดยลับ การออกเสียงต้องกระทำแต่เพียงลำพัง โดยไม่มีผู้อื่นอยู่ร่วมด้วย หรือสามารถล่วงรู้ได้ว่าผู้มีสิทธิเลือกผู้สมัครคนใดหรือออกเสียงอย่างไร การออกเสียงเลือกตั้งของบุคคล ไม่สามารถประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปได้

3.3 ความเสมอภาคในการเลือกตั้ง บุคคลแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงได้คนละหนึ่งเสียงเท่านั้น

3.4 ความเป็นกลาง บุคคลที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกตั้งทุกคน ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียงเข้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

4. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออก

บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การเขียน การพูด การโฆษณา การพิมพ์ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้อาจอยู่ในรูปแบบของการวิพากษ์วิจารณ์ตามสื่อต่าง ๆ

รัฐบาลต้องไม่ขัดขวางหรือห้ามปรามการแสดงออกของประชาชน รัฐบาลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นก่อนลงมือดำเนินการทำกิจการใดที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนและชุมชน รวมทั้งความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ การมีส่วนร่วมถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตย ประชาชนต้องตระหนักว่า ตนเป็นเจ้าของประเทศและต้องเข้าไปรับผิดชอบในกิจการของบ้านเมืองในทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้ ต้องไม่ละเลยหรือเพิกเฉย และควรส่งเสริมคนดีให้เข้ามาบริหารบ้านเมือง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากการวิจัยของ Milbrath and Goel (1977 อ้างถึงใน ประเวศ แสงวสุข, 2553, หน้า 28) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environmental stimuli) ได้แก่ ระบบสังคม (Social system) และสภาพการณ์ทางการเมือง (Political settings) ปัจจัยด้านนี้อาจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ
2. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) ได้แก่ พันธุกรรม แรงขับเคลื่อน ต้องการ ทางบุคลิกภาพ ความต้องการทางจิตใจและร่างกาย และความเชื่อและทัศนคติทางการเมือง

Burkhart et al. (1972 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 8) เสนอปัจจัยที่ทำให้บุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. ความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น
2. ความต้องการที่อยากจะรู้จักกับบุคคลสำคัญ
3. ความต้องการที่จะทำในสิ่งที่นโยบายของประเทศชาติ ต่อสังคมหรือกลุ่มของตน
4. ความต้องการได้มาซึ่งอำนาจ
5. ความต้องการได้มาซึ่งอิทธิพล
6. ความต้องการมีเกียรติและศักดิ์ศรี
7. ความต้องการที่จะตอบสนองสภาวะทางจิต
8. ความต้องการรายได้ที่สูงขึ้น

Nie et al. (1969 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549, หน้า 8-9) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า มีทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรง (แบ่งออกเป็นความสัมพันธ์สูงและปานกลาง) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางอ้อมหรือมีระดับความสัมพันธ์ต่ำ

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรง (แบ่งออกเป็นความสัมพันธ์สูงและปานกลาง) ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ความสำนึกในหน้าที่การเมือง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์สูง และการรับข่าวสารทางการเมือง ความรู้ทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ประสิทธิภาพทางการเมือง ที่มีความสัมพันธ์ปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางอ้อม หรือมีระดับความสัมพันธ์ต่ำ ได้แก่ สถานะทางสังคม

Almond and Verba (1963, pp. 380-381) ได้สรุปความสัมพันธ์ของการศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

1. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นก็ยิ่งตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อปัจเจกบุคคลมากกว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษาต่ำ

2. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นมักจะเห็นได้ว่าเป็นผู้สนใจข่าวสารทางการเมือง ให้ความสนใจในการรณรงค์ หาเสียงมากกว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษาต่ำ

3. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น

4. บุคคลยิ่งได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองกว้างขวางมากขึ้น

5. บุคคลยิ่งได้รับการศึกษาสูงขึ้นมีแนวโน้มว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการถกเถียงหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น

6. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะรู้สึกสะดวกใจที่จะพูดคุยกับบุคคลอื่นถึงปัญหาบ้านเมือง ในขณะที่บุคคลที่ได้รับการศึกษาน้อยจะพยายามหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นในเรื่องเหล่านั้น

7. บุคคลที่มีการศึกษาสูงดูเหมือนว่าจะพิจารณาตนเองในฐานะที่จะสามารถมีอิทธิพลต่อรัฐบาลได้

8. บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะเป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นขององค์การ

9. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีความมั่นใจในการเข้าสังคม และเชื่อว่าบุคคลอื่น เป็นผู้มีความค่าและมีประโยชน์

Sigel and Hoskin (1977, pp. 271-285 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกานัญจน์, 2534, หน้า 26) ได้ สรุปว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

1. บุคคลยิ่งมีความพอใจในเกียรติภูมิของอาชีพมากเท่าใด การก้าวไปสู่สถานภาพ ทางอาชีพที่สูงขึ้นก็จะทำให้บุคคลพึงพอใจในอาชีพมากขึ้น
2. เมื่อบุคคลนั้นอยู่ ในสถานภาพทางอาชีพสูงขึ้น บุคคลจะมีความกระตือรือร้น ที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้นด้วย
3. เมื่อบุคคลมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ความพร้อมหลาย ๆ ประการที่จะเข้าสู่การแสวงหาอำนาจทางการเมืองก็มีมากขึ้น
4. เมื่อสถานภาพทางอาชีพและสถานภาพทางสังคมสูงขึ้น ดูเหมือนว่าทัศนคติ ในทางการเมืองของบุคคลจะเป็นไปในลักษณะอนุรักษ์นิยมมากขึ้น ในทางกลับกัน บุคคลซึ่งอยู่ในสถานภาพทางอาชีพต่ำ เช่น ผู้ใช้แรงงาน ไม่ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง แต่จะตระหนักถึงเรื่องเศรษฐกิจมากกว่า

Lane (1959, p. 334 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกานัญจน์, 2534, หน้า 26) ได้เสนอแนะถึงลักษณะของงานซึ่งเอื้ออำนวยให้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพของงานอาชีพนั้นมีส่วนร่วมในทางการเมืองสูงขึ้น คือ

1. เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม และการใช้ความรู้ ทักษะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมือง
2. เป็นงานที่มีโอกาสที่จะปฏิสังสรรค์ กับบุคคลที่มีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน
3. เป็นงานที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากนโยบายของรัฐ
4. เป็นงานซึ่งมีบทบาทและรับผิดชอบในการบริการสังคม

Bari (2005, pp. 3-5 อ้างถึงใน สมสุตา ผู้พัฒน์ และจุฬารัตน์ วัฒนะ, 2556, หน้า 27-28) ได้จัดทำรายงานชื่อ “Women’s political participation: Issues and challenges” ให้แก่ Division for the advancement of women (DAW), United Nation Bari ได้เสนอปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านอุดมการณ์ สังคมที่มีอุดมการณ์ว่าชายเป็นใหญ่ สตรีจะมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยเพราะสตรีจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ ทำหน้าที่การเป็นแม่และภรรยา ส่วนกิจการการเมืองซึ่งเป็นเรื่องนอกบ้านควรเป็นภารกิจของชาย

2. ปัจจัยการเมือง สังคมที่ให้คำนิยามการเมืองเฉพาะแบบทางการเมือง คือ การเมือง เป็นกิจกรรมของสถาบันการเมือง สังคมนั้นสตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อยตรงกันข้ามหากสังคมโดยยอมรับว่าการเมืองมีทั้งแบบทางการเมือง และแบบไม่เป็นทางการเมือง หรือแบบธรรมชาติ สตรีจะมีโอกาสเข้าร่วมการเมืองค่อนข้างสูง สังคมใดระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยสูง สตรีก็มีโอกาสเข้าร่วมทางการเมืองสูงตามไปด้วยเช่นกัน

3. ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมความเชื่ออย่างมั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็น วัฒนธรรมความเชื่อของสังคมย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี สังคม ที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว โอกาสที่สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็แตกต่างกันด้วย บทบาทสตรี ที่ต้องรับผิดชอบงานในครอบครัว และดูแลบุตรเป็นปัจจัยสังคมที่ทำให้สตรีไม่มีเวลาพอ ที่จะทำงานด้านการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจึงย่อมน้อยกว่าผู้ชาย

4. ปัจจัยเศรษฐกิจ การทำงานภาคการเมืองจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูง หากสตรีไม่มีต้นทุน ทางทุนทรัพย์ เพียงพอ โอกาสที่สตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย

5. ปัจจัยต้นทุนทางสังคม และต้นทุนทางการเมือง สตรีที่ไม่ได้ ทำงานภาคสังคมสตรี ที่ไม่ได้แสดงบทบาทพัฒนาชุมชนให้ ชาวบ้านในชุมชนนั้นเห็นผลงาน หรือเห็นความสามารถ ของสตรีเอง สตรีนั้นย่อมมีต้นทุนทางสังคมและการเมืองต่ำการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อม มีน้อย สตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุนทรัพย์ มีการศึกษา ได้รับการฝึกฝนอบรมและสามารถเข้าถึง ข้อมูลปัจจุบันทันเหตุการณ์ สตรีนั้นย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน

สถาบันพระปกเกล้า (2544) ได้จัดให้มีโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ปัญหา อุปสรรค ทางออก” โดยผู้วิจัยได้จัดทำตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัจจัย	กิจกรรม	ตัวชี้วัด
ด้านการเมือง	1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	1. การไปเลือกตั้ง 2. การไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อ 3. การไปฟังการอภิปรายหาเสียง 4. การช่วยเหลือหาเสียง 5. การช่วยบริจาคเงิน สิ่งของให้พรรคการเมือง 6. การชักจูงให้ผู้อื่นไปเลือกตั้ง 7. การลงบัญชีรายชื่อ 50,000 คน 8. การโทรศัพท์ไปยังรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือเขียนร้องเรียนลงในหนังสือพิมพ์ 9. การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง 10. การไปช่วยให้ความรู้/ข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองแก่คนอื่น 11. การร่วมประท้วงกรณีต่าง ๆ 12. การร่วมเดินขบวน 13. การร่วมกิจกรรมการให้ความร่วมมือกับ กกต. ในการตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง
	2. การร่วมวางแผน	1. การร่วมประชุมเพื่อวางแผน 2. การร่วมหาข้อมูลประกอบการวางแผน/หาบุคคล/วิธีการวางแผนหรือทรัพยากรอื่น ๆ
	3. การร่วมตัดสินใจ	1. การยกมือโหวต
	4. การร่วมปฏิบัติ	1. การร่วมดำเนินกิจกรรม/โครงการ 2. การติดตามการดำเนินกิจกรรม/โครงการ 3. การร่วมกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม 4. การร่วมติดตามตรวจสอบกิจกรรมโครงการด้านอื่น ๆ (นอกจากการเมือง)

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัจจัย	กิจกรรม	ตัวชี้วัด
ด้านการเมือง	5. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา	1. ไปโดยได้รับการเชิญ 2. ไปโดยไม่ได้รับการเชิญ/ไปโดยสมัครใจ 3. ร่วมแสดงความคิดเห็น/ซักถามในการประชุมสัมมนา 4. การให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการประชุมสัมมนา
	6. การร่วมคัดค้าน/สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม	1. การลงชื่อในหนังสือ เอกสารเพื่อคัดค้าน/สนับสนุนตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม 2. การร่วมชุมนุมคัดค้าน/สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม 3. การร่วมทำแผ่นพับ ใบปลิว ฯลฯ 4. การร่วมจัดหาอุปกรณ์ประกอบการชุมนุมคัดค้าน/สนับสนุนโครงการ 5. การร่วมบริจาคเงินและสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เงิน 6. ร่วมอภิปรายในการชุมนุมคัดค้าน/สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม 7. การร่วมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การตัดสติ๊กเกอร์ การตัดเอกสาร ฯลฯ 8. การก่อเหตุรุนแรง เช่น ปิดถนน ปิดห้องประชุม การใช้กำลังในรูปแบบอื่น ๆ 9. การเกลี้ยกล่อมให้เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการ 10. การร่วมกิจกรรม เช่น การเผาพริกเผาเกลือ การเผาหุ่น (จิตวิทยา) 11. การใช้กิจกรรมโน้มน้าวให้สนับสนุน/คัดค้านการดำเนินโครงการ

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัจจัย	กิจกรรม	ตัวชี้วัด
		12. การจัดตั้งกลุ่มสนับสนุน/คัดค้านโครงการ (ทั้งโดยการให้เงิน/สิ่งของเป็นสิ่งตอบแทนและโดยไม่ต้องใช้เงิน/สิ่งของตอบแทน)

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในจังหวัดนครพนม เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำโครงการ และด้านการตรวจสอบ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561) รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath and Goel (1977) ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ของสถาบันพระปกเกล้า (2544) และกรอบแนวคิดการวิจัยของ พิเชิต รัชตพิบูลภพ (2556) ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และ 4) ด้านการชุมนุมทางการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองประเทศ โดยรัฐบาลกระจายอำนาจการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกิจการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่น โดยมีกฎหมายให้อำนาจให้สามารถดำเนินกิจกรรมและบริการสาธารณะบางอย่างที่จำเป็น และเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น ทั้งนี้ภายใต้หลักของความยืดหยุ่น คล่องตัวและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยมีองค์กรทางการบริหารของท้องถิ่นนั้นเองเป็นผู้ดำเนินการมิใช่การบริหารจัดการโดยองค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือตัวแทนรัฐบาลที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่น (Local Government) มีผู้ให้คำนิยามไว้มากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และคำนิยามดังกล่าวมักจะมี ความหมายและ

หลักการที่สำคัญตรงกัน แตกต่างกันเพียงรายละเอียดและถ้อยคำ เช่น Daniel A. Wit. (1967, p. Unpaged อ้างถึงใน อติพงษ์ จุฑิพิทยา, 2550, หน้า 22) ให้ความหมายว่า คือ การปกครองที่รัฐบาลกลาง เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจการปกครองร่วมกัน หรือ John J. Clarke. (1957, p. Unpaged อ้างถึงใน อติพงษ์ จุฑิพิทยา, 2550, หน้า 22) ให้ความหมายว่า คือ หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดโดยเฉพาะ แต่คำนิยามที่ได้รับการกล่าวอ้างอย่างกว้างขวางคือ คำนิยามของ William A. Robson (1953, p. Unpaged อ้างถึงใน อติพงษ์ จุฑิพิทยา, 2550, หน้า 22) ผู้เชี่ยวชาญในกิจการปกครองท้องถิ่น เคยดำรงตำแหน่ง ประธานสมาคมการปกครองท้องถิ่นนานาชาติ ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นดังนี้ การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศ ซึ่งมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามควร อำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่มากจนมีผลกระทบต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐ เพราะองค์กรปกครองท้องถิ่นไม่ใช่ชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตย แต่องค์กรท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และมีองค์กรที่จำเป็น (Necessary Organizations) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นนั่นเอง (อติพงษ์ จุฑิพิทยา, 2550, หน้า 23)

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้มีนักวิชาการให้ความหมายหรือคำนิยามไว้หลายท่าน ส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกันแต่จะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด บัญญัติ นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 30) อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เพื่อประโยชน์โดยรวมของท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจึงเปรียบเหมือนสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยในทางปฏิบัติให้กับประชาชนมีประสบการณ์ความรู้ความเข้าใจ กลไกในการบริหารงานของการปกครองตนเองในระดับพื้นฐานเพื่อให้มีความพร้อมที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองระดับชาติ ซึ่งมีความยุ่งยากและซับซ้อนกว่า

ประหยัด หงส์ทองคำ (2541, หน้า 30 อ้างถึงใน ญัฐปราชัย ชัยสินคุณานนท์, 2554, หน้า 8- 9) ได้รวบรวมความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นของนักวิชาการชาวต่างประเทศและในประเทศไว้หลายท่านดังนี้

1. Robsun (1953, p. 754) ได้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นการปกครองส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระ (Automaty) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ต้องไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ใช่ชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตยแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย

2. Hollo Way (1951, p. 398) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองตนเองของท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารงานคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

3. Witt (1967, p. 101) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่าเป็นการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครอง ร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น

4. ลิขิต ชีระเวดิน (2540, หน้า 36) ได้ให้นิยามการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระและได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบ ซึ่งตนสามารถใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ มิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตย

5. สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2550, หน้า 30) สรุปการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจไว้ว่า เป็นการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วน ซึ่งมีใช้อำนาจนิติบัญญัติและมีใช้อำนาจในทางตุลาการ แต่เป็นอำนาจในการบริหารหรือการจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกำลังในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของรัฐให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

วุฒิสาร ตันไทย (2552, หน้า 7) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นคือการปกครองที่ราชการบริหารส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง และประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Automaty) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าการ

มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงาน และร่วมรับบริการ สาธารณะต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงาน แต่ก็ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของราชการบริหารส่วนกลาง

รศ.ดร. รัตน์เสริมพงศ์ (2552, หน้า 58) อธิบายว่า การบริหารท้องถิ่น หมายถึง การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองตนเอง ของประชาชนในท้องถิ่น การดำเนินการบริหารในระดับรองจากระดับชาติหรือระดับรัฐ การบริหารท้องถิ่นเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารประเทศได้ กระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองในรูปแบบการปกครองท้องถิ่น (Local government) ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเองตามที่ได้รับจากการกระจาย อำนาจจากรัฐบาล จะดำเนินการปกครองท้องถิ่นตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจ แทนประชาชน เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็น ตัวแทนของประชาชนจะเป็นผู้ดำเนินการบริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนใน ท้องถิ่นได้อย่างอิสระ ภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนชั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ให้ความหมายว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง

ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ ตามที่นักวิชาการทั้งต่างประเทศและ ในประเทศให้มา สามารถสรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองที่รัฐบาล กลางได้กระจายอำนาจให้หน่วยงานท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยการเลือกผู้ปกครองเพื่อ บริหารงาน การให้บริการสาธารณะ โดยรัฐบาลอุดหนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาและ ดำเนินการกิจกรรมภายใต้ขอบเขตของกฎหมายกำหนดและอยู่ในการควบคุมของรัฐบาล กลาง

วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ธนวัฒน์ คำภีลานนท์ (2550, หน้า 50) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการ ปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าการบริหารประเทศ ต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่ต้องให้บริการชุมชน ต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากมีการจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานท้องถิ่นนั้น

สามารถมีรายได้ มีงบประมาณของตัวเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทั้งในด้านการเงิน บุคลากร และเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดใหญ่ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรื้อรับการบริการจากรัฐบาลอย่างเดียวอาจจะไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงและล่าช้าหน่วยงานปกครองที่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารจึงสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็แตกต่างกันไปด้วย การจัดตั้งหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นโดยให้อำนาจหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษี ซึ่งเป็นการรายได้ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นนำไปบริหารราชการของตนเอง ทำให้รัฐประหยัดงบประมาณที่ต้องจ่ายให้ท้องถิ่นทั่วประเทศ และแม้จะจัดสรรงบประมาณจากรัฐให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบรอบ

4. เพื่อให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองไม่ว่าโดยการสมัครรับการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันมีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้กับกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตย

โครงสร้างและรูปแบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น

โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในปัจจุบัน เป็นระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ระดับ คือ (สมาน รังสิโยภุชฎ์ และสุธี สุทธิสมบุรณ์, 2544, หน้า 73)

1. ระดับจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน (Upper Lever) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) การบริหารองค์การส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภา ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเลือกสมาชิกด้วยกันเป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 คน และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีก 2 คน เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 คน มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540

2. ระดับชุมชนเมืองและชนบท เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่าง (Lower Level) ในปัจจุบัน ได้แก่ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีรูปแบบดังนี้

2.1 เทศบาล มีเทศบาลระดับต่าง ๆ ตามรายได้และจำนวนประชาชน คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร การบริหารงานของเทศบาลทั้ง 3 ระดับ มีรูปแบบการจัดองค์กรและการบริหารงานอย่างเดียวกัน ประกอบด้วย สภาเทศบาล เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาเทศบาลได้รับเลือกโดยตรงจากประชาชน ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี สมาชิกสภาเทศบาลจะเลือกสมาชิกด้วยกัน เป็นประธานสภาเทศบาล 1 คน และรองประธานสภาเทศบาล 1 คน ส่วนนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาล โดยความเห็นชอบจากสภาเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 11 พุทธศักราช 2543

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารงานประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิก มาจากการเลือกตั้ง ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี สมาชิกสภา จะเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองประธานสภา 1 คน เลขานุการสภา 1 คน ดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี สำหรับคณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พุทธศักราช 2546

นอกจากนี้ยังมีการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษ มี 2 องค์การ คือ

ก. กรุงเทพมหานคร การบริหารงานจะประกอบด้วย สภากรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภา ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในแต่ละเขต ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี สมาชิกสภา กรุงเทพมหานครจะเลือกสมาชิกด้วยกันเองเป็นประธานสภา 1 คน รองประธานสภาไม่เกิน 2 คน ดำรงตำแหน่ง 2 ปี ส่วนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และมีรองผู้ว่าราชการฯ ไม่เกิน 4 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พุทธศักราช 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 4 พุทธศักราช 2542

ข. เมืองพัทธยา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทธยา พุทธศักราช 2542 มีรูปแบบการบริหาร คือ สภาเมืองพัทธยาเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 24 คน เลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทธยา อันเป็นการเลือกตั้งโดยตรงและละรับตำแหน่งคราวละ 4 ปี สมาชิกสภาฯ จะเลือกตั้ง สมาชิกด้วยกันเป็นประธานสภาเมืองพัทธยา 1 คน และรองประธานฯ อีก 2 คน แล้วเสนอ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง ส่วนนายกเมืองพัทธานั้นมาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มี สิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทธยาอันเป็นการเลือกตั้งโดยตรงและรับเช่นกัน ดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทธยา พุทธศักราช 2542

จากอดีตที่ผ่านมาแม้กฎหมายจะบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภท ต่าง ๆ มีอำนาจมากพอสมควรแต่ในความเป็นจริงกลับมีอำนาจในการบริหารงานน้อยมาก เพราะบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นทั้งหลาย มักบัญญัติให้ตกอยู่ภายใต้กฎหมายอื่น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการดำเนินการได้เต็มที่ แต่ในอนาคต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่มากขึ้นตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยมี ส่วนราชการในส่วนกลางคอยดูแลแต่การตัดสินใจขึ้นอยู่กับคนในท้องถิ่นนั้น ๆ

บริบทจังหวัดนครพนม

นครพนม เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นับเป็นเมืองชายแดน ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ความสวยงามของทิวทัศน์ และมีความหลากหลายของวัฒนธรรม และชาติพันธุ์ รวมทั้งประวัติศาสตร์ที่ยาวนานมีพระธาตุพนมเป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมือง พื้นที่ด้านเหนือและตะวันออกของจังหวัดติดกับแม่น้ำโขงโดยตลอด

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดบึงกาฬ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับแขวงคำม่วน ประเทศลาว โดยมีแม่น้ำโขงไหลกั้น

พรมแดน

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดมุกดาหาร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสกลนคร

สภาพภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดนครพนมเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ราบสูงและภูเขาอยู่บ้าง มีแม่น้ำสายสั้น ๆ เป็นสาขาย่อยแยกจากแม่น้ำโขงมาหล่อเลี้ยงความอุดมสมบูรณ์ภายในพื้นที่ พื้นที่ส่วนใหญ่มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน นครพนมจึงนับว่าเป็นจังหวัดที่มีแหล่งน้ำที่สมบูรณ์มาก ด้านตะวันออกมีแม่น้ำโขงทอดยาวกั้นพรมแดนกั้นระหว่างประเทศไทยกับลาว

จังหวัดนครพนมมีจุดผ่านแดนไปประเทศลาว รวม 6 จุด เป็นจุดผ่านแดนถาวร 2 จุด และจุดผ่อนปรน 4 จุด จุดผ่านแดนที่สำคัญและเป็นสากล คือ ด้านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 ซึ่งเป็นประตูไปสู่อินโดจีน

การปกครองส่วนภูมิภาค

การปกครองแบ่งออกเป็น 12 อำเภอ 99 ตำบล 1,130 หมู่บ้าน

1. อำเภอเมืองนครพนม
2. อำเภอปลาปาก
3. อำเภอท่าอุเทน
4. อำเภอบ้านแพง
5. อำเภอธาตุพนม
6. อำเภอเรณูนคร
7. อำเภอนาแก
8. อำเภอศรีสงคราม
9. อำเภอนาหว้า
10. อำเภอโพนสวรรค์
11. อำเภอนาทม
12. อำเภอวังยาง

การปกครองส่วนท้องถิ่น

แบ่งออกเป็น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล 81 แห่ง
- เทศบาลเมือง 1 แห่ง
- เทศบาลตำบล 21 แห่ง

อำเภอเมืองนครพนม

1. เทศบาลเมืองนครพนม
2. เทศบาลตำบลหนองญาติ

อำเภอปลาปาก

1. เทศบาลตำบลปลาปาก

อำเภอท่าอุเทน

1. เทศบาลตำบลท่าอุเทน
2. เทศบาลตำบลเวินพระบาท

อำเภอบ้านแพง

1. เทศบาลตำบลบ้านแพง

อำเภอธาตุพนม

1. เทศบาลตำบลธาตุพนม
2. เทศบาลตำบลน้ำก่ำ
3. เทศบาลตำบลนาหวาด
4. เทศบาลตำบลธาตุพนมใต้
5. เทศบาลตำบลฝั่งแดง

อำเภอเรณูนคร

1. เทศบาลตำบลเรณูนคร

อำเภอนาแก

1. เทศบาลตำบลนาแก
2. เทศบาลตำบลพระซอง

อำเภอศรีสงคราม

1. เทศบาลตำบลศรีสงคราม
2. เทศบาลตำบลบ้านเช่า
3. เทศบาลตำบลสามผง
4. เทศบาลตำบลนาคำ
5. เทศบาลตำบลหาดแพง

อำเภอนาหว้า

1. เทศบาลตำบลนาหว้า

2. เทศบาลตำบลท่าเรือ

อำเภอพนมสวรรณ

1. เทศบาลตำบลพนมสวรรณ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พิชิต รัชตพิบูลภพ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกปัจจัยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านระบบส่วนตัวของบุคคล รองลงมาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยด้านจิตวิทยา ส่วนด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ (2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี อายุ การศึกษา ระดับรายได้ ระดับชั้นยศ และระยะเวลาทำงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 (3) ตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุแบบวิธี StepWise Multiple Regression Analysis มีทั้งหมด 4 ตัวแปรซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ถึงร้อยละ 70.1 (4) ตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากมากไปหาน้อย คือ แรงจูงใจที่เป็นเรื่องของความรู้สึกและอารมณ์ (Beta= 0.421) และระดับชั้นยศพลทหารกองประจำการ (Beta=-0.421) การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (Beta= 0.152) และแรงจูงใจที่มีสาเหตุมาจากค่านิยม (Beta= 0.095). (5) ส่วนตัวแปรที่ส่งผลในเชิงบวก ได้แก่ แรงจูงใจที่เป็นเรื่องของความรู้สึกและอารมณ์, การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง, แรงจูงใจที่มีสาเหตุมาจากค่านิยม ส่วนตัวแปรที่ส่งผลในเชิงลบ ได้แก่ ระดับชั้นยศพลทหารกองประจำการ

ธีระพงษ์ วงหาจักษ์ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 371คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 (S.D.=0.95) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีปัจจัยที่มีผลการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ข้อปัจจัยด้านคุณสมบัติ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.=0.70) รองลงมา คือ ข้อปัจจัยด้านนโยบายอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 (S.D.=0.74) ปัจจัยด้านผลประโยชน์ตอบแทนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 (S.D.=1.09) และลำดับสุดท้ายปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัครอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.42 (S.D.=1.27)

ชัยพจน์ จำเริญนิติพงศ์ (2557) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้ง พบว่า ภาพรวมปัจจัยด้านเหตุผลในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่าอยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้านดังนี้ ด้านความคาดหวังตัวบุคคล ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียง ด้านความสัมพันธ์ภาพ และด้านนโยบายพรรค และภาพลักษณ์ของพรรคที่สังกัด พบว่า อยู่ในระดับมาก ภาพรวมปัจจัยด้านการออกเสียงเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้านดังนี้ สถานภาพความรู้สึกรู้สึกทางการเมือง สภาพแวดล้อมของช่วงเวลา สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม และสภาพทางด้านจิตวิทยา พบว่า อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อดังนี้ การจัดกิจกรรมชุมชน การจัดกิจกรรม การเลือกตั้ง การจัดกิจกรรมการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ การจัดกิจกรรมการแสดงออกความคิดเห็น การจัดกิจกรรมทางการเมือง และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมือง พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการเลือกตั้งต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เพราะต้องการให้บุคคลที่ตนชื่นชอบได้รับการเลือกตั้ง เพื่อเข้าไปดำรงตำแหน่งสำคัญ ที่สามารถตอบสนองนโยบาย และให้ความช่วยเหลือหรือเอื้อกับอาชีพของตนจากนโยบายของพรรคนั้น ๆ ได้

ฐานิตา เกลิมช่วง (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย 4.39 ปัจจัยด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.03 และปัจจัยด้านสิ่งรบกวนทางการเมืองอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.99 ตามลำดับ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมา คือ ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ มีค่าเฉลี่ย 3.89 ด้านการรวมกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 2.81 และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.16 ตามลำดับ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง พบว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นหน้าที่ตามกฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง พบว่า ข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลและผู้นำท้องถิ่นส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า ค่านิยมเก่า เรื่องทำตามคำสั่ง ยึดระเบียบเคารพอาวุโส มีความจงรักภักดีถูกต้อง อยู่แล้วไม่ควรเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด และปัจจัยสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านบุคคล พบว่า บุคคลรอบข้างมีอิทธิพลต่อความสนใจเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุตา พลไธสงค์ (2558) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มลูกค้าและบุคลากรของ บริษัท เอ็น.อาร์. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด, สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร) ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มลูกค้าและบุคลากรของบริษัท เอ็น.อาร์.เอเอ็นจิเนียริ่ง จำกัด สำนักงานใหญ่, (กรุงเทพมหานคร) มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ 2) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ และภูมิลำเนา ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ คือผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีในเขตอำเภอบ้านผือ คัดเลือกโดยสุทธาโรยามาเน่ จำนวน 398 คน โดยใช้แบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลหรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเป็นฐานคะแนนเสียงและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลางการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และติดตามกระบวนการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเลือกผู้สมัครด้านคุณสมบัติส่วนตัว เป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานสูง มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายผู้สมัครเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ด้านผลประโยชน์ตอบแทนจากการช่วยงานประเพณีต่าง ๆ ของชาวบ้าน สม่ำเสมอ และสัญญาว่าจะทำสิ่งต่าง ๆ ให้หลังจากได้รับเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว/การอุปถัมภ์ของผู้สมัครประชาชนเคารพนับถือศรัทธาส่วนตัว 3) เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยภายในมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ความสัมพันธ์ส่วนตัว การที่ผู้สมัครอุปถัมภ์ประชาชนมีผลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ฐิติมา อิมรรัตน์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโขงอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโขง การศึกษาใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลโขง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 348 คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่สำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยสถิติพรรณนา เช่น ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกนายอภิชาติ วิสิทธิ์วงศ์ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโขง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโขงคือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร ผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร และความสมเหตุสมผลในการเลือกผู้สมัคร

ณรงค์รักษ์ ต้นเคน (บทคัดย่อ, 2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ระดับเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของผู้สมัครและด้านการหาเสียงของผู้สมัคร สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้แก่ อายุ เพศ รายได้และคุณลักษณะของผู้สมัครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับผู้สมัคร ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน นโยบายของผู้สมัครและวิธีการหาเสียงของผู้สมัครไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 13.90 ($R^2=0.139$, $F=9.142$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณรงค์ ศรีแปงวงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษา การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 2) ศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร และ 3) ศึกษาพฤติกรรมการ

เลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร แบ่งออกเป็น 3 อบต. คือ องค์การบริหารตำบลวังทอง องค์การบริหารส่วนตำบลนาบ่อคา และองค์การบริหารส่วนตำบลคณฑี รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 23 คน และเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของ ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สมัคร รองลงมา คือ ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคม 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 2.1 ด้านสังคม ประชาชนที่ไปเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไปใช้สิทธิตามที่ตนเอง มีสิทธิที่จะเป็นพลเมืองที่ดีคนหนึ่ง 2.2 ด้านเศรษฐกิจ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้คาดหวังกับได้เงินจากผู้รับสมัครคัดเลือกสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีการพิจารณาเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถที่แท้จริง เพื่อจะได้เข้ามาพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญมากยิ่งขึ้น 2.3 ด้านผู้สมัคร ประชาชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญของผู้ที่ได้รับการ คัดเลือกเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ก็ยังมีความไม่มั่นใจว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะสามารถทำตาม นโยบายการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าได้จริงเพียงใด 2.4 ด้านจิตวิทยา ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ใช่เป็นแค่การเลือกเพราะจริยธรรมทางสังคมแต่เป็นเพราะประชาชนมีหน้าที่หลักในการออกไปใช้สิทธิออกเสียง เพื่อเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่จะเข้ามาพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เจริญยิ่งขึ้น 3) พฤติกรรมการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม รองลงมา คือ ด้านการรับรู้ข้อมูล

ข่าวสาร และด้านบุคลิกภาพของตัวผู้สมัคร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านพรรคและนโยบายพรรค

สมชาย วุฒิพิมลวิทยา (บทคัดย่อ, 2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัย พบว่าการทดสอบสมมุติฐาน เพศ อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ส่วนระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมีความสำคัญกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รชต จุฑาพิว (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 โดยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 407 ตัวอย่าง มาทำการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 อันดับ 1 คือ ปัจจัยด้านตัวบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 85.94 อันดับ 2 คือ ปัจจัยด้านการแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.88 อันดับ 3 คือ ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.27 อันดับ 4 คือ ปัจจัยด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.74 อันดับ 5 คือ ปัจจัยด้านการบริจาคทรัพย์สินแก่สาธารณะ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.54 อันดับ 6 คือ ปัจจัยด้านกลไก การพนัน และติดสินบนเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.63 และอันดับ 7 คือ ระบบอุปถัมภ์และเครือข่าย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.03 ตามลำดับ ผลการศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 มีปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ซึ่งชนะการเลือกตั้งและได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1 คือ พรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัด เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ ตัวบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้

สุจรรย์จิรา ยมลพัทธ์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี : ศึกษากรณีเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยแยกเป็นรายด้านดังนี้ เพศ และ การศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนอายุ อาชีพ รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี การเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเปิดรับสื่อโทรทัศน์ วิทยุและวิทยุชุมชน สื่อหนังสือพิมพ์ มีสหสัมพันธ์เชิงบวกกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเว็บไซต์/สื่อใหม่ ไม่สหสัมพันธ์เชิงบวกกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามปัจจัยทางสังคม 3) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 4) ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งใน อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 394 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการ ตอบแบบสอบถามของประชากรนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลประกอบด้วย ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test สรุปผลการวิจัย ดังนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.43) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย=3.60) รองลงมา ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน (ค่าเฉลี่ย=3.49) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (ค่าเฉลี่ย=3.48) ด้านการเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย=3.37) ด้านการเป็น

ผู้ประท้วง (ค่าเฉลี่ย=3.33) และด้านการติดต่อกับทางราชการ (ค่าเฉลี่ย=3.30) ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ และ อาชีพของประชาชนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ยกเว้น เพศ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และและ ประสบการณ์ เป็นกรรมการในการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกัน ยกเว้น ตำแหน่งทางสังคมต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ร้อยละ 45.1 กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในเรื่อง ผู้นำท้องถิ่นไม่ได้แนะนำให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจหน้าที่ในการเมือง และไตร่ตรองถึงบทบาทหน้าที่ในการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอ บางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.7 ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้นำท้องถิ่นควรให้คำแนะนำแก่ ประชาชนถึงบทบาทหน้าที่ในการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง

คงฤทธิ กุลวงษ์ (2561) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการทำวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ ประชาชนมีความสนใจในข้อมูลข่าวสารทางการเมืองน้อย ด้านแสดงความคิดเห็น กล่าวคือ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองน้อย ด้านการตัดสินใจ กล่าวคือ ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้นำ และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทางการเมืองน้อย และด้านการติดตามตรวจสอบ กล่าวคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบนโยบายของพรรคการเมือง และนักการเมืองน้อย

ลัดนา ฐานะบุตร (2561) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภา

ผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอนนไทยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test แบบ Independent samples และ F-test (one way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร ด้านนโยบายพรรค และภาพลักษณ์ ของพรรคที่สังกัดอยู่ในระดับมาก แต่ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์กับผู้สมัครอยู่ในระดับน้อย 2) ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันและประชาชน ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการวิจัยนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชน ทางด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครในการเลือกผู้สมัครที่ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่โกงกินเข้าถึงได้ง่าย ชอบช่วยเหลือและแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน ทางด้านนโยบายพรรคและภาพลักษณ์ของพรรคที่สังกัด เป็นพรรคมีผลงานเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป มีชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ในทางที่ดี

ไกรลาศ พลไชย (2561) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 2) เปรียบเทียบระดับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 4) ศึกษาอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) กรณิพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ (LSD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ระดับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล เป็นดังนี้ 3.1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3.2 จำแนกตามสถานภาพการสมรสและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการตัดสินใจ ของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r=0.247$ เป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ 5) อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีต่อการตัดสินใจ ของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า มีปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้แก่ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อย่างมีค่า นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธมลวรรณ วรรณปลูก (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดรับสื่อกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีดังต่อไปนี้ 1) ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารงาน เป็นผู้ที่มีความเข้าอกเข้าใจ เข้าถึงประชาชนได้ มีอัธยาศัยดี เป็นกันเองและไม่ถือตัว มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีผลงานพัฒนาท้องถิ่น เป็นคนที่ผู้คนรู้จัก และคุ้นเคย 2) ด้านนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้สร้างอาชีพให้กับประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้กับประชาชน สนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนส่งเสริมความสะอาดบริเวณที่ต่าง ๆ ในแต่ละเขตพื้นที่ สนับสนุนด้านการศึกษาปราบปรามเรื่องยาเสพติดในเขตพื้นที่ และคุ้มครองประชาชน ช่อมแซม และบำรุงรักษาถนน จัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ หรือด้านสาธารณสุข สนับสนุนให้ประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬา จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างเขตพื้นที่แต่ละเขต 3) ด้านพรรคที่สังกัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้เป็นพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ คุณธรรม และจริยธรรม เป็นพรรคการเมืองที่มีศักยภาพในการบริหารและพัฒนา เป็นพรรคการเมืองที่สมาชิกในพรรคมีความสามัคคี เป็นพรรคการเมืองที่ตนเองให้ความสนใจเป็นพรรคการเมืองที่เป็นที่รู้จักของประชาชน เป็นพรรคการเมืองที่มีอิทธิพล และอำนาจกว้างขวางเป็นพรรคการเมืองเก่าแก่ 4) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ใช้โซเชียลมีเดีย เช่น เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม ไลน์ ในการหาเสียง หาเสียงโดยใช้รถแห่กระจายเสียง ติดตั้งป้ายไวโรนิขนาดใหญ่ในแต่ละเขตพื้นที่ เดินหาเสียงโดยเคาะตามบ้าน ติดแผ่นใบปลิวหาเสียงตามที่ต่าง ๆ ในแต่ละเขต การใช้สื่อวิทยุ 5) ด้านสื่อบุคคลที่มีอิทธิพล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ บุคคลในครอบครัว เพื่อนสนิท/กลุ่มเพื่อนที่

ทำงาน ผู้นำชุมชนที่เคารพนับถือ ครู/อาจารย์ เพื่อนข้างบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า ในภาพรวม เพศ อายุ อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งในส่วนของการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม (2561) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายก เทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล เขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 2) ปัจจัยทั้ง 4 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกัน กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .206, .207, .282$ และ $.237$) 3) มีตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วน ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองสังกัด และปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียง สามารถพยากรณ์ ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 12.90 ($R^2 = .129$) จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการในรูปคะแนนดิบ

SUMEEFF (การตัดสินใจ) = $3.312 + .107 + .046 + .065$ สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

SUMEEFF (การตัดสินใจ) = $.204 + .202 + 116$

ขวัญหทัย แจ่มแจ่ม (2562) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และศึกษาข้อเสนอแนะในการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า คุณสมบัติของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยระดับสูงมาก ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ เป็นผู้ที่เข้ากับคนอื่นได้ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ อายุของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง นโยบายของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ นโยบายมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม อยู่ในลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ นโยบายสามารถปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ นโยบายมีความแปลกใหม่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง การรณรงค์หาเสียง/กลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ เดินหาเสียง เข้าถึงประชาชน อยู่ในลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ป้ายหาเสียง มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ หาเสียงผ่านสื่อโซเชียลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง การจูงใจในสิ่งตอบแทน/ผลประโยชน์สิ่งตอบแทนของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ ผู้สมัครมีนโยบายทำเพื่อประชาชนไม่เป็นประโยชน์ มีแนวทางการทำงานที่เป็นรูปธรรม อยู่ในลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยระดับสูง ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้สมัครสัญญาว่าจะเข้ามาพัฒนาหรือสร้างความเจริญให้แก่ตำบลของท่าน มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ผู้สมัครไม่ใช้วิธีการให้สิ่งตอบแทนเป็นสินของมีค่า ผลประโยชน์หรือการหางานให้ทำ เมื่อท่านไปลงคะแนนเสียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในปานกลาง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ ผู้สมัครเป็นคนที่ท่านรู้จักเป็นอย่างดี อยู่ในลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ข้อคำถามที่มี

ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือมีบุญคุณกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยปานกลาง และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ผู้มีอุปการะคุณแนะนำให้ท่านเลือกผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยปานกลาง การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ นโยบายของผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจของท่าน อยู่ในลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยระดับสูง ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ คุณสมบัติของผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจของท่าน มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การจูงใจในสิ่งตอบแทน/ผลประโยชน์สิ่งตอบแทนของผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจของท่าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

เฉลิมพล นุษุอุดม (2562) ได้ทำการศึกษา เถกฏในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เถกฏในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อเถกฏในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อเถกฏในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่เกี่ยวกับเถกฏในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ภาพลักษณ์ส่วนตัวของผู้สมัคร ตระกูล/เครือญาติ/เครือข่าย ปฏิบัติการทางการเมืองของผู้สมัคร และปัจจัยแวดล้อม ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า ปัจจัยที่มีผลต่อเถกฏในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง นอกจากนี้ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ยังสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ ในเรื่องปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รายได้ อาชีพ การศึกษา ภาพลักษณ์ การเข้าถึงชุมชน ประสิทธิภาพการทำงานและเครือญาติ/เครือข่าย

เบญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำบลที่อยู่อาศัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน ($\beta = .371$) และด้านสื่อบุคคล ($\beta = .351$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ = .464 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 46.40 4) แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการไปใช้สิทธิ และควรส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

งานวิจัยต่างประเทศ

Bari (2005, pp. 3-5 อ้างถึงใน สมสุตา ผู้พัฒน์ และจุฬารัตน์ วัฒนะ, 2556, หน้า 27-28) ได้จัดทำรายงานชื่อ “Women’s political participation: Issues and challenges” ให้แก่ Division for the advancement of women (DAW), United Nation Bari ได้เสนอปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไว้ ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านอุดมการณ์ สังคมที่มีอุดมการณ์ว่าชายเป็นใหญ่ สตรีจะมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยเพราะสตรีจะถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ ทำหน้าที่การเป็นแม่และภรรยา ส่วนกิจการการเมืองซึ่งเป็นเรื่องนอกบ้านควรเป็นภารกิจของชาย 2) ปัจจัยการเมือง สังคมที่ให้

คำนิยามการเมืองเฉพาะแบบทางการเมือง คือ การเมือง เป็นกิจกรรมของสถาบันการเมือง สังคมนั้นสตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างน้อยตรงกันข้ามหากสังคมโดยอมรับว่า การเมืองมีทั้งแบบทางการเมือง และแบบไม่เป็นทางการเมือง หรือแบบธรรมชาติ สตรีจะมีโอกาส เข้าร่วมการเมืองค่อนข้างสูง สังคมใดระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยสูง สตรีก็มี โอกาสเข้าร่วมทางการเมืองสูงตามไปด้วยเช่นกัน 3) ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมความเชื่อ อย่างมั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็น วัฒนธรรมความเชื่อของสังคมย่อมมีผลต่อการ มีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีสังคม ที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว โอกาส ที่สตรีมีส่วนร่วมการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันการมี ส่วนร่วมทางการเมืองก็แตกต่างกันด้วย บทบาทสตรีที่ต้องรับผิดชอบงานในครอบครัว และ ดูแลบุตรเป็นปัจจัยสังคมที่ทำให้สตรีไม่มีเวลาพอ ที่จะทำงานด้านการเมือง การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของสตรีจึงย่อมมีน้อยกว่าผู้ชาย 4) ปัจจัยเศรษฐกิจ การทำงานภาคการเมือง จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายสูง หากสตรีไม่มีต้นทุนทางทุนทรัพย์เพียงพอ โอกาสที่สตรีจะมี ส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย 5) ปัจจัยต้นทุนทางสังคม และต้นทุนทางการเมือง สตรีที่ไม่ได้ทำงานภาคสังคมสตรีที่ไม่ได้แสดงบทบาทพัฒนาชุมชนให้ชาวบ้านในชุมชนนั้น เห็นผลงาน หรือเห็นความสามารถของสตรีเอง สตรีนั้นย่อมมีต้นทุนทางสังคมและการเมือง ต่ำการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุนทรัพย์ มีการศึกษา ได้รับการฝึกฝนอบรมและสามารถเข้าถึง ข้อมูลปัจจุบันทันเหตุการณ์ สตรีนั้น ย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน

Howell (2006, Abstract) ได้ศึกษาการเข้าร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในจีน ซึ่งการเข้าร่วมการเมืองของผู้หญิงในคณะกรรมการหมู่บ้านในจีนยังอยู่ในระดับต่ำ ตั้งแต่มี การปฏิรูปทางการเมือง ซึ่งตั้งแต่ปี 1988 พบว่า ผู้หญิงที่เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน อาจ เนื่องมาจากการขาดแคลนผู้หญิงที่มีความสามารถ การกีดกันทางการเมือง พบว่า ยังมีทัศนคติที่มองว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชายไม่มีความสามารถเป็นผู้นำ

Weitz-Shapiro, R. and Winter, M.S. (2008) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วม ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะศึกษาจากตัวประชากรหรือพลเมืองในรัฐนั้น ๆ เป็นตัว แปรหลัก แต่ทั้งคู่ได้ร่วมกันศึกษาว่า “การเมืองเข้าไปมีส่วนร่วมกับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี” มีผลต่อการพัฒนากรมธุรกิจธนาคารระดับนานาชาติ ซึ่งสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่วอชิงตันดีซี

Kam and Palmer (2008, PP. 612-631) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของ การศึกษาที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยได้ทำการพิสูจน์ทฤษฎีที่กล่าวว่า

การศึกษาที่มีผลในทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยม และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ในขณะเดียวกัน กลับพบว่า ปัจจัยที่ซับซ้อนให้คนเข้าสู่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น เป็นปัจจัยที่ซับซ้อนให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น การศึกษาในระดับประถมและมัธยมส่งเสริมให้เกิดแรงผลักดันในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในขณะที่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่ส่งผลดังกล่าวเลย ด้วยเหตุนี้ ผลการศึกษาในครั้งนี้จึงขัดแย้งกับทฤษฎีที่ว่า การศึกษาที่สูงขึ้น ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

Lutz, Cuaresma และ Abbasi-Shavazi (2010, pp. 253–281) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยการศึกษา เพศ อายุ ที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการกำหนดตัวแปรเพศและอายุให้อยู่ในมิติของการศึกษา โดยมีตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษาดังนี้ 1) ระดับการศึกษาโดยรวม 2) ระดับการศึกษาของเพศหญิง 3) ระดับการศึกษาของกลุ่มคนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในส่วนของตัวแปรตามคือการมีส่วนร่วมทางการเมือง ใช้ดัชนีการเป็นประชาธิปไตย โดยเลือกดัชนีสิทธิทางการเมืองเป็นตัววัดในการศึกษาครั้งนี้ จากการศึกษ พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ที่นำมาทดสอบมีผลเป็นไปในทางเดียวกับตัวแปรตาม นั่นคือระดับการศึกษาที่สูงขึ้น สัดส่วนของระดับการศึกษาของเพศหญิงที่มากขึ้น และโอกาสในการศึกษาของคนที่มีอายุมากกว่า 15 ปีที่เพิ่มมากขึ้น มีผลก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ดังตาราง 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ผู้วิจัย (ปี)	ปัจจัยส่วนบุคคล	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้สมัคร	พรรคการเมือง	ปัจจัยด้านเหตุผลในการเลือก	ปัจจัยด้านการออกเสียงเลือกตั้ง
เฉลิมพล นุษุอุดม (2562)	✓			✓			
ไกรลาศ พลไชย (2561)	✓		✓				
ลัคนา ฐระบุตร (2561)	✓			✓	✓		
คงฤทธิ กุลวงษ์ (2561)		✓	✓				
รชต จุฑาพิว (2559)	✓			✓	✓		
สมชาย วุฒิพิมลวิทยา (2559)	✓	✓					
ณรงค์รักษ์ ตันเคน (2558)	✓			✓			
จิตติมา อิมรัตน์. (2558)	✓			✓			
อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558)	✓		✓				
วัฒนา นนทชิต (2558)		✓	✓				
ฐานิตา เฉลิมชวง (2558)		✓	✓				

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้วิจัย (ปี)	ปัจจัยส่วนบุคคล	การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสารทาง การเมือง	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ผู้สมัคร	พรรค การเมือง	ปัจจัยด้าน เหตุผลในการ เลือก	ปัจจัยด้าน การออกเสียง เลือกตั้ง
ชัยพจน์ จำเริญนิติพงศ์ (2557)	✓		✓			✓	✓
รวม	9	4	6	5	2	1	1

จากตาราง 2 สรุปได้ว่าองค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากงานวิจัย โดยใช้เกณฑ์การเลือกจากองค์ประกอบที่มีค่าความถี่มากที่สุด และองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อและความมุ่งหมายของการวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้องค์ประกอบ ตามความถี่ดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน 9 เรื่อง
2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง	จำนวน 6 เรื่อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ทั้งไทยและต่างประเทศ มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ดังตาราง 3

ตาราง 3 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
ในจังหวัดนครพนม

ผู้วิจัย (ปี)	คุณสมบัติ ส่วนตัวของ ผู้สมัคร	นโยบาย ของ ผู้สมัคร	ความสัมพันธ์ ส่วนตัว	ความเข้า กันได้ของ อุดมการณ์ ทาง การเมือง	ผลงานที่ ผ่านมา ของ ผู้สมัคร	หวัหะแน/การหา เสียงของ ผู้สมัคร	ผลประโยชน์
ธีระพงษ์ วงหาจักษ์ (2557)	✓	✓	✓				✓
ฐิติมา อิมรัตน์ (2558)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ณรงค์รัช ตันเคน (2558)		✓	✓			✓	
ณรงค์ ศรีแปงวงศ์ (2558)	✓			✓	✓		✓
สุจรรย์จิรา ยมลพัทธ์ (2559)	✓	✓	✓	✓		✓	
ลัดดา ฐระบุตร (2561)	✓	✓	✓				✓
ธมลวรรณ วรรณปลูก (2561)	✓	✓	✓	✓		✓	
พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม (2561)	✓	✓				✓	
เฉลิมพล นุชอุดม (2562)	✓		✓	✓			
ขวัญหทัย แจ่มแจ้ง (2562)	✓	✓	✓			✓	✓
รวม	9	8	8	5	2	5	2

จากตาราง 3 สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
สมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ที่
ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์จากงานวิจัย โดยใช้เกณฑ์การเลือกจากองค์ประกอบที่มี
ค่าความถี่ ตั้งแต่ ร้อยละ 50.00 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบ ตามความถี่ดังนี้

1) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร	จำนวน 9 เรื่อง
2) นโยบายของผู้สมัคร	จำนวน 8 เรื่อง
3) ความสัมพันธ์ส่วนตัว	จำนวน 8 เรื่อง
4) ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง	จำนวน 5 เรื่อง
5) วิธีการรณรงค์หาเสียง	จำนวน 5 เรื่อง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และค้นคว้าข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 555,617 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนครพนม, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน สมเกียรติ เกียรติเจริญ, 2552) โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา

e = ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ .05

n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้

จะได้

$$n = \frac{555,617}{1 + 555,617 (0.05)^2}$$

$$n = 399.71$$

$$n \approx 400$$

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามสูตรการคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ แล้วทำการจับสลากรายชื่อ ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่จนครบจำนวนตามที่กำหนด

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

อำเภอ		จำนวน (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	อำเภอเมืองนครพนม	112,434	81
2	อำเภอปลาปาก	42,521	30
3	อำเภอท่าอุเทน	46,090	33
4	อำเภอบ้านแพง	27,281	20
5	อำเภอธาตุพนม	63,610	46
6	อำเภอเรณูนคร	35,105	25
7	อำเภอนาแก	59,422	43
8	อำเภอศรีสงคราม	53,958	39
9	อำเภอนาหวา	40,426	29
10	อำเภอโพนสวรรค์	44,571	32
11	อำเภอนาทม	18,250	13
12	อำเภอวังยาง	11,949	9
รวม		555,617	400

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนครพนม (2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงานเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อบรรยายคุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอำเภอที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนในระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ (ลินจง อิมรักษา, 2559, หน้า 45)

5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนในระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ลินจง อิมรักษา, 2559, หน้า 45)

5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัยมากที่สุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม

2. สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาค้นคว้าจากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561), รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath and Goel (1977) ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ของสถาบันพระปกเกล้า (2544) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาเข้ามาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยกำหนดข้อคำถามให้มีจำนวนมากไว้ก่อน แล้วจึงนำมาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

4. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา (Wording) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 253-254)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อ จึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่าเป็นความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสิน เพชรพงศ์พันธุ์ อาจารย์ประจำคณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล กรรมการบริหาร หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.4 นายสมพล พงษ์พิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดนครพนม

4.5 นายรัตนดิกรณ จินบุตร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอน สุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

6. นำแบบสอบถามไปขอการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จาก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และปรับปรุงแก้ไขจนได้หนังสือ รับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ตามเอกสารเลขที่ 089/2564

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด

7. แบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation) โดย เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไปไว้ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบบสอบถามได้ค่า อำนาจจำแนกระหว่างในข้อคำถาม และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ด้วยวิธีครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

ซึ่งแบบสอบถามได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่างในข้อคำถาม ดังนี้

1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.739–

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม อยู่ระหว่าง 0.606–0.893

3) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม อยู่ระหว่าง 0.739–0.929

แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

1) แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .991

2) แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้ค่าความเชื่อมั่น .978

3) แบบสอบถามการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้ค่าความเชื่อมั่น .988

8. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงนายอำเภอทุกอำเภอ ในเขตจังหวัดนครพนม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

3. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม

4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามจำนวนรวมทั้งสิ้น 400 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม

5. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล หากมีฉบับใดไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมานำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบ และคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้นไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยการลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปตารางพร้อมการบรรยาย โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษา

3.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของลิเคิร์ต

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัดโดยเกณฑ์ ดังนี้

- 4.51–5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51–4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 2.51–3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51–2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1.00–1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ระดับน้อยที่สุด

3.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของลิเคิร์ต

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน โดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยเกณฑ์ ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกของปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยใช้แบบจำลองโลจิสติก มีตัวแปรตาม 2 ทางเลือกได้แก่ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 และไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0 ส่วนตัวแปรอิสระที่พิจารณาในการศึกษานี้ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอำเภอที่อาศัยอยู่ (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2559)

$$Y = \beta_0 + \beta_1 \text{Male} + \beta_2 \text{age} + \beta_3 \text{leve} + \beta_4 \text{Status} + \beta_5 \text{time} + \beta_6 \text{Income}$$

การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก หรือเรียกว่าการวิเคราะห์โลจิท (Logit Analysis) เป็นการวิเคราะห์สมการทำนายเมื่อต้องการศึกษาผลของตัวแปรทำนาย (Predictor Variable) ที่มีต่อตัวแปรเกณฑ์ซึ่งเป็นทวิวิภาค (Dichotomous Variable) หรือพหุวิภาค (Polytomous Variable) โดยใช้ฟังก์ชันโลจิสติก (Logistic Function) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าของตัวแปรทำนายกับความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจตามตัวแปรเกณฑ์ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548, หน้า 39 อ้างถึงในอรสา สุทธิไชย, 2551)

ขั้นตอนการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

ขั้นที่ 1 สร้างกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดตัวแปรอิสระและ ตัวแปรตาม

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบ Assumption ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงเกินไปหรือไม่ สถิติทดสอบ correlation โดยค่า r ไม่ควรเกิน 0.9

ขั้นที่ 3 เลือกตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยเปรียบเทียบผลต่าง $-2LL$ กรณีมีเฉพาะค่าคงที่ ยังไม่นำตัวแปรอิสระเข้า (Null Model) กับกรณีนำตัวแปรอิสระเข้า (Proposed Model) ค่า $-2LL$ กรณีนำตัวแปรอิสระเข้าจะต้องต่ำกว่าค่า $-2LL$ กรณียังไม่นำตัวแปรอิสระ ยิ่งต่ำมากยิ่งถือว่าพยากรณ์ได้แม่นยำมาก

สำหรับการประมาณค่า Y เป็นการประมาณโอกาสการเกิดเหตุการณ์ โดยใช้สมการ Odds หรือ Logit สำหรับการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย จะใช้วิธี Maximum Likelihood ในขณะที่การวิเคราะห์ถดถอยทั่วไปใช้ Least Square

ค่า Likelihood เป็นวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอย Logistics ที่ทำให้เกิดโอกาสในการประมาณค่าถูกต้องมากที่สุดคือสมการที่มีค่า $-2LL$ หรือ -2 Likelihood ต่ำที่สุด เพื่อให้ได้ค่าประมาณของพารามิเตอร์ที่ใกล้เคียงกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากที่สุด

ในขั้นตอนที่ 3 สถิติที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของสมการด้วยสถิติ Omnibus Test

สมมติฐาน

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots \beta_p = 0$$

$$H_1: \text{มี } \beta_i \neq 0 \text{ อย่างน้อย 1 ค่า}$$

ค่าต้อง Sig. แสดงว่าตัวแบบ Logistic ที่มีตัวแปรอิสระมีความเหมาะสมในการนำไปใช้พยากรณ์

ขั้นที่ 4 ทดสอบความเหมาะสมของโมเดล ใช้ตาราง Hosmer-Lemeshow Test เป็นการตรวจสอบค่าจริง เปรียบเทียบกับค่าพยากรณ์ ว่าแบบจำลองที่สร้างขึ้นสามารถทำนายความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์สอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่

สมมติฐาน

H_0 : สมการมีความเหมาะสม

H_1 : สมการมีความไม่เหมาะสม

ค่าต้องไม่ Sig. ซึ่งแสดงว่าสมการมีความเหมาะสม Model fit

ขั้นที่ 5 สร้างสมการและทดสอบความเหมาะสมของสมการโดยนำผลค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้ ไปเขียนสมการถดถอยโลจิสติก เพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามพิจารณาสัมประสิทธิ์การพยากรณ์จากค่า Pseudo R² (Mini Tab) Cox & Snell หรือ Nagelkerke (SPSS) ว่าสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้ถูกต้องแม่นยำแค่ไหนก็เปอร์เซ็นต์ ใช้ค่า Wald ตรวจสอบรายตัวแปรว่า Sig. หรือไม่ ผลควรออกมา Sig. แต่ไม่ควรพิจารณาจากค่า Wald เพียงอย่างเดียว เนื่องจากมีจุดอ่อน

ขั้นที่ 6 การพยากรณ์ case ใหม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจหรือไม่ ใช้สมการที่ได้ในการพยากรณ์ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ของ case นั้น เมื่อทราบค่าตัวแปรอิสระ

$P(\text{เหตุการณ์}) \rightarrow < 0.5$ จะได้ $Y = 0$ ไม่เกิดเหตุการณ์

$P(\text{เหตุการณ์}) \rightarrow > 0.5$ จะได้ $Y = 1$ เกิดเหตุการณ์

**Cutting Score = 0.5 นิยมใช้โดยทั่วไป

ขั้นตอนการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

การทดสอบความถูกต้องของโมเดล (Goodness of fit) ทำได้หลายวิธี เช่น

1. การพิจารณาภาวะความเหมาะสมของโมเดล โดยพิจารณาค่า $-2 \log \text{likelihood}$ ($-2LL$) ซึ่งถ้าค่า $-2LL$ มีค่าน้อย หรือเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่า โมเดลเหมาะสม และถ้าโมเดล เหมาะสม 100% ค่า likelihood จะเท่ากับ 1 และ ($-2LL$) จะเท่ากับ 0

2. ใช้ Hosmer–Lemeshow goodness-of fit ซึ่งคำนวณโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์การทดสอบสมมุติฐานว่า ค่าสัมประสิทธิ์ไม่เท่ากับ 0 โดยใช้ Wald statistic ในการทดสอบซึ่งมีการแจกแจงแบบไคสแควร์ ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ $B_i \neq 0$

สหสัมพันธ์บางส่วนในโมเดล (Partial correlation)

ในการพิจารณาการมีส่วนร่วมของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีต่อการพยากรณ์ด้วยตัวแปรตามนั้น จะดูจากค่าสหสัมพันธ์บางส่วนระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ แต่ละตัว (ในคอลัมน์ R statistic) R มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง +1 ค่า R ที่เป็นบวก หมายถึง ถ้าค่าของตัวแปรเพิ่ม ค่า likelihoodของการเกิดเหตุการณ์ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ค่า R ที่เป็นลบ หมายถึง ถ้าค่าของตัวแปรเพิ่ม ค่า likelihoodของการเกิดเหตุการณ์ก็จะลดลง ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เป็นค่าที่บอกสัดส่วน หรือเปอร์เซ็นต์ที่สามารถอธิบายความผันแปรใน logistic regression model ในโปรแกรม SPSS จะนำเสนอ ค่า (R^2) ของ Cox&Snell และ Nahelkerke หรือเรียกว่า Pseudo ในโปรแกรม Mini Tab

การตรวจสอบเงื่อนไขสมการถดถอย

ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป จะเกิดปัญหา Multicollinearity (โดยค่า $r = 0.9$ ขึ้นไป แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันสูงเกิดภาวะที่เรียกว่า Multicollinearity)

การดูทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปร

ค่าพยากรณ์ที่แสดงในโปรแกรมมี 2 ค่า 1) Original ใช้ดูทิศทางความสัมพันธ์ เป็นบวก หรือลบ โดยดูจากเครื่องหมาย 2) Exponentiated จะไม่มีเครื่องหมายบวก หรือลบ หากต้องการดูทิศทางความสัมพันธ์ ถ้าค่า > 1 ทิศทางเป็นบวก ถ้าค่า < 1 ทิศทางเป็นลบ มักจะใช้ดูขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปรว่าสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด เรียกว่า เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงใน Odd

การทดสอบทางสถิติ

1. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ ต้องไม่เท่ากับศูนย์
2. สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ Pseudo $R^2 = .09$
3. ค่า Wald คู่อสมประสิทธิ์รายตัวแปร P Value ต้อง Sig.
4. แปลความหมายของค่า $\text{Exp}(B)$

5. Exponentiated (B) หมายถึงเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงในค่า Odd
ถ้าค่า > 1 ทิศทางความสัมพันธ์เป็นบวก ค่า < 1 ทิศทางความสัมพันธ์เป็นลบ

6. Odd อ่านว่า ถ้าว X เพิ่ม 1 หน่วย Odd จะเปลี่ยนกี่เปอร์เซ็นต์

การแปลความหมายของค่า Odd

ผลจากตาราง ในการอ่านค่าแปลความหมาย จึงต้องแปลงค่า Odd
กลับคืนก่อน โดยแยกตามประเภทของตัวแปรอิสระ 1) ตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ
metric 2) ตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรกลุ่ม Non- metric ที่แปลงเป็นDummy แยกตามทิศทาง
ความสัมพันธ์ 1) ทิศทางความสัมพันธ์เป็นบวก 2) ทิศทางความสัมพันธ์เป็นลบ

ตาราง 5 ตารางอธิบายตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก

ตัวแปร	ความหมาย	หมายเหตุ
P	Prob (Y= 1) ความน่าจะเป็นที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	
Y	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	1 = มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง 0 = ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง
male	เพศ	1= ชาย 2 = หญิง
age	อายุ	1 = ไม่เกิน 30 ปี 2 = ระหว่าง 31-40 ปี 3 = ระหว่าง 41-50 ปี 4 = มากกว่า 51-60 ปี 5 = มากกว่า 60 ปี
level	ระดับการศึกษา	1 = ต่ำกว่าปริญญาตรี 2 = ปริญญาตรี 3 = สูงกว่าปริญญาตรี
Occupation	อาชีพ	1 = เกษตรกร 2 = ค้าขาย 3 = เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว 4 = รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ 5 = รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน 6 = อาชีพอื่น ๆ

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ความหมาย	หมายเหตุ
income	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	1 = ไม่เกิน 10,000 บาท 2 = 10,001–20,000 บาท 3 = 20,001–30,000 บาท 4 = 30,001 บาท ขึ้นไป
district	อำเภอที่อาศัยอยู่	1 = อำเภอเมืองนครพนม 2 = อำเภอปลาปาก 3 = อำเภอท่าอุเทน 4 = อำเภอบ้านแพง 5 = อำเภอธาตุพนม 6 = อำเภอเรณูนคร 7 = อำเภอนาแก 8. = อำเภอศรีสงคราม 9 = อำเภอนาหว้า 10 = อำเภอโพนสวรรค์ 11 = อำเภอนาทม
ε	ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term)	

3.5 การวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

2.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's-Coefficient)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (logistic regression analysis) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์สถิติเชิงคุณภาพ ใช้สำหรับหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (มากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตัว) กับตัวแปรตาม และพยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ เมื่อแบ่งตามระดับการวัดของตัวแปรสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกทวิ (Binary logistic regression) และการวิเคราะห์โลจิสติกแบบพหุกลุ่ม (Multinomial logistic regression) ซึ่งการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกดังกล่าวแตกต่างกันในด้านของตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกทวิใช้กับตัวแปรตามที่มีค่าได้เพียง 2 ค่า คือ 0 กับ 1 เช่น กลุ่มที่มีเหตุการณ์กับกลุ่มที่ไม่มีเหตุการณ์หรือ เลือกและไม่เลือก เป็นต้น ส่วนการวิเคราะห์โลจิสติกแบบพหุกลุ่มใช้กับตัวแปรตามที่มีมากกว่า 2 ค่า เช่น ตัวแปรตามหมายถึงรูปแบบการขนส่งของแต่ละบุคคล แก่ เครื่องบินรถยนต์ส่วนบุคคล และรถโดยสารสาธารณะ เป็นต้น (ยุทธ ไกยวรรณ, 2555)

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียง

เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ดำเนินการโดย

4.1 ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวอย่างที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวอย่างได้โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การศึกษาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยมีสูตร ดังนี้ (ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 168)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{(N \sum x^2 - (\sum x)^2)(N \sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

N แทน จำนวนข้อมูลของชุดที่ 1 หรือ 2

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนแต่ละคู่ของชุดที่ 1 และชุดที่ 2

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนชุดที่ 1

$\sum y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนชุดที่ 2

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1 ยกกำลังสอง

$(\sum y)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2 ยกกำลังสอง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) มีค่าระหว่าง -1 ถึง +1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรไม่มี

ความสัมพันธ์กัน โดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ กล่าวคือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าค่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้าย ตามกัน ถ้าเป็นไปในทิศทางลบ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่มขึ้น Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่มขึ้น Y จะเพิ่ม แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย
3. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ค่า r เข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามมีความสัมพันธ์กันมาก
5. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553, หน้า 376-377)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

4.2 การศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร ตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent variable) แทนด้วย X อีกตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรตาม (Dependent variable) แทนด้วย Y เป็นการดูความสัมพันธ์ว่าถ้า ตัวแปรอิสระเปลี่ยนไปแล้วตัวแปรตามเปลี่ยนไปด้วยหรือไม่ ซึ่งสองตัวแปรนั้นจะต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ การวิเคราะห์การถดถอยสามารถเขียนรูปแบบความสัมพันธ์ของสองตัวแปรได้ในรูปของสมการการถดถอยซึ่งสามารถพยากรณ์ค่าได้ในอนาคต หรือสามารถดูแนวโน้มของตัวแปรตามได้เมื่อเราทราบค่าตัวแปรอิสระ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557)

การวิเคราะห์การถดถอยเมื่อมีตัวแปรอิสระหนึ่งตัวแปรและตัวแปรตามหนึ่งตัวแปร แต่ถ้าหากตัวแปรตามหนึ่งตัวแปรกับตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัวแปร จะเรียกว่าการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย เขียนความสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta X_i + \varepsilon_i$$

เมื่อ β_0 แทนระยะตัดแกน y (y-intercept)

β แทนความชันของเส้นถดถอย (slope)

$$\hat{y}_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta} x_i \quad \text{หรือจะได้ว่า}$$

$$\hat{Y}_i = b_0 + bX_i$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้อันดับการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
R^{2Adj}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว
b	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
S.E.	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก ซึ่งมีการแจกแจงเชิง ซอน

Exp(B)	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติกซึ่งมีการแจกแจง โลจิสติก
X ₁	แทน ตัวแปรเพศ
X ₂	แทน ตัวแปรอายุ
X ₃	แทน ตัวแปรระดับการศึกษา
X ₄	แทน ตัวแปรอาชีพ
X ₅	แทน ตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
X ₆	แทน ตัวแปรอำเภอที่อาศัยอยู่
PP	แทน ผลรวมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
PP ₁	แทน ด้านการเลือกตั้ง
PP ₂	แทน ด้านการรณรงค์หาเสียง
PP ₃	แทน ด้านการเข้าร่วม กิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือ พรรคการเมือง
PP ₄	แทน ด้านการชุมนุมทางการเมือง
EV	แทน ผลรวมของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหาร ท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
EV ₁	แทน ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร
EV ₂	แทน ด้านนโยบายของผู้สมัคร
EV ₃	แทน ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว
EV ₄	แทน ด้านความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง
EV ₅	แทน ด้านวิธีการรณรงค์หาเสียง
P-Value	แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig.	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอำเภอที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	197	49.25
- หญิง	203	50.75
2. อายุ		
- ไม่เกิน 30 ปี	39	9.75
- อายุ 31-40 ปี	167	41.75
- อายุ 41-50 ปี	148	37.00
- อายุ 51-60 ปี	26	6.50
- มากกว่า 60 ปี	20	5.00
3. ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	202	50.50
- ปริญญาตรี	156	39.00
- สูงกว่าปริญญาตรี	42	10.50
4. อาชีพ		
- เกษตรกร	158	39.50
- ค้าขาย	70	17.50
- ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	41	10.25
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	92	23.00
- รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน	18	4.50
- อาชีพอื่น ๆ	21	5.25

ตาราง 6 (ต่อ)

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
5. รายได้ต่อเดือน		
- ไม่เกิน 10,000 บาท	183	45.75
- 10,001-20,000 บาท	144	36.00
- 20,001-30,000 บาท	55	13.75
- ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	18	4.50
6. อำเภอที่อาศัยอยู่		
- อำเภอเมืองนครพนม	81	20.25
- อำเภอปลาปาก	30	7.50
- อำเภอท่าอุเทน	33	8.25
- อำเภอบ้านแพง	20	5.00
- อำเภอธาตุพนม	46	11.50
- อำเภอเรณูนคร	25	6.25
- อำเภอนาแก	43	10.75
- อำเภอศรีสงคราม	39	9.75
- อำเภอนาหว้า	29	7.25
- อำเภอโพนสวรรค์	32	8.00
- อำเภอนาทม	13	3.25
- อำเภอวังยาง	9	2.25
รวม	400	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75 และเพศชาย จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 อายุระหว่าง 51-60

ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 และประกอบอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50

เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75 มีรายได้ต่อเดือน 10,001–20,000 บาท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีรายได้ต่อเดือน 20,001–30,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50

เมื่อจำแนกตามอำเภอที่อาศัยอยู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองนครพนม จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25 อำเภอธาตุพนม จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 อำเภอนาแก จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 อำเภอศรีสงคราม จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 อำเภอท่าอุเทน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 อำเภอโพนสวรรค์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 อำเภอปลาปาก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 อำเภอนาหว้า จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 อำเภอเรณูนคร จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 อำเภอบ้านแพง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 อำเภอนาทม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 และอำเภอวังยาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25

สรุป ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.75 มีอายุระหว่าง 31–40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.75 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิด

เป็นร้อยละ 50.50 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 39.50 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.75 อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองนครพนม คิดเป็นร้อยละ 20.25

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 7-11

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

(n=400)

ด้านที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การเลือกตั้ง	4.20	0.59	มาก
2	การรณรงค์หาเสียง	2.39	0.60	น้อย
3	การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	1.62	0.69	น้อย
4	การชุมนุมทางการเมือง	2.21	0.51	น้อย
รวม		2.74	0.37	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาคือ การรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 2.39$) การชุมนุมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.21$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.62$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการเลือกตั้ง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.52	0.67	มากที่สุด
2	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	4.58	0.69	มากที่สุด
3	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/ องค์การบริหารส่วนตำบล	4.64	0.70	มากที่สุด
4	ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง	2.76	0.78	ปานกลาง
5	ท่านติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและ ระดับท้องถิ่น	4.00	0.84	มาก
6	ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อเกิดการ เลือกตั้งขึ้น	4.49	0.98	มาก
7	ท่านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการ เลือกตั้งแก่ผู้อื่น	4.42	0.97	มาก
รวม		4.20	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัด
นครพนม ด้านการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การ
บริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ
ในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.76$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการรณรงค์หาเสียง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง	3.27	0.83	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	3.11	0.87	ปานกลาง
3	ท่านเข้าร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมืองเพื่อประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลหรือนโยบายด้วยการเดินรณรงค์หาเสียง	2.96	0.78	ปานกลาง
4	ท่านเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือพรรคการเมือง	1.95	0.84	น้อย
5	ท่านรวมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	1.47	0.82	น้อยที่สุด
6	ท่านรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	1.56	0.83	น้อย
รวม		2.39	0.60	น้อย

จากตาราง 9 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการรณรงค์หาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน เรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.11$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ

ท่านร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.47$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง	1.86	0.67	น้อย
2	ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น	1.70	0.78	น้อย
3	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เช่น กลุ่มพันธมิตร, กลุ่ม กปปส, หรือ กลุ่ม นปช. ในช่วงที่มีเหตุการณ์ทางการเมือง	1.50	0.82	น้อยที่สุด
4	ท่านสมัครเป็นตัวแทนกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อเข้ารับสมัครการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	1.58	0.81	น้อย
5	ท่านเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	1.47	0.79	น้อยที่สุด
รวม		1.62	0.69	น้อย

จากตาราง 10 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.62$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง ($\bar{X} = 1.86$) รองลงมาคือ ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.70$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ

ที่สุด คือ ท่านเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.47$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการชุมนุมทางการเมือง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐนักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	2.30	0.69	น้อย
2	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเห็นด้วยหรือคัดค้าน ไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ	2.15	0.59	น้อย
3	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อประท้วงหรือต่อต้านการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านไม่เห็นด้วย	2.07	0.68	น้อย
4	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	2.48	0.66	น้อย
5	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย	2.06	0.59	น้อย
รวม		2.21	0.51	น้อย

จากตาราง 11 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการชุมนุมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ

ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมา คือ ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ ($\bar{X} = 2.30$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ ร่วมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.06$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ผลการวิเคราะห์ระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 12-17

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

(n=400)

ด้านที่	การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร	4.04	0.52	มาก
2	นโยบายของผู้สมัคร	4.36	0.49	มาก
3	ความสัมพันธ์ส่วนตัว	2.15	0.63	น้อย
4	ความเข้าใจได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง	3.47	0.50	มาก
5	วิธีการรณรงค์หาเสียง	4.07	0.51	มาก
รวม		3.74	0.43	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ

นโยบายของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ วิธีการรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 4.07$)
 คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.04$) ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง
 ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ส่วนตัว ($\bar{X} = 2.15$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง
 เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
 ในจังหวัดนครพนม ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้สมัครมีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง และไม่ถือตัว	4.38	0.86	มาก
2	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน	4.15	0.81	มาก
3	ผู้สมัครมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	3.98	0.53	มาก
4	ผู้สมัครเป็นคนที่ผู้คนรู้จักและคุ้นเคย	3.09	0.77	ปานกลาง
5	ผู้สมัครมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารงาน	4.16	0.67	มาก
6	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง	3.89	0.64	มาก
7	ผู้สมัครมีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมาก่อน	4.50	0.91	มาก
8	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความซื่ออกเข้าใจ เข้าถึง ประชาชนได้	4.16	0.83	มาก
รวม		4.04	0.52	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและ
 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้านคุณสมบัติ
 ส่วนตัวของผู้สมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สมัครมีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมาก่อน ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ
 ผู้สมัครมีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง และไม่ถือตัว ($\bar{X} = 4.38$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
 ผู้สมัครเป็นคนที่ผู้คนรู้จักและคุ้นเคย ($\bar{X} = 3.09$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
ในจังหวัดนครพนม ด้านนโยบายของผู้สมัคร รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้สมัครมีนโยบายสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน	4.40	0.97	มาก
2	ผู้สมัครมีนโยบายสร้างอาชีพให้กับประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้กับประชาชน	4.60	0.91	มากที่สุด
3	ผู้สมัครมีนโยบายปรับปรุงและดูแลสิ่งสาธารณูปโภคให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	0.90	มาก
4	ผู้สมัครมีนโยบายส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุ ดูแลผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม	4.23	0.85	มาก
5	ผู้สมัครมีนโยบายจัดงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านสุขภาพและสาธารณสุข	4.31	0.86	มาก
6	ผู้สมัครมีนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่	4.35	0.87	มาก
7	ผู้สมัครมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา	4.52	0.86	มากที่สุด
8	ผู้สมัครมีนโยบายสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน	4.20	0.92	มาก
รวม		4.36	0.49	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้านนโยบายของ
ผู้สมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สมัครมีนโยบายสร้างอาชีพให้กับประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้เสริม
ให้กับประชาชน ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ ผู้สมัครมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุน
ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้สมัครมีนโยบายสนับสนุน

แหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
ในจังหวัดนครพนม ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว รายชื่อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้สมัครเป็นคนที่ท่านรู้จักเป็นอย่างดี	2.48	0.81	น้อย
2	ผู้สมัครเป็นเพื่อนหรือเป็นคนที่ท่านสนิท สนม คุ้นเคย	2.21	0.74	น้อย
3	ผู้สมัครเป็นญาติพี่น้องหรือเป็นคนที่ท่านมีความ ใกล้ชิดดังญาติพี่น้อง	2.10	0.70	น้อย
4	ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือมีบุญคุณกับท่าน	1.92	0.79	น้อย
5	ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หรือผู้ที่ท่านเคารพ แนะนำให้ ท่านเลือกผู้สมัคร	2.02	0.74	น้อย
รวม		2.15	0.63	น้อย

จากตาราง 15 พบว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้านความสัมพันธ์
ส่วนตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สมัครเป็นคนที่ท่านรู้จักเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมาคือ
ผู้สมัครเป็นเพื่อนหรือเป็นคนที่ท่านสนิท สนมคุ้นเคย ($\bar{X} = 2.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ที่สุด คือ ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือมีบุญคุณกับท่าน ($\bar{X} = 1.92$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
ในจังหวัดนครพนม ด้านความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้สมัครอยู่ในกลุ่มการเมืองที่ตัวท่านชื่นชอบ	3.11	0.61	ปานกลาง
2	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ท่านให้ ความสนใจ	3.37	0.67	ปานกลาง
3	เป็นผู้สมัครหรือกลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม	3.50	0.63	ปานกลาง
4	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มีนโยบายที่ ท่านชื่นชอบ มีความชัดเจนและทำได้จริง	3.64	0.65	มาก
5	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มีศักยภาพ ในการบริหารและพัฒนา	3.76	0.70	มาก
รวม		3.47	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้านความเข้ากันได้
ของอุดมการณ์ทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณา
รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มีศักยภาพ
ในการบริหารและพัฒนา ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่
มีนโยบายที่ท่านชื่นชอบ มีความชัดเจนและทำได้จริง ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ที่สุด คือ ผู้สมัครอยู่ในกลุ่มการเมืองที่ตัวท่านชื่นชอบ ($\bar{X} = 3.11$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
ในจังหวัดนครพนม ด้านวิธีการรณรงค์หาเสียง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้สมัครมีการติดตั้งป้ายตามจุดต่าง ๆ ในชุมชน	4.62	0.89	มากที่สุด
2	ผู้สมัครมีการเปิดเวทีปราศรัยตามจุดสำคัญในชุมชน	3.94	0.64	มาก
3	ผู้สมัครมีการแจกแผ่นพับ/ใบปลิวแนะนำตัว	4.66	0.71	มากที่สุด
4	ผู้สมัครมีการใช้รถแห่กระจายเสียง	4.40	0.81	มาก
5	ผู้สมัครมีการเคาะประตูบ้านแนะนำตัว	4.66	0.80	มากที่สุด
6	ผู้สมัครมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น แฟนเพจ เฟซบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ ในการหาเสียง	2.14	0.69	น้อย
รวม		4.07	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 17 พบว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้านวิธีการรณรงค์
หาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สมัครมีการแจกแผ่นพับ/ใบปลิวแนะนำตัว ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมาคือ
ผู้สมัครมีการเคาะประตูบ้านแนะนำตัว ($\bar{X} = 4.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
ผู้สมัครมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น แฟนเพจ เฟซบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ ในการหาเสียง
($\bar{X} = 2.14$)

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อ
การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม**

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในจังหวัดนครพนม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
และอำเภอที่อาศัยอยู่ มาทำการวิเคราะห์การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา
และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมรายละเอียด
ดังตาราง 18

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกของปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครพนม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนน
เสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ตัวแปร	B	S.E.	Wald	df	p	EXP(B)
- เพศ (X ₁)	-1.650	.322	26.245	1	.000**	.192
- อายุ (X ₂)	-.054	.166	.107	1	.743	.947
- ระดับการศึกษา (X ₃)	1.412	.377	14.028	1	.000**	4.104
- อาชีพ (X ₄)	-.215	.134	2.571	1	.109	.807
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X ₅)	-.956	.267	12.812	1	.000**	.394
- อำเภอที่อาศัยอยู่ (X ₆)	-.433	.059	54.610	1	.000**	.649

-2 Log likelihood = 308.540

Chi-square = 15.771, df = 8, p. = .046

Cox & Snell R² = .264, Nagelkerke R² = .400

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 18 พบว่า เมื่อพิจารณาค่า -2 Log likelihood ของ
โมเดลที่มีตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร ปรากฏว่ามีค่า -2 Log likelihood = 308.540 ซึ่งน้อย
กว่าค่า -2 Log likelihood ในโมเดลที่มีเฉพาะค่าคงที่หรือไม่มีตัวแปรอิสระเลย (-2 Log
likelihood = 308.540) และเมื่อใช้สถิติทดสอบโมเดล ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ 15.771 แสดง

ว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าไม่เท่ากับศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Chi-square = 15.771, df=8, p=.046) ซึ่งหมายความว่าตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมและเมื่อพิจารณาความสามารถในการทำนายของโมเดลโลจิสติก พบว่า โมเดลดังกล่าวสามารถทำนายความผันแปรของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 26.40 (Cox & Snell $R^2 = .264$) โดยตัวแปรที่ทำให้สัดส่วนการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X_1) ระดับการศึกษา (X_3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_5) และ อำเภอกับที่อาศัยอยู่ (X_6) โดยสามารถสร้างสมการได้ดังต่อไปนี้

$$Z_y = -1.650^{**}(X_1) + 1.412^{**}(X_3) + -.956^{**}(X_5) + -.433^{**}(X_6)$$

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 19-20

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวอย่างที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวอย่างได้ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ศรีวานิช, 2552, หน้า 72)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.61-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.61-0.60 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.60 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง
กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดนครพนม

ตัวแปร	PP ₁	PP ₂	PP ₃	PP ₄	PP	EV ₁	EV ₂	EV ₃	EV ₄	EV ₅	EV
ค่าเฉลี่ย	4.20	2.39	1.62	2.21	2.74	4.04	4.36	2.15	3.47	4.07	3.74
S.D.	0.59	0.60	0.69	0.51	0.37	0.52	0.49	0.63	0.50	0.51	0.43
PP ₁	1	.315**	.344**	.111*	.323**	.750**	.678**	.328**	.379**	.668**	.678**
PP ₂		1	.523**	.547**	.611**	.568**	.132**	.503**	.337**	.114*	.135**
PP ₃			1	.669**	.662**	.344**	.460**	.575**	.214**	.372**	.104**
PP ₄				1	.752**	.138**	.174**	.514**	.342**	.364**	.125**
PP					1	.186**	.336**	.442**	.101*	.108*	.216**
EV ₁						1	.740**	.253**	.497**	.711**	.730**
EV ₂							1	.208**	.566**	.777**	.709**
EV ₃								1	.254**	.194**	.161**
EV ₄									1	.433**	.745**
EV ₅										1	.727**
EV											1

จากตาราง 19 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวม (PP) มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมโดยภาพรวม (EV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.216$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (EV) กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ได้แก่

1. การเลือกตั้ง (PP₁) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .678$)

2. การรณรงค์หาเสียง (PP₂) มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .135$)

3. การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง (PP₃) มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .104$)

4. การชุมนุมทางการเมือง (PP₄) มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .125$)

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวม (PP) มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม (EV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.216$) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบบรรเทาแรงในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ (r) ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง จึงไม่มีปัญหาเรื่องภาวะพหุสัมพันธ์รวม จึงสามารถนำไปวิเคราะห์หาการถดถอยพหุคูณได้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม แสดงรายละเอียดดังตาราง 20

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std.error	(β)	T	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	1.685	.142		11.893	.000		
การเลือกตั้ง (PP ₁)	.448	.029	.616	15.470	.000**	.821	1.218
การรณรงค์หาเสียง (PP ₂)	.040	.033	.056	1.236	.217	.629	1.590
การเข้าร่วมกิจกรรมกับ กลุ่มการเมืองหรือพรรค การเมือง (PP ₃)	-.147	.034	-.234	-4.281	.000**	.434	2.306
การชุมนุมทางการเมือง (PP ₄)	.143	.043	.169	3.294	.001**	.494	2.024

R=.698, R²=.487, R^{2Ad}=.481, F=93.580, Sig=.000**

จากตาราง 20 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเลือกตั้ง (PP₁) (β =.616) ด้านการชุมนุมทางการเมือง (PP₄) (β =.169) และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง (PP₃) (β =-.234) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 48.10 (R^{2Adj}=.481) อธิบายได้ว่าประชาชนในจังหวัดนครพนมหนึ่งมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้งมาก ยิ่งมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองน้อย ยิ่งมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการชุมนุมทางการเมืองมาก จะเป็นผู้ที่มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้นด้วย โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.685 + .448^{**}(PP_1) + -.147^{**}(PP_3) + .143^{**}(PP_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = 616^{**}(PP_1) + -.234^{**}(PP_3) + .169^{**}(PP_4)$$

ส่วน การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรณรงค์หาเสียง ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้ดังตาราง 21

ตาราง 21 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน <u>เพศ</u> มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ
ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน <u>อายุ</u> มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ
ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน <u>ระดับการศึกษา</u> มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ยอมรับ
ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน <u>อาชีพ</u> มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ยอมรับ
ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน <u>รายได้เฉลี่ยต่อเดือน</u> มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ

ตาราง 21 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอำเภอที่อาศัยอยู่ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ยอมรับ
การเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ยอมรับ
การรณรงค์หาเสียงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ปฏิเสธ
การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ยอมรับ
การชุมนุมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม	ยอมรับ

จากตาราง 21 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านอำเภอที่อาศัยอยู่ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม จึงยอมรับสมมติฐาน

ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ด้านอายุ และด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม จึงปฏิเสธสมมติฐาน

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และด้านการชุมนุมทางการเมือง มีอิทธิพลต่อการ

ตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ
ประชาชนในจังหวัดนครพนม การชุมนุมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรณรงค์หาเสียงไม่มีอิทธิพลต่อการ
ตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ
ประชาชนในจังหวัดนครพนม จึงปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้ผลสรุปดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.75 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.75 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50.50 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 39.50 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.75 อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองนครพนม คิดเป็นร้อยละ 20.25

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาคือ การรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 2.39$) การชุมนุมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.21$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.62$)

3. การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นโยบายของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ วิธีการรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 4.07$) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.04$) ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ส่วนตัว ($\bar{X} = 2.15$)

4. ตัวแปรอิสระคือปัจจัยส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความสามารถในการทำนายของโมเดลโลจิสติก พบว่า โมเดลดังกล่าวสามารถทำนายความผันแปรของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 26.40 (Cox & Snell $R^2 = .264$) โดยตัวแปรที่ทำให้สัดส่วนการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X_1) ระดับการศึกษา (X_3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_5) และอำเภอที่อาศัยอยู่ (X_6)

5. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม พบว่า ตัวแปรย่อยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม คือ ด้านการเลือกตั้ง ($\beta = .616$) ด้านการชุมนุมทางการเมือง ($\beta = .169$) และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\beta = -.234$) โดยตัวแปรทั้ง 3 สามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ร้อยละ 48.10 ($R^{2Adj} = .481$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการรณรงค์หาเสียง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.20$) มีส่วนร่วมในระดับมาก รองลงมาคือการรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 2.39$) มีส่วนร่วมในระดับน้อย การชุมนุมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.21$) มีส่วนร่วมในระดับน้อย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.62$) มีส่วนร่วมในระดับน้อย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเป็นฐานคะแนนเสียงและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง การใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และติดตามกระบวนการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.43) และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$)

โดยด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.20$) ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.64$) มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ($\bar{X} = 4.58$) มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.76$) มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เหตุที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้านการเลือกตั้ง เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในเขตจังหวัดนครพนม ให้ความสำคัญกับกระบวนการในการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการที่ไปเลือกตั้ง รวมทั้งจากกฎหมายที่กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน ที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เพื่อไปทำหน้าที่คัดเลือกตัวแทนของตนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศ และหน่วยงานต่าง ๆ มีการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งผ่านช่องทาง

ต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงทำให้ประชาชนในเขตจังหวัดนครพนม มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้งสูงที่สุด

ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.62$) ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง ($\bar{X} = 1.86$) มีส่วนร่วมในระดับน้อย รองลงมาคือ ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.70$) มีส่วนร่วมในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.47$) มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่ เป็นชาวบ้าน อาศัยอยู่ในชนบท ซึ่งการชุมนุมทางการเมือง เป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัว และมักจะมองว่า การชุมนุมทางการเมืองไม่มีความสำคัญหรือส่งผลต่อวิถีชีวิต และการดำรงชีวิตของประชาชนเท่าใดนักประกอบกับในปัจจุบัน เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้การประกอบอาชีพในปัจจุบันแตกต่างไปจากอดีต เนื่องจากมีปัจจัยแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ซับซ้อนมากขึ้น ทุกอย่างจำเป็นต้องใช้เงินซื้อหา ประชาชนส่วนใหญ่จึงต้องดิ้นรนประกอบอาชีพเพื่อทำมาหากิน จึงเป็นเหตุให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้านการชุมนุมทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม พบว่าการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นโยบายของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ วิธีการรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 4.07$) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.04$) ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ส่วนตัว ($\bar{X} = 2.15$)

โดย ด้านนโยบายของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.36$) ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สมัครมีนโยบายสร้างอาชีพให้กับ

ประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้กับประชาชน ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ ผู้สมัครนโยบายส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้สมัครนโยบายสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.20$)

ส่วนด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว ($\bar{X} = 2.15$) ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สมัครเป็นคนที่ท่านรู้จักเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมาคือ ผู้สมัครเป็นเพื่อนหรือเป็นคนที่ท่านสนิท สนมคุ้นเคย ($\bar{X} = 2.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือมีบุญคุณกับท่าน ($\bar{X} = 1.92$)

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวัญหทัย แจ่มแจ้ง (2562) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า คุณสมบัติของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง นโยบายของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง การรณรงค์หาเสียง/กลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในปานกลาง การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในสูง โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ นโยบายของผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจของท่าน อยู่ในลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยระดับสูง ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ คุณสมบัติของผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจของท่าน มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ การสนใจในสิ่งตอบแทน/ผลประโยชน์สิ่งตอบแทนของผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจของท่าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล นุชอุดม (2562) ได้ทำการศึกษา เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธมลวรรณ วรรณปลูก (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอมือง จังหวัดลำปาง ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอมือง จังหวัดลำปาง มีดังต่อไปนี้ 1) ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านพรรคที่สังกัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก 5) ด้านสื่อบุคคลที่มีอิทธิพล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา ฐะบุตร (2561)

ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร ด้านนโยบายพรรค และภาพลักษณ์ ของพรรคที่สังกัดอยู่ในระดับมาก แต่ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านความสัมพันธ์กับผู้สมัครอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงคริย์ ต้นเคน (บทคัดย่อ, 2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ระดับเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของผู้สมัคร และด้านการหาเสียงของผู้สมัคร

3. ผลการวิจัยเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมและเมื่อพิจารณาความสามารถในการทำนายของโมเดลโลจิสติก พบว่า โมเดลดังกล่าวสามารถทำนายความผันแปรของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 26.40 (Cox & Snell $R^2 = .264$) โดยตัวแปรที่ทำให้สัดส่วนการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X_1) ระดับการศึกษา (X_3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_5) และ อำเภอที่อาศัยอยู่ (X_6)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ย่อมแตกต่างกันไปตามลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่ง Milbrath และ Goel (1977, pp. 121-125 อ้างถึงใน วิฑูรย์ ภูษ, 2548) ได้ทำการวิจัยและสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า คนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมสูง มักจะเป็นผู้สนใจ

และอยากเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากคนที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองมากมีความเข้าใจในทางการเมืองสูง ย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก และเพศชายก็มีแนวโน้มที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธมลวรรณ วรณปลูก (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง พบว่า ในภาพรวม เพศ อายุ อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งในส่วนของการระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย วุฒิพิมลวิทยา (บทคัดย่อ, 2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัย พบว่า การทดสอบสมมุติฐาน เพศ อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ส่วนระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม พบว่า ตัวแปรย่อยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม คือ ด้านการเลือกตั้ง ($\beta=.616$) ด้านการชุมนุมทางการเมือง ($\beta=.169$) และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\beta=-.234$) โดยตัวแปรทั้ง 3 สามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ร้อยละ 48.10 ($R^{2Adj}=.481$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ย่อมจะส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน รวมทั้งการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ด้วย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561, หน้า 12-13)

ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) หมายถึงการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีการ ที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือ ระดับชาติก็ตาม เพื่ออิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการรัฐบาล หรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองผู้นั้น หรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ประกอบด้วย 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการวางแผนพัฒนา 3) ด้านการจัดทำโครงการ และ 4) ด้านการตรวจสอบ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีลักษณะที่รวมกันสองประการ ได้แก่ (1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ (2) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนั้นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของบวรศักดิ์ อุวรรณโณ และ ถวิลวดี บุรีกุล (2552, หน้า 70) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นการปฏิบัติการโดยสมัครใจที่ไม่ว่าจะเป็นผลสำเร็จหรือไม่ มีการจัดองค์กรหรือไม่ก็ตาม จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องและใช้วิธีที่ถูกต้องโดยได้รับการยอมรับตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม การกระทำนั้นมุ่งประสงค์ที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายสาธารณะ การบริหารงานนโยบายสาธารณะและการเลือกผู้นำทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นโดยเน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องเป็นการกระทำโดยสมัครใจ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือว่าเป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของระบบการเมืองสมัยใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมักมีความตื่นตัว หรือสนใจในทางการเมืองสูงกว่าในระบบจารีตประเพณี อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้มีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของระบบการเมืองสมัยใหม่ในระบบการเมืองประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีหลายรูปแบบ แต่ทุกรูปแบบเป็นเรื่องของความสมัครใจ ปราศจากการบังคับ รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจมีตั้งแต่รูปแบบเล็ก ๆ แคบ เช่น

การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายทางการเมือง การเขียนจดหมาย แสดงความคิดเห็นถึงนักการเมือง ไปจนถึงรูปแบบที่มีน้ำหนักกว้างขวางขึ้น เช่น การไปลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง

การช่วยผู้สมัครรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมประท้วง การเดินขบวน การวิ่งเต้น เพื่อให้ผู้นำทางการเมืองออกกฎหมายหรือยอมรับนโยบายที่ตนเรียกร้อง (Lobbying) ตลอดจน การเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองกลุ่ม หรือองค์การทางการเมืองทั้งหลาย การมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจเป็นได้ทั้งจุดหมาย (Goals) และวิธีการของการพัฒนา ที่เป็นจุดหมายนั้นเป็นเพราะความเชื่อที่ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นลักษณะสำคัญของสังคมที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น เมื่อมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก็ต้องพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถือว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งนั้น หมายถึงวิธีการของผู้นำเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์อีกอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อเสริมสร้างอำนาจของผู้นำ หรือเพื่อพัฒนาประเทศ เป็นต้น หรือในประการที่สาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นผลพลอยได้ของการพัฒนา เช่น เมื่อมีการพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคม มีผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง และนำไปสู่การขยายตัวการมีส่วนร่วม ทางการเมือง

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรลาศ พลไชย (2561)

ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการตัดสินใจ ของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r=0.247$ เป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ อิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีต่อการตัดสินใจ ของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า มีปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร ได้แก่ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรณรงค์หาเสียง ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่ ไม่ค่อยได้เข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง ไม่ได้เป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง และไม่ได้

เป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือพรรคการเมือง จึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรณรงค์หาเสียง ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง (PP₃) ($\beta = -.234$) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอิทธิพลในด้านลบ ก็มีเหตุผลเดียวกัน คือ ประชาชนในเขตจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านอาศัยอยู่ในชนบท ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง เป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัว และมักจะมองว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองไม่มีความสำคัญหรือส่งผลต่อวิถีชีวิต และการดำรงชีวิตของตนเองมากนัก ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ไม่ได้เข้าไปร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เช่น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, กลุ่ม กปปส, หรือ กลุ่ม นปช. ในช่วงที่มีเหตุการณ์ทางการเมือง และไม่ได้สมัครเป็นตัวแทนกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อเข้ารับสมัครการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น จึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลในด้านลบต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครพนม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ให้มากขึ้น ด้านการชุมนุมทางการเมือง โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการชุมนุมทางการเมืองอย่างสันติ และด้านการรณรงค์หาเสียง โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนที่มีความพร้อมเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้ง

ในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง ตลอดจนรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครพนม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมให้ความรู้ประชาชน เกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม รวมทั้งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ การจัดประชุมสัมมนาการจัดเวทีเสวนา การรณรงค์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการประชาธิปไตย การเมืองการปกครอง รัฐธรรมนูญ การเลือกตั้ง ระบบพรรคการเมือง การปกครองท้องถิ่น แก่ประชาชนโดยทั่วไป รวมทั้งสร้างความตระหนัก และชี้ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการใช้เหตุผลต่าง ๆ ประกอบการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครพนม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชน และต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึงเหตุผลต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยเฉพาะประชาชนที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน และประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอชนบท เนื่องจากพบว่าประชาชนกลุ่มดังกล่าว มีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ต่ำกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ๆ

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครพนม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และด้านการชุมนุมทางการเมือง เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ตามลำดับ

1.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

ถึงสิทธิและอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การเปิดเผยข้อมูลการใช้หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชน

1.6 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ และควรส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างทัศนคติในการเข้ามาสืบบทบาทในทางการเมือง และการทำงานในระดับท้องถิ่นที่จะทำให้ท้องถิ่นของตนเองเจริญก้าวหน้าและยังทำประโยชน์มาสู่ท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดนครพนมเพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม ในเขตอำเภออื่น ๆ ของประชาชนในจังหวัดนครพนม

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ปัจจัยด้านความรู้ ด้านความเข้าใจทางการเมือง ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ด้านสังคมและเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตย ที่อาจส่งผลการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตจังหวัดนครพนม ทำเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์ เพื่อที่จะได้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรคจะได้หาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2559). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไกรลาศ พลไชย. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ขวัญหทัย แจ่มแจ่ม. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์ รป.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คงฤทธิ กุลวงษ์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*. รายงานการวิจัย. นครพนม: คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จักรพงษ์ สงวนชม. (2549). *ภูมิปัญญาและการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรดิน กรณีศึกษาหมู่บ้านกะเลา ตำบลหมื่นศรี อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จินตวิทย์ เกษมสุข. (2554). *การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2559). *หลักการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรัช (บรรพต) วีระชัย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์, สุรพันธ์ ทับสุวรรณ. (2546). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- เฉลิมพล นุษุฒ. (2562). *เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ร.ด.. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

- ชยสร สมบุญมาก. (2559). *การควบคุมทางสังคมของชุมชนชาวเขา โดยวัฒนธรรมชุมชน*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ชัยพจน์ จำเริญนิติพงศ์. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรของประชาชน ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์ ปร.ม.
ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). *รายงานการวิจัยเรื่องระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรร
ทรัพยากร สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2545). *“การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้” ปฏิวัติการศึกษาไทย*.
กรุงเทพฯ: โครงการวิถีสรรคน.
- ชาญชัย แสวงการ. (2542). *กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน*. กรุงเทพฯ:
นิติธรรม.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ:
เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ณรงค์ ศรีแปงวงศ์. (2558). *การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร*. รายงานสืบเนื่อง
การประชุมวิชาการระดับชาติ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร ครั้งที่ 1 (40 – 55). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร..
- ณรงค์ สินสวัสดิ์ . (2539). *การเมืองไทย: การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: วัชรินทร์
การพิมพ์.
- ณัชจิรา นาคศิริ. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา*. งานนิพนธ์ ปร.ม. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. ชลบุรี:
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2551). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: บริษัท วี.พี.รินทร์.
- ณัฐปราชย์ ชัยสินคณานนท์, (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสามัคคี อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์
ปร.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- ณัฐฐา วิจิณัยภาค. (2556). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมกับการเมืองภาคประชาชน*.
กรุงเทพฯ: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ฐานิตา เฉลิมชวง. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา*. รายงานการวิจัย. ฉะเชิงเทรา:
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จิตติมา อิมรัตน์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
โขมกอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี*. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น).
จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี..
- ณรงค์ ศรีแปงวงศ์. (2558). *การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม.
กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ดารา ทีปะปาล. (2546). *การสื่อสารการตลาด*. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2551). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน*. นนทบุรี:
สถาบันพระปกเกล้า.
- ชนกน วัฒนกุล (2550, *การเมืองเรื่องพื้นที่: พลวัตทางสังคมของชุมชน (กรณีศึกษา:
ชุมชนป้อมมหากาฬ)*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิชาการ.
- ชนวัฒน์ คำภีลานนท์. (2550). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น
เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม.
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ธมลวรรณ วรรณปลุก. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี:
ศึกษากรณีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. การค้นคว้า
อิสระ ปร.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธีระพงษ์ วงหาจักษ์ และคณะ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี*.
วิทยานิพนธ์ ปร.ม. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- ณรงค์รักษ์ ต้นเคน. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์รป.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิติ เขียวศรีวงศ์. (2556). *การศึกษาของชาติดกับภูมิปัญญาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง
- บรรพต วีระลัย และสุขุม นวลสกุล. (2538). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณและถวิลวดี บุรีกุล. (2552). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.พี. กราฟฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไออินเตอร์ มีเดีย.
- เบญจวรรณ จามน้อยพรหม. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประเวช แสงสุข. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตทวีวัฒนา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชารัฐศาสตร์. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2541). *การพัฒนาการเมืองโดยกระบวนการการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนพาพาสการพิมพ์.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล. (2549). *โครงการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วม โดยตรง (Direct stakeholders) ต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของสตรีในประเทศไทย (ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลใน 4 จังหวัด 4 ภาค)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล. (2549). *โครงการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมโดยตรง (Direct stakeholders) ต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของสตรีในประเทศไทย (ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลใน 4 จังหวัด 4 ภาค)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

- พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. รายงานการวิจัย. เลย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.*
- พิชิต รัชตพิบูลภพ. (2556). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร. รายงานการวิจัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.*
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง, ณัฐวีร์ บุนนาค และ จตุพร บานชื่น. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารสหวิทยาการการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา, 5(1), 150-160.*
- ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง และวิเชียร ต้นศิริมงคล. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1. การค้นคว้าอิสระ. ร.ม. ชลบุรี: คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2548). *การจัดการเชิงกลยุทธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ยุทธ โกยวรรณ. (2555). *หลักการทำวิจัยและการทำวิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.*
- รชต จุฑาผิว. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง. ชลบุรี: คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- รสนันท์ รัตนเสริมพงศ์. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ รป.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- ลัดดา ภูระบุตร. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. รายงานการวิจัย. นครราชสีมา: สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.*
- ลิขิต ชีวเวทิน. (2540). *การเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

- ลินจง อัมรักษา. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล โนนน้ำเกลี้ยง อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รศ.ม.. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรวิมล พละบุตร, (2548). *การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางถนน ศึกษากรณีในเขตจังหวัดอุบลราชธานี*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิชัย ภูโยธิน. (2554). *การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6*. กรุงเทพฯ: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิชัย ภูโยธิน และ จำเนียร พะคังคิว. (2554). *การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6*. กรุงเทพฯ: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิฑูรย์ ภูษ. (2548). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2552). *ยุทธศาสตร์การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอเนต.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *เทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า.
- สนธิ เตชานันท์. (2543). *พื้นฐานรัฐศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมเกียรติ เกียรติเจริญ. (2552). *เทคนิคการทวิชัย วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ*. มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์.
- สมเกียรติ วันทะนะ. (2544). *อุดมการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: โครงการปริญญาโทสาขารัฐศาสตร์ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2550). *กฎหมายการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ธรรมกมลการพิมพ์.
- สมชาย วุฒิพิมพ์วิทยา. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี*. สารนิพนธ์ ร.ม. สาขาสื่อสารการเมือง. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.

สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2545). *การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ:

เสมาธรรม.

สมสุตา ผู้พัฒน์ และจุฬารัตน์ วัฒนะ. (2556). *บทบาทสตรีกับพื้นที่ทางการเมือง*.

กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมาน รังสิโยภักดิ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์. (2544). *หลักการบริหารเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ:

สมหวาน.

สมาน อัครภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*.

พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี: หจก.อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2550). *พฤติกรรมองค์การ ทฤษฎีและ*

การประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สัญญา เคนาภูมิ. (2559). *อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการ*

ตัดสินใจทางการเมืองและ แนวทางการพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของประชาชน

กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม:

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สากุล พรหมสถิต. (2560). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. บุรีรัมย์: คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

_____. (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง*. รายงานการวิจัย.

บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุกฤตา จินดาพรหม. (2555). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์กร*

ปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุจรรย์จิรา ยมลพัทธ์. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี:*

ศึกษากรณีเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี. สารนิพนธ์ รป.ม.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.

สุจิต บุญบงการ. (2537). *การพัฒนาทางการเมืองของไทย: ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร*

สถาบันทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุเมธ พุทธนันท์เมธา. (2549). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านป่าหนาม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สรุตา พลโธสงค์. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพ ในภาคธุรกิจเอกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มลูกค้าและบุคลากรของ บริษัท เอ็น.อาร์. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด, สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร)*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนครพนม. (2564). *ข้อมูลการเลือกตั้งจังหวัด นครพนม*. นครพนม: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนครพนม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภา ผู้แทนราษฎร.
- อดิพงษ์ ลีดิพิทยา. (2550). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การ บริหารส่วนตำบลกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์*. ภาคนิพนธ์. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อภิชาติ การิกานจน์. (2534). *การมีส่วนร่วมของประชาชน: ศึกษาแบบแผนตามมาตรฐาน แบบกัตต์แมน*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรถัย กภผล. (2552). *คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- อรรถัย กภผล และ ฉัตรระวี กิติโยดม. (2555). *บทวิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2550). *การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

- อรสา สุทธิไชย. (2551). *การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจำแนกกลุ่มโดยการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกทวิวิภาคและ การวิเคราะห์จำแนกคานอนิคอลในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญา* *มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำนาจ ศรีพระจันทร์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี*.
 วิทยานิพนธ์ รป.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*. California: SAGE.
- Bari, Farzana. (2005). "Women's Political Participation: Issues and Challenges", *paper presented at United Nations, Division for Advancement of Women (DAW), an expert Group Meeting held at Bangkok, Thailand, 8–11 November 2005*.
- Burkhart, James A. (1972). *Strategies for political participation*. Cambridge: Winthrop
- Cindy D. Kam and Carl L. Palmer. (2008). Reconsidering the Effects of Education on Political Participation. *The Journals of Politics*. 70(3): 612–631.
- Clark, John. (1957). *Outline of Local Government of The United Kingdom* . London: Sir Lassie Piton and son.
- Cohen, S.L. (1996). Mobilizing Communities for Participation and Empowerment. In Servaes, J., Jacobson, T.L., & White, S.A. (eds.), *Participatory Communication for Social Change*. New Delhi: Sage.
- Daniel Wit. (1967). *A Comparative Survey of Local Government and Administration*.p Bangkok: Kurusapha Press.
- Harold Lasswell (1948). *The communication of ideas*. New York: Harper and Brother Publishers.
- Howell, M.T. (2006), *Actionable Performance Measurement: A Key to Success*, . Wisconsin: Quality Press.

- Holloy, W. V. (1951). *State and Local Government in the United States*. New York: McGraw-Hill.
- Huntington, S. P., and Nelson, M. (1975). *No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries*. Cambridge: Harvard University Press.
- Huntington and Nelson. (1982). *Political Conflict in Thailand: Reform, Reaction, and Revolution*. Massachusetts: Oelgeschlager, Gunn & Hain, Publishers, Inc.
- Huse, E.F., and Cummings, T.G. (1985). *Organizational Development and Change*. St. Paul, Minn: West.
- International Association of Participation-IAP2. (2006). Planning for Effective Public Participation. *The International Association for Public Participation*. A Module in IAP2's Certificate Program for Public Participation. Student book.
- Jacques Moreau. (1985). *Administration Regionale, Departementale et Municipale*. Paris.: Dalloz.
- John M Cohen and Norman T. Uphoff Cohen and Uphoff. (1980). *Effective Behavior in Organizations*. New York: Richard D. Irwin Inc.
- Kam and Palmer. (2008). Reconsidering the Effects of Education on Political Participation. *The Journals of Politics*. 70 (3): 612-631.
- Lane, R.E. (1959). "Political Involvement Through Voting", in B. Seasholes Voting, Interest Groups and Parties.
- Lutz, Cuasmas และ Abbasi-Shavazi. (2010). Demography, Education, and Democracy: Global Trends and the Case of Iran. *Population and Development Review*. 36 (2): 253-281.
- Maslow, A.H. (1970). *Motivation and personality*. New York: Harper and Row.
- McClosky, Herbert. (1968). "political Participation", pp. 252. In *International Encyclopedia of the Social Science*. Vol. 12. New York: McMillan and Free Press.
- Milbrath, L.W. and Goel, M.L. (1965). *Political participation: How and why people get involved in politics?*. Chicago: Rand McNally & Company.

- Milbrath, L. W. & Goel. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics* (2nd ed.). Chicago: Rand McNally College.
- Morell, D. (1987). *Legislatures and political development, The problem corruption Paper read at the conference on Legislature in Contemporary Societies*. Albany: NY January.
- Nie et al. (1969). *Participation in America: Political Democracy and Social Equality*. New York: Harvard University Press.
- Pennock, Roland J., and Smith, David G. (1964). *Political Science*. New York: McMillan
- Robson, William A. (1953). *Local Government In Encyclopedia of Social Science*. New York: The Macmillan Company.
- Samuel Huntington and Jorge I. Domínguez. (1975). *Political Development: in the handbook of the political science: Macvopolitical theory*, ed. Fred Greenstein and Nelson Polsby. Reading, Mass: Addison-Wesley.
- Sherry R. Arnstein. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Planning Association*, 35, (4), pp. 216–224.
- Singhal, A. (2001). *Facilitating Community Participation through Communication*. New York: UNICEF.
- Sigel and Hoskin (1977). An Experimental Test of The Effect of Structuse Disanssinons of Moral Dilemma Found in Children's Literatures on Moral Reasoning, *The Elementary School Journal*. 77(S), 407–418.
- Seare, D.O. and J.L. Freedman. (1967). "Selective Exposure to Information: A Critical Review". *Public Opinion Quarterly* 31.
- Verba, S. and Nie, N.H. (1975). "Political Participation." In *Handbook of Political Science*. eds, Greenstein, F.I. and Polshy, N.W. Reading Mass: Addison Wesley.
- Weiner, Myron. (1971). "Political Participation: Crisis of the Political Process", pp. 161– 163. In Leonard, Binder and others (eds.). *Crisis on Sequences in Political Development*. Princeton: Princeton University Press.

- Weitz –Shapiro, R. and Winter, M.S. (2008). Political Participation and Quality of Life, *Working Paper #638*, Inter–American Development Bank Research Department. Washington. DC.
- Wilber Schramm. (1960). *How Communication Works. The Process and Effects of Mass Communication*. Illinois: University of Illinois Press.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork: Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายรัตนดิษฐ์ จินบุตร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุมัติคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม

อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตระเห่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมพล พงษ์พิพัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตระเห่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ ถนนมิตรภาพ ต.ธาตุเชิงชุม

อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.บ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์โธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน เพชรพงศ์พันธ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอำเภอเมืองสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลลิมาศ แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๔๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลลิมาศ แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอนาทม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลีมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๙๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลีมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอวังยาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลีมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากลเลขที่ใบรับรอง ๐๙๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลีมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบการวิจัย

เรียน นายอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิตา แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากลเลขที่ไปรับรอง ๐๔๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิตา แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบการวิจัย

เรียน นายอำเภอท่าอุเทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิตมาศ แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ไปรับรอง ๐๔๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิตมาศ แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอหนองวัว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตเคราะห้จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากลเลขที่ใบรับรอง ๐๔๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอปลาปาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลีสมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากลเลขที่ไปรับรอง ๐๔๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลีสมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอธาตุพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติความเห็นจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๙๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบการวิจัย

เรียน นายอำเภอโพนสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลลิตา แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๙๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลลิตา แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอเมืองนครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลลิตา แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๙๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลลิตา แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบการวิจัย

เรียน นายอำเภอเรณูนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๔๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๔๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอศรีสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แผลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๙๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แผลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายอำเภอบ้านแพง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๖๔๒๓๑๑๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์โรสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตเคราะห้จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น (Exemption Review) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๙๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๗๕๕ ๕๓๗๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วคิน เพชรพงศ์พันธุ์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นายสมพล พงษ์พิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดนครพนม
5. นายรัตน์ดิกรณ์ จินบุตร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสวรรค์ จังหวัด
นครพนม

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่น
และสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม” คำตอบจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ตอนที่ 3 การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นางสาวสุลีมาศ แปลงศรี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 13

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ 1. ไม่เกิน 30 ปี

☐ 2. 31-40 ปี

☐ 3. 41-50 ปี

☐ 4. 51-60 ปี

☐ 5. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ 2. ปริญญาตรี

☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ 1. เกษตรกร

☐ 2. ค้าขาย

☐ 3. ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ

☐ 4. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ

☐ 5. รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน

☐ 6. อาชีพอื่น ๆ

5. รายได้ต่อเดือน

☐ 1. ไม่เกิน 10,000 บาท

☐ 2. 10,001-20,000 บาท

☐ 3. 20,001-30,000 บาท

☐ 4. ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป

6. อำเภอที่อาศัยอยู่

☐ 1. อำเภอเมืองนครพนม

☐ 2. อำเภอปลาปาก

☐ 3. อำเภอท่าอุเทน

☐ 4. อำเภอบ้านแพง

☐ 5. อำเภอธาตุพนม

☐ 6. อำเภอเรณูนคร

☐ 7. อำเภอนาแก

☐ 8. อำเภอศรีสงคราม

☐ 9. อำเภอนาหว้า

☐ 10. อำเภอโพนสวรรค์

☐ 11. อำเภอนาทม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

คำชี้แจง ท่านมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่าน
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับ
การมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการเลือกตั้ง						
1	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
2	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด					
3	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล					
4	ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง					
5	ท่านติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น					
6	ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อเกิดการเลือกตั้งขึ้น					
7	ท่านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่ผู้อื่น					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การรณรงค์หาเสียง						
1	ท่านเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง					
2	ท่านมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น					
3	ท่านเข้าร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมืองเพื่อประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลหรือนโยบายด้วยการเดินรณรงค์หาเสียง					
4	ท่านเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือพรรคการเมือง					
5	ท่านรวมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง					
6	ท่านรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง						
1	ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง					
2	ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น					
3	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เช่น กลุ่มพันธมิตร, กลุ่ม กปปส, หรือ กลุ่ม นปช. ในช่วงที่มีเหตุการณ์ทางการเมือง					
4	ท่านสมัครเป็นตัวแทนกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อเข้ารับสมัครการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น					
5	ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การชุมนุมทางการเมือง						
1	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ					
2	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเห็นด้วยหรือคัดค้านไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ					
3	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ ร่วมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อประท้วงหรือต่อต้านการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านไม่เห็นด้วย					
4	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ					
5	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ ร่วมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย					

ตอนที่ 3 การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

คำชี้แจง ท่านมีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม โดยใช้เหตุผลต่าง ๆ ประกอบการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร						
1	ผู้สมัครมีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง และไม่ถือตัว					
2	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน					
3	ผู้สมัครมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น					
4	ผู้สมัครเป็นคนที่ผู้คนรู้จักและคุ้นเคย					
5	ผู้สมัครมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารงาน					
6	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง					
7	ผู้สมัครมีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมากอน					
8	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความเข้าใจ เข้าถึงประชาชนได้					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
นโยบายของผู้สมัคร						
1	ผู้สมัครมีนโยบายซ่อมแซม และบำรุงรักษาถนนหนทาง					
2	ผู้สมัครมีนโยบายสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน					
3	ผู้สมัครมีนโยบายสร้างอาชีพให้กับประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้กับประชาชน					
4	ผู้สมัครมีนโยบายปรับปรุงและดูแลสิ่งสาธารณูปโภคให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5	ผู้สมัครมีนโยบายส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุ ดูแลผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม					
6	ผู้สมัครมีนโยบายจัดงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านสุขภาพและสาธารณสุข					
7	ผู้สมัครมีนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่					
8	ผู้สมัครมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา					
ความสัมพันธ์ส่วนตัว						
1	ผู้สมัครเป็นคนที่ท่านรู้จักเป็นอย่างดี					
2	ผู้สมัครเป็นเพื่อนหรือเป็นคนที่ท่านสนิทสนมคุ้นเคย					
3	ผู้สมัครเป็นญาติพี่น้องหรือเป็นคนที่ท่านมีความใกล้ชิดตั้งญาติพี่น้อง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสัมพันธ์ส่วนตัว (ต่อ)						
4	ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือมีบุญคุณกับท่าน					
5	ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หรือผู้ที่ท่านเคารพ แนะนำให้ท่านเลือกผู้สมัคร					
ความเข้าใจของอุดมการณ์ทางการเมือง						
1	ผู้สมัครอยู่ในกลุ่มการเมืองที่ท่านชื่นชอบ					
2	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ท่าน ให้ความสนใจ					
3	เป็นผู้สมัครหรือกลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม					
4	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มี นโยบายที่ท่านชื่นชอบ มีความชัดเจนและทำ ได้จริง					
5	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มี ศักยภาพในการบริหารและพัฒนา					
วิธีการรณรงค์หาเสียง						
1	ผู้สมัครมีการติดตั้งป้ายตามจุดต่าง ๆ ใน ชุมชน					
2	ผู้สมัครมีการเปิดเวทีปราศรัยตามจุดสำคัญ ในชุมชน					
3	ผู้สมัครมีการแจกแผ่นพับ/ใบปลิวแนะนำตัว					
4	ผู้สมัครมีการใช้รถแห่กระจายเสียง					
5	ผู้สมัครมีการเคาะประตูบ้านแนะนำตัว					
6	ผู้สมัครมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซ บุ๊ค เพจ ไลน์ ฯลฯ ในการหาเสียง					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม อย่างไรบ้าง โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
และผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

แบบสอบถาม		ค่าความเชื่อมั่น	แปลผล
1.	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดนครพนม	.978	ใช้ได้
	1.1 การเลือกตั้ง	.942	ใช้ได้
	1.2 การรณรงค์หาเสียง	.938	ใช้ได้
	1.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือ พรรคการเมือง	.948	ใช้ได้
	1.4 การชุมนุมทางการเมือง	.939	ใช้ได้
2.	การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหาร ท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของประชาชนในจังหวัดนครพนม	.988	ใช้ได้
	2.1 คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร	.969	ใช้ได้
	2.2 นโยบายของผู้สมัคร	.947	ใช้ได้
	2.3 ความสัมพันธ์ส่วนตัว	.954	
	2.4 ความเข้ากันได้ของอุดมการณ์ทางการเมือง	.935	ใช้ได้
	2.5 วิธีการรณรงค์หาเสียง	.949	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งฉบับ		.991	ใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
และผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ด้านการเลือกตั้ง		ค่าอำนาจจำแนก
1	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	.740
2	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	.749
3	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล	.686
4	ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง	.784
5	ท่านติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	.606
6	ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อเกิดการเลือกตั้งขึ้น	.679
7	ท่านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่ผู้อื่น	.711
การรณรงค์หาเสียง		ค่าอำนาจจำแนก
1	ท่านเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง	.665
2	ท่านมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	.785
3	ท่านเข้าร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมืองเพื่อประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลหรือนโยบายด้วยการเดินรณรงค์หาเสียง	.871
4	ท่านเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือพรรคการเมือง	.854

การรณรงค์หาเสียง (ต่อ)		ค่าอำนาจจำแนก
5	ท่านรวมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	.827
6	ท่านรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	.864
การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง		ค่าอำนาจจำแนก
1	ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง	.862
2	ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น	.863
3	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เช่น กลุ่มพันธมิตร, กลุ่ม กปปส, หรือ กลุ่ม นปช. ในช่วงที่มีเหตุการณ์ทางการเมือง	.777
4	ท่านสมัครเป็นตัวแทนกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อเข้ารับสมัครการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	.841
5	ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.822
การชุมนุมทางการเมือง		ค่าอำนาจจำแนก
1	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	.850
2	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเห็นด้วยหรือคัดค้าน ไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ	.893
3	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อประท้วงหรือต่อต้านการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านไม่เห็นด้วย	.889

การประชุมทางเมือง (ต่อ)		ค่าอำนาจจำแนก
4	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐนักรการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	.862
5	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย	.791

ตอนที่ 3 การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม

คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร		ค่าอำนาจจำแนก
1	ผู้สมัครมีธรรมาคาริยดี เป็นกันเอง และไม่ถือตัว	.921
2	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน	.895
3	ผู้สมัครมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	.790
4	ผู้สมัครเป็นคนที่ผู้คนรู้จักและคุ้นเคย	.875
5	ผู้สมัครมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารงาน	.796
6	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง	.861
7	ผู้สมัครมีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมาก่อน	.882
8	ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความเขากเขาใจ เขาถึงประชาชนได้	.861
นโยบายของผู้สมัคร		ค่าอำนาจจำแนก
1	ผู้สมัครมีนโยบายซ่อมแซม และบำรุงรักษาถนนหนทาง	.816
2	ผู้สมัครมีนโยบายสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน	.739
3	ผู้สมัครมีนโยบายสร้างอาชีพให้กับประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้กับประชาชน	.650
4	ผู้สมัครมีนโยบายปรับปรุงและดูแลสิ่งสาธารณูปโภคให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	.801

นโยบายของผู้สมัคร (ต่อ)		ค่าอำนาจจำแนก
5	ผู้สมัครมีนโยบายส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุ ดูแลผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม	.920
6	ผู้สมัครมีนโยบายจัดงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านสุขภาพและสาธารณสุข	.875
7	ผู้สมัครมีนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่	.899
8	ผู้สมัครมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา	.887
ความสัมพันธ์ส่วนตัว		ค่าอำนาจจำแนก
1	ผู้สมัครเป็นคนที่ท่านรู้จักเป็นอย่างดี	.929
2	ผู้สมัครเป็นเพื่อนหรือเป็นคนที่ท่านสนิท สนิมคุ้นเคย	.864
3	ผู้สมัครเป็นญาติพี่น้องหรือเป็นคนที่ท่านมีความใกล้ชิดดังญาติพี่น้อง	.904
4	ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือมีบุญคุณกับท่าน	.910
5	ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หรือผู้ที่ท่านเคารพ แนะนำให้ท่านเลือกผู้สมัคร	.833
ความเข้าใจของอุดมการณ์ทางการเมือง		ค่าอำนาจจำแนก
1	ผู้สมัครอยู่ในกลุ่มการเมืองที่ตัวท่านชื่นชอบ	.854
2	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่ท่านให้ความสนใจ	.863
3	เป็นผู้สมัครหรือกลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม	.865
4	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มีนโยบายที่ท่านชื่นชอบ มีความชัดเจนและทำได้จริง	.816
5	ผู้สมัครเป็นบุคคลหรือกลุ่มการเมืองที่มีศักยภาพในการบริหารและพัฒนา	.870

วิธีการณรงค์หาเสียง		ค่าอำนาจจำแนก
1	ผู้สมัครมีการติดตั้งป้ายตามจุดต่าง ๆ ในชุมชน	.863
2	ผู้สมัครมีการเปิดเวทีปราศรัยตามจุดสำคัญในชุมชน	.765
3	ผู้สมัครมีการแจกแผ่นพับ/ใบปลิวแนะนำตัว	.758
4	ผู้สมัครมีการใช้รถแห่กระจายเสียง	.809
5	ผู้สมัครมีการเคาะประตูบ้านแนะนำตัว	.769
6	ผู้สมัครมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น แฟนเพจ เฟซบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ ในการหาเสียง	.860

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุลิมาศ แปลงศรี
วัน เดือน ปีเกิด	10 ธันวาคม 2535
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	662 หมู่ 12 ตำบลโพนสวรรค์ อำเภอพวนสวรรค์ จังหวัดนครพนม รหัสไปรษณีย์ 48190 โทรศัพท์ 085-755-5376
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลโพนสวรรค์ ตำบลโพนสวรรค์ อำเภอพวนสวรรค์ จังหวัดนครพนม 48190
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนครพนมวิทยาคม ตำบลในเมือง อำเภอมะนัง จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2560	ปริญญาตรีการบริหารธุรกิจ สาขาวิชา การจัดการ มหาวิทยาลัยนครพนม
พ.ศ. 2565	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสน ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557-2561	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ องค์การบริหารส่วนตำบลนาขมิ้น อำเภอพวนสวรรค์ จังหวัดนครพนม 48190
พ.ศ. 2561-2563	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านม่วง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดหนองคาย
พ.ศ. 2563 ถึงปัจจุบัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบล โพนสวรรค์ อำเภอพวนสวรรค์ จังหวัดนครพนม 48190